Bu eserin;

kataloglanması, dijital ortama aktarılması ve

elektronik ortamda kullanıma sunulması

İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA)'nın desteğiyle

İBB Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı

Kütüphane ve Müzeler Müdürlüğü (Atatürk Kitaplığı)

tarafından gerçekleştirilmiştir.

Proje No	:	İSTKA/2012/BIL/233
Destek Programı	:	Bilgi Odaklı Ekonomik Kalkınma Mali Destek Programı
Projeyi Destekleyen	:	İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA)
Proje Adı	:	Osmanlı Dönemi Nadir Eserlerin Kataloglanması, Dijital Ortama Aktarılması ve Elektronik Ortamda Kullanıma Sunulması
Proje Sahibi Kuruluş	:	İBB Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı
Proje Yüklenicisi	:	Yordam BT Ltd. Şti.
Proje Uygulama Yeri	:	Kütüphane ve Müzeler Müdürlüğü - Atatürk Kitaplığı İSTANBUL – Beyoğlu

127
İ.B.B.
ATATÜRK K
127
192
Takvimler Ko

احمد احسان

۱۳۱۲ سنه‌سنه مخصوص

نوسال ثروت فنون

ثروت فنون غزته‌سی مالكنه مؤسسنه

دردنجی سنه

[شوال المكرم — مارت]

ایام	شوال	مارت	مارت افرنجی	امساك س	امساك د	ملاحظات
جمعه ایرتسی	٩	١	١٣	١٠	٢٣	
پازار	١٠	٢	١٤		٢٠	
پازار ایرتسی	١١	٣	١٥		١٧	
صالی	١٢	٤	١٦		١٤	آخر بردالعجوز
چهارشنبه	١٣	٥	١٧		١١	
پنجشنبه	١٤	٦	١٨		٩	
☼ جمعه	١٥	٧	١٩		٦	تساوی لیل ونهار حقیقی
جمعه ایرتسی	١٦	٨	٢٠		٣	نوروز سلطانی اول موسم بهار
پازار	١٧	٩	٢١	١٠	٠	
پازار ایرتسی	١٨	١٠	٢٢	٩	٥٧	
صالی	١٩	١١	٢٣		٥٤	
چهارشنبه	٢٠	١٢	٢٤		٥١	
پنجشنبه	٢١	١٣	٢٥		٤٨	
☼ جمعه	٢٢	١٤	٢٦		٤٥	حركت حشرات
جمعه ایرتسی	٢٣	١٥	٢٧		٤٢	آمدن چیلاق
پازار	٢٤	١٦	٢٨		٣٩	ثروت فنونك تأسیسی ١٣٠٧
پازار ایرتسی	٢٥	١٧	٢٩		٣٦	
صالی	٢٦	١٨	٣٠		٣٣	
چهارشنبه	٢٧	١٩	٣١		٣٠	
پنجشنبه	٢٨	٢٠	١		٢٧	نیسان افرنجی
☼ جمعه	٢٩	٢١	٢		٢٤	انكشاف زهار
جمعه ایرتسی	١	٢٢	٣		٢١	
پازار	٢	٢٣	٤		١٨	فریاد عندلیب
پازار ایرتسی	٣	٢٤	٥		١٥	
صالی	٤	٢٥	٦		١٢	
چهارشنبه	٥	٢٦	٧		٩	قرلنغچ فورتنه‌سی
پنجشنبه	٦	٢٧	٨		٦	
☼ جمعه	٧	٢٨	٩		٣	
جمعه ایرتسی	٨	٢٩	١٠	٩	٠	
پازار	٩	٣٠	١١	٨	٥٧	
پازار ایرتسی	١٠	٣١	١٢		٥٤	

[ذی القعده — نیسان]

ایام	ذی القعده	نیسان	نیسان افرنجی	امساك س	امساك د	ملاحظات
صالی	١١	١	١٣	٨	٥١	اول موسم لاله
چهارشنبه	١٢	٢	١٤		٤٩	
پنجشنبه	١٣	٣	١٥		٤٦	
☼ جمعه	١٤	٤	١٦		٤٣	
جمعه ایرتسی	١٥	٥	١٧		٤٠	خامورسز
پازار	١٦	٦	١٨		٣٧	
پازار ایرتسی	١٧	٧	١٩		٣٤	
صالی	١٨	٨	٢٠		٣١	اول ستهٔ ثور
چهارشنبه	١٩	٩	٢١		٢٨	
پنجشنبه	٢٠	١٠	٢٢		٢٦	
☼ جمعه	٢١	١١	٢٣		٢٣	
جمعه ایرتسی	٢٢	١٢	٢٤		٢٠	
پازار	٢٣	١٣	٢٥		١٧	
پازار ایرتسی	٢٤	١٤	٢٦		١٤	آخر ستهٔ ثور
صالی	٢٥	١٥	٢٧		١١	بیضهٔ مرغ
چهارشنبه	٢٦	١٦	٢٨		٨	رسیدن لاله بكمال
پنجشنبه	٢٧	١٧	٢٩		٥	
☼ جمعه	٢٨	١٨	٣٠		٢	
جمعه ایرتسی	٢٩	١٩	١	٧	٥٩	مایس افرنجی
پازار	٣٠	٢٠	٢		٥٦	
پازار ایرتسی	١	٢١	٣		٥٣	
صالی	٢	٢٢	٤		٥٠	
چهارشنبه	٣	٢٣	٥		٤٣	روز خضر
پنجشنبه	٤	٢٤	٦		٤٤	چیچك فورطنه‌سی
☼ جمعه	٥	٢٥	٧		٤٩	نهایت بهار
جمعه ایرتسی	٦	٢٦	٨		٣٨	
پازار	٧	٢٧	٩		٣٥	
پازار ایرتسی	٨	٢٨	١٠		٣٤	
صالی	٩	٢٩	١١		٢٩	آخر ایام مطر
چهارشنبه	١٠	٣٠	١٢		٢٧	عید اضحی

ساعت دقیقه
١٠ ١٥

بو آیده صوغان ، فرنك اوزومی ، بوكرولجه وماییسده آچه‌جق چیچكلرك تخمی اكیلور. وایكنجی دفعه باغ بودانیر . طاوقلر قلوچقه‌یه یاتار ، اونلره قاز ، هندی ، اوردك یمورطه‌لری‌ده قویوب جیو جیو چیقارملیدر . بو آیده نزله زیاده اولور؛ ایلك علائمی مشاهده اولنجه لیمون صوینی برونه چكملیدر وبول صو ایله یقاملیدر .

میوه اغاجلرینك كوكنه كوره ویرملی وفضله داللری قوپارملیدر . شباطده دوغمش طایلره بو آیده زیاده اعتنا لازمدر .

بو آیده تومانس ، بادنجان ، خیار ، قباق ، قواطه بامیه ، باموق وتوتون فیده‌لری دیكیلیر ، صوصام ، بورچاق ، فاصولیه ، مصر بغدایی ، كنوبر پرنج زرع اولنور .

بو آی استانبولده اكثریا موسم شتادن بقیه حالده كذران ایدر .

باغلرده كوره‌لر معاینه اولنملی ودوندن قورقیلور ایسه صنعی بلوط دیلان دومان ویرملیدر .

تسخین اولنان اوطه‌لرده یاخود رطوبتلی هوالرده اوطه‌لرك جامنده بوغو حاصل اولور ، بر پاچاوره غلیسرینه باتیریلوب جاملره سوریلورسه بوغو اصلا حصوله كلمز .

[ذی الحجه — مایس]

ایام	ذی الحجه	مایس	مایس افرنجی	امساك س	امساك د	ملاحظات
پنجشنبه	١١	١	١٣	٧	٢٤	
☼ جمعه	١٢	٢	١٤		٢١	
جمعه ایرتسی	١٣	٣	١٥		١٨	فلیز فیران فورطنه‌سی
پازار	١٤	٤	١٦		١٦	
پازار ایرتسی	١٥	٥	١٧		١٣	
صالی	١٦	٦	١٨		١١	رسیدن كل وكلنار
چهارشنبه	١٧	٧	١٩		٨	
پنجشنبه	١٨	٨	٢٠		٦	
☼ جمعه	١٩	٩	٢١		٤	اولكر فورطنه‌سی
جمعه ایرتسی	٢٠	١٠	٢٢		٢	باغ اوغلمه زمانی
پازار	٢١	١١	٢٣	٧	٠	
پازار ایرتسی	٢٢	١٢	٢٤	٦	٥٨	
صالی	٢٣	١٣	٢٥		٥٦	
چهارشنبه	٢٤	١٤	٢٦		٥٤	
پنجشنبه	٢٥	١٥	٢٧		٥٢	
☼ جمعه	٢٦	١٦	٢٨		٥٠	قیون قرقمه زمانی
جمعه ایرتسی	٢٧	١٧	٢٩		٤٨	
پازار	٢٨	١٨	٣٠		٤٦	قباق ملتمه‌سی
پازار ایرتسی	٢٩	١٩	٣١		٤٤	
صالی	١	٢٠	١		٤٢	محرم | حزیران افرنجی
چهارشنبه	٢	٢١	٢		٤٠	
پنجشنبه	٣	٢٢	٣		٣٩	
☼ جمعه	٤	٢٣	٤		٣٧	
جمعه ایرتسی	٥	٢٤	٥		٣٥	
پازار	٦	٢٥	٦		٣٤	
پازار ایرتسی	٧	٢٦	٧		٣٣	موسم حصاد
صالی	٨	٢٧	٨		٣١	
چهارشنبه	٩	٢٨	٩		٣٠	
پنجشنبه	١٠	٢٩	١٠		٢٩	
☼ جمعه	١١	٣٠	١١		٢٨	یوم عاشورا
جمعه ایرتسی	١٢	٣١	١٢		٢٨	

[محرم الحرام — حزیران]

ایام	محرم	حزیران	حزیران افرنجی	امساك س	امساك د	ملاحظات
پازار	١٣	١	١٣	٦	٢٧	
پازار ایرتسی	١٤	٢	١٤		٢٧	
صالی	١٥	٣	١٥		٢٦	
چهارشنبه	١٦	٤	١٦		٢٥	
پنجشنبه	١٧	٥	١٧		٢٥	
☼ جمعه	١٨	٦	١٨		٢٥	
جمعه ایرتسی	١٩	٧	١٩		٢٤	
پازار	٢٠	٨	٢٠		٢٤	
پازار ایرتسی	٢١	٩	٢١		٢٤	كون دونمی فورطنه‌سی
صالی	٢٢	١٠	٢٢		٢٤	اول فصل صیف
چهارشنبه	٢٣	١١	٢٣		٢٥	
پنجشنبه	٢٤	١٢	٢٤		٢٥	
☼ جمعه	٢٥	١٣	٢٥		٢٥	
جمعه ایرتسی	٢٦	١٤	٢٦		٢٦	یپراق آشی زمانی
پازار	٢٧	١٥	٢٧		٢٧	
پازار ایرتسی	٢٨	١٦	٢٨		٢٧	
صالی	٢٩	١٧	٢٩		٢٨	
چهارشنبه	٣٠	١٨	٣٠		٢٩	یپراق فورطنه‌سی
پنجشنبه	١	١٩	١		٣٠	صفر | تموز افرنجی
☼ جمعه	٢	٢٠	٢		٣١	اول بادسموم
جمعه ایرتسی	٣	٢١	٣		٣٢	
پازار	٤	٢٢	٤		٣٣	
پازار ایرتسی	٥	٢٣	٥		٣٤	آش كیجه‌سی
صالی	٦	٢٤	٦		٣٥	
چهارشنبه	٧	٢٥	٧		٣٧	
پنجشنبه	٨	٢٦	٨		٣٩	
☼ جمعه	٩	٢٧	٩		٤٠	
جمعه ایرتسی	١٠	٢٨	١٠		٤٢	
پازار	١١	٢٩	١١		٤٣	عید حوا یون
پازار ایرتسی	١٢	٣٠	١٢		٤٦	

بو آیده یپراق آشیسنه باشلانیر . مایسك اوندن اون بشنه قدر كونوكلرك فلیزلرینی قیرمق وباغ اوله‌مق زمانیدر . صچاقلر اركن باصمش ایسه بوكا مایس ابتداسنده مباشرت لازمدر .

ایپك بوجكلری بو آیلرده بوتلكه باشلانور ، حیوانات چایره چیقار . چایرده حیواناتی صقاغیدن محافظه ایتمك ایچون برونلرینه كوكورت توتسیسی ویرملیدر وصویی یره موضوع قووالرده ایچیرملیدر یكرمی كون چایرا اكثریا كافی كلیر . اون كون مدت حیوانه ساده بشیل یدرملیدر وامعاسنك كاملاً تمیزلنمسنه باقلیدر .

بو آیده حنطه ، قارنابیت ، كره‌ویز فیده‌لری ومانطه باتانسی دیكیلیر . خاووج وشالغم تخمی زرع اولنور .

یپراق آشیسی بو آیك یكرمیسنه قدر قابل تطبیق واجرادر .

روزبلدا بو آیه مصادفدر . ایپك بوجكلری تربیه‌سی خامه ایرر .

بو آیده بلچیلره ضیای شمس مضردر كومسلری بول صو ایله مكملاً یقاملیدر . موسم حصاد بو آیده باشلار . قوزلر ایله كتان كاله ایرر . بو آیده میوه اغاجلری ایكی قسم صو ایله قارشدیرلمش حیوانات اهلیه ادرا كیله كوره‌لنیرسه پك نافع كلیر .

[صفر الخیر — تموز]

ایام	صفر الخیر	تموز	تموز افرنجی	اقشام س	اقشام د	ملاحظات
صالی	١٣	١	١٣	٦	٤٦	
چهارشنبه	١٤	٢	١٤		٤٨	
پنجشنبه	١٥	٣	١٥		٥٠	
☼ جمعه	١٦	٤	١٦		٥٢	
جمعه ایرتسی	١٧	٥	١٧		٥٤	
بازار	١٨	٦	١٨		٥٦	
بازار ایرتسی	١٩	٧	١٩		٥٨	شدت حرارت
صالی	٢٠	٨	٢٠	٧	١	
چهارشنبه	٢١	٩	٢١		٣	
پنجشنبه	٢٢	١٠	٢٢		٥	
☼ جمعه	٢٣	١١	٢٣		٧	
جمعه ایرتسی	٢٤	١٢	٢٤		١٠	
بازار	٢٥	١٣	٢٥		١٢	
بازار ایرتسی	٢٦	١٤	٢٦		١٤	
صالی	٢٧	١٥	٢٧		١٦	حمرت عنب
چهارشنبه	٢٨	١٦	٢٨		١٨	یاپراق آشیسی نهایتی
پنجشنبه	٢٩	١٧	٢٩		٢١	
☼ جمعه	٣٠	١٨	٣٠		٢٤	اول ایام باخور
جمعه ایرتسی	١	١٩	٣١		٢٦	ربیع الاول
بازار	٢	٢٠	١		٢٩	روز الیاس اغستوس افرنجی
بازار ایرتسی	٣	٢١	٢		٣٢	
صالی	٤	٢٢	٣		٣٥	
چهارشنبه	٥	٢٣	٤		٣٨	
پنجشنبه	٦	٢٤	٥		٤١	
☼ جمعه	٧	٢٥	٦		٤٣	
جمعه ایرتسی	٨	٢٦	٧		٤٦	
بازار	٩	٢٧	٨		٤٩	اخر ایام باخور
بازار ایرتسی	١٠	٢٨	٩		٥٢	نهایت قوۀ کرما
صالی	١١	٢٩	١٠		٥٥	
چهارشنبه	١٢	٣٠	١١		٥٨	لیلهٔ مولد النبی علیه السلام
پنجشنبه	١٣	٣١	١٢	٨	١	

[ربیع الاول — اغستوس]

ایام	ربیع الاول	اغستوس	اغستوس افرنجی	اقشام س	اقشام د	ملاحظات
☼ جمعه	١٤	١	١٣	٨	٤	اول صوم مریم
جمعه ایرتسی	١٥	٢	١٤		٧	
بازار	١٦	٣	١٥		١٠	
بازار ایرتسی	١٧	٤	١٦		١٣	
صالی	١٨	٥	١٧		١٦	
چهارشنبه	١٩	٦	١٨		١٦	عید تجلی عیسی حواریون
پنجشنبه	٢٠	٧	١٩		٢٢	
☼ جمعه	٢١	٨	٢٠		٢٤	
جمعه ایرتسی	٣٢	٩	٢١		٢٦	تغییر اوراق
بازار	٢٣	١٠	٢٢		٢٩	
بازار ایرتسی	٢٤	١١	٢٣		٣٢	
صالی	٢٥	١٢	٢٤		٣٥	آخر بادسموم
چهارشنبه	٢٦	١٣	٢٥		٣٨	
پنجشنبه	٢٧	١٤	٢٦		٤١	
☼ جمعه	٢٨	١٥	٢٧		٤٤	وفات مریم
جمعه ایرتسی	٢٩	١٦	٢٨		٤٧	
بازار	٣٠	١٧	٢٩		٥٠	رأس سنهٔ یهود سنه ٥٦٥٨
بازار ایرتسی	١	١٨	٣٠		٥٣	ربیع الآخر
صالی	٢	١٩	٣١		٥٦	جلوس همایون سنه ١٢٩٣
چهارشنبه	٣	٢٠	١		٥٩	ایلول فرنجی
پنجشنبه	٤	٢١	٢	٩	٣	کمال اثمار
☼ جمعه	٥	٢٢	٣		٦	
جمعه ایرتسی	٦	٢٣	٤		٩	
بازار	٧	٢٤	٥		١٢	
بازار ایرتسی	٨	٢٥	٦		١٥	
صالی	٩	٢٦	٧		١٨	قرچ آیدینه زمانی
چهارشنبه	١٠	٢٧	٨		٢١	
پنجشنبه	١١	٢٨	٩		٢٤	
☼ جمعه	١٢	٨٢	١٠		٢٦	
جمعه ایرتسی	١٣	٣٠	١١		٢٩	
بازار	١٤	٣١	١٢		٣٢	

بو آیده براصه یاصدیغی آجیلیر وآمریقا لحنه‌سی تخمی اکیلیر . کذلك مارلبا پاناتسی اکیلیر. حزیرانده هوالر معتدل دوام ایتمش ایسه بو آیك اواسطنه قدر یپراق آشیسنك دوامی قابلدر . باغلر کوکورتلنیر . آت واینکلره قورو اوت بو آیده پك نافعدر . هوالر زیاده صیجاق کیدرسه کومس حیواناتنه زیاده اهتمام لازمدر . تموز صیجاقلری اکثریا انسانی اصرلتیر ویوزده لکه حاصل ایلر ، بکا چاره اولملق اوزره کونش چیقمزدن اقدم یوز غرام کول صوینی اللی غرام غلیسرین واللی سانتیغرام کیتره صمغی محلولنی یوزه والاوه سورملیدر .

بو آیده کتان ، خشخاش ، زعفران ، یولاف وکنور وشلغم وپانجار وطورپ تخملری اکیلیر وپراصه فیده‌لری یاپیلیر . ایکنجی یاپراق آشیسی دخی اغستوسده اجرا اولنور . ایلك زیتون محصولاتی آلنیر . فقط اغاجلردن صوپا ووزه‌رق محصول طوپلامق اصول قدیمه‌دن فراغت اولنور ـ زیتونلردن بیل آشیری محصول آلمق محذوری قالقار .

بو آیده طاووق یورطه‌لری قولوجقه استعدادینی حائز دکلدر ، اونك ایچون صاقلانمغه ایی کلیر .

ایلك اوزوم محصولی بو آیده کوریلور . بال آریلری قیشلاق برلره چکیلیر . بالموم آلمق زمانی شمدیدر .

[ربیع الآخر — ایلول]

ایام	ربیع الآخر	ایلول	ایلول افرنجی	اقشام س	اقشام د	ملاحظات
بازار ایرتسی	١٥	١	١٣	٩	٣٥	
صالی	١٦	٢	١٤		٣٨	
چهارشنبه	١٧	٣	١٥		٤١	
پنجشنبه	١٨	٤	١٦		٤٤	انکسار کرما
☼ جمعه	١٩	٥	١٧		٤٧	
جمعه ایرتسی	٢٠	٦	١٨		٥٠	
بازار	٢١	٧	١٩		٥٣	
بازار ایرتسی	٢٢	٨	٢٠		٥٦	ولادت مریم
صالی	٢٣	٩	٢١		٥٨	
چهارشنبه	٢٤	١٠	٢٢	١٠	١	اول فصل خریف
پنجشنبه	٢٥	١١	٢٣		٣	
☼ جمعه	٢٦	١٢	٢٤		٦	
جمعه ایرتسی	٢٧	١٣	٢٥		٩	
بازار	٢٨	١٤	٢٦		١٢	عید الصلیب
بازار ایرتسی	٢٩	١٥	٢٧		١٤	
صالی	١	١٦	٢٨		١٧	جماذی الاول
چهارشنبه	٢	١٧	٢٩		٢٠	
پنجشنبه	٣	١٨	٣٠		٢٣	
☼ جمعه	٤	١٩	١		٢٦	تشرین اول افرنجی
جمعه ایرتسی	٥	٢٠	٢		٢٨	
بازار	٦	٢١	٣		٣١	
بازار ایرتسی	٧	٢٢	٤		٣٤	
صالی	٨	٢٣	٥		٣٧	
چهارشنبه	٩	٢٤	٦		٤٠	
پنجشنبه	١٠	٢٥	٧		٤٣	بدأ سقوط اوراق
☼ جمعه	١١	٢٦	٨		٤٥	
جمعه ایرتسی	١٢	٢٧	٩		٤٨	
بازار	١٣	٢٨	١٠		٥١	
بازار ایرتسی	١٤	٢٩	١١		٥٣	
صالی	١٥	٣٠	١٢		٥٦	مریم انا فورطنه‌سی

[جماذی الاول — تشرین اول]

ایام	جماذی الاول	تشرین اول	تشرین اول افرنجی	اقشام س	اقشام د	ملاحظات
چهارشنبه	١٦	١	١٣	١٠	٥٩	
پنجشنبه	١٧	٢	١٤	١١	١	اول ایام مطر
☼ جمعه	١٨	٣	١٥		٤	
جمعه ایرتسی	١٩	٤	١٦		٧	
بازار	٢٠	٥	١٧		٩	
بازار ایرتسی	٢١	٦	١٨		١٢	
صالی	٣٢	٧	١٩		١٤	
چهارشنبه	٢٣	٨	٢٠		١٧	
پنجشنبه	٢٤	٩	٢١		١٩	باغ بوزمی فورطنه‌سی
☼ جمعه	٢٥	١٠	٢٢		٢٢	برودت میاه
جمعه ایرتسی	٢٦	١١	٢٣		٢٤	
بازار	٢٧	١٢	٢٤		٢٧	
بازار ایرتسی	٢٨	١٣	٢٥		٢٩	
صالی	٢٩	١٤	٢٦		٣٢	
چهارشنبه	٣٠	١٥	٢٧		٣٤	
پنجشنبه	١	١٦	٢٨		٣٧	جماذی الاخر
☼ جمعه	٢	١٧	٢٩		٣٩	بالق فورطنه‌سی
جمعه ایرتسی	٣	١٨	٣٠		٤١	وقت قطع اشجار
بازار	٤	١٩	٣١		٤٤	
بازار ایرتسی	٥	٢٠	١		٤٦	تشرین ثانی افرنجی
صالی	٦	٢١	٢		٤٨	
چهارشنبه	٧	٢٢	٣		٥٠	
پنجشنبه	٨	٢٣	٤		٥٣	
☼ جمعه	٩	٢٤	٥		٥٥	
جمعه ایرتسی	١٠	٢٥	٦		٥٧	
بازار	١١	٢٦	٧		٥٩	روز قاسم
بازار ایرتسی	١٢	٢٧	٨	١٢	١	
صالی	١٣	٢٨	٩		٣	
چهارشنبه	١٤	٢٩	١٠		٥	نزول شبنم
پنجشنبه	١٥	٣٠	١١		٧	
☼ جمعه	١٦	٣١	١٢		٩	

بو آیده قزه‌موق ، قابلیجه ، اربه ، یولاف قیشن پاتانه‌سی ، طورپ ، چاودار و بغدای کبی محصولات زرع اولنور .

بروسه قابلیجه‌لرینك زمان زیارتیدر ، اوراك صوك بهار موسم استحمامی ایلول غایه‌سنه قدر سورر .

میوه‌لردن المالری غایت قوراق هواده قوپارمق لازمدر . بو آیده کومس حیواناتنه ات قیرنتیلریله فوسفات دو شواله قاریشیق یم ویرمك پك نافعدر .

اوزوم ایله تداوی بو آیده‌در . علی الخصوص فرط اکل سببیله عسرت هضمه دوچار اولانلرك الات هضمیه‌لرینی اوزوم پك ایی تمیزلر ؛ اوزوم ایله تداوی روماتیزمه‌یه دخی نافعدر .

بو آیك اونبشنده اغاج کسمك وبودامق وفدان دیکمك موسمی حلول ایتمشدر .

بقله و ایلك بهار اسپناغیله بزلیه تام بو وقت زرع اولنور .

لیمونلقلرده حفظی لازمکلن صاقصیلر آچیقده براقلمه‌ملیدر .

پانجار اکیلیر چاره کوبره اتمق پك نافع کلیر . الما شرابی بو آیدن اعتباراً یاپلمغه باشلار .

بو آیده طاووقلره پیشمش پاتاتس ویرمك پك نافعدر زیاده سمیردر .

[جماذی الاخر — تشرین ثانی]

ایام	جماذی الاخر	تشرین ثانی	تشرین ثانی افرنجی	امساك س	امساك د	ملاحظات
جمعه ایرتسی	١٧	١	١٣	١٢	١١	
پازار	١٨	٢	١٤		١٣	
پازار ایرتسی	١٩	٣	١٥		١٥	
صالی	٢٠	٤	١٦		١٧	
چهارشنبه	٢١	٥	١٧		١٩	
پنجشنبه	٢٢	٦	١٨		٢١	
☼ جمعه	٢٣	٧	١٩		٢٢	قوچ قاتمی فورتنه‌سی
جمعه ایرتسی	٢٤	٨	٢٠		٢٤	
پازار	٢٥	٩	٢١		٢٦	
پازار ایرتسی	٢٦	١٠	٢٢		٢٧	
صالی	٢٧	١١	٢٣		٢٩	
چهارشنبه	٢٨	١٢	٢٤		٣٠	
پنجشنبه	٢٩	١٣	٢٥		٣٢	نزول ماء الاشجار
☼ جمعه	١	١٤	٢٦		٣٣	رجب لیلهٔ رغائب
جمعه ایرتسی	٢	١٥	٢٧		٣٥	اول دوم میلاد
پازار	٣	١٦	٢٨		٣٦	
پازار ایرتسی	٤	١٧	٢٩		٣٧	
صالی	٥	١٨	٣٠		٣٨	
چهارشنبه	٦	١٩	١		٤٠	کانون اول افرنجی
پنجشنبه	٧	٢٠	٢		٤١	
☼ جمعه	٨	٢١	٣		٤٢	
جمعه ایرتسی	٩	٢٢	٤		٤٣	
پازار	١٠	٢٣	٥		٤٤	
پازار ایرتسی	١١	٢٤	٦		٤٥	
صالی	١٢	٢٥	٧		٤٦	
چهارشنبه	١٣	٢٦	٨		٤٧	آخر سقوط اوراق
پنجشنبه	١٤	٢٧	٩		٤٧	
☼ جمعه	١٥	٢٨	١٠		٤٨	
جمعه ایرتسی	١٦	٢٩	١١		٤٩	
پازار	١٧	٣٠	١٢		٥٠	قره قیش فورتنه‌سی

[رجب الفرد — کانون اول]

ایام	رجب	کانون اول	کانون اول افرنجی	امساك س	امساك د	ملاحظات
پازار ایرتسی	١٨	١	١٣	١٢	٥٠	
صالی	١٩	٢	١٤		٥١	
چهارشنبه	٢٠	٣	١٥		٥١	
پنجشنبه	٢١	٤	١٦		٥٣	
☼ جمعه	٢٢	٥	١٧		٥٢	
جمعه ایرتسی	٢٣	٦	١٨		٥٢	اول شب یلدا
پازار	٢٤	٧	١٩		٥٢	
پازار ایرتسی	٢٥	٨	٢٠		٥٢	
صالی	٢٦	٩	٢١		٥٢	اول اربعین
چهارشنبه	٢٧	١٠	٢٢		٥٢	لیلهٔ معراج النبی علیه السلام
پنجشنبه	٢٨	١١	٢٣		٥٢	
☼ جمعه	٢٩	١٢	٢٤		٥٢	آخر شب یلدا
جمعه ایرتسی	١	١٣	٢٥		٥٢	شعبان المعظم
پازار	٢	١٤	٢٦		٥٢	
پازار ایرتسی	٣	١٥	٢٧		٥١	
صالی	٤	١٦	٢٨		٥١	
چهارشنبه	٥	١٧	٢٩		٥٠	
پنجشنبه	٦	١٨	٣٠		٥٠	
☼ جمعه	٧	١٩	٣١		٤٩	
جمعه ایرتسی	٨	٢٠	١		٤٩	کانون ثانی افرنجی
پازار	٩	٢١	٢		٤٨	رأس سنهٔ میلادی ١٨٩٨
پازار ایرتسی	١٠	٢٢	٣		٤٧	
صالی	١١	٢٣	٤		٤٧	
چهارشنبه	١٢	٢٤	٥		٤٦	
پنجشنبه	١٣	٢٥	٦		٤٥	شب میلاد عیسی علیه السلام
☼ جمعه	١٤	٢٦	٧		٤٤	زمهریر فورطنه‌سی
جمعه ایرتسی	١٥	٢٧	٨		٤٣	لیلهٔ برات
پازار	١٦	٢٨	٩		٤٢	خسوف جزئی
پازار ایرتسی	١٧	٢٩	١٠		٤١	ولادت همایون ١٢٥٨
صالی	١٨	٣٠	١١		٤٠	اشتداد برد
چهارشنبه	١٠	٣١	١٢		٣٨	

بو آیده انکنار برلماسی فره چن دیکیلیر
میوه اغاجلری بوداغمه بوآیده باشلانیر . لیمونلقلرده
قیشلاقلرده حفظ اولنه‌جق شیلر هوا معتدل ایسه
بوزمانه قدر آچیقده براغیله بیلیر .

جفت سورمك باشلار . زیتون و کستانه
محصولاتنی طوپلامق اکمال اولنور . فیلوقسرالی
باغلره سولفور ده قاربون بوآیده پك نافع کلیر .

دوکولمش یپراقلری طوپلایوب کومسلره
یتاق یاپملیدر .

سنه‌لك شرابی یاپلمش واختماری کسلمش اولور .
فوچیلر دائما دولو دورملیدر . اکر هوالر صوؤق
کیدرسه شیشه‌لره چکرلر .

اشجار بریردن بریره نقل اولنمق وفدان دیکلمك
استنیرسه بوآیده باشلانیر .

خطهٔ مصریه‌ده فول ، نحود ، بقله وبلدی
توتون زرع اولنور .

رأس سنهٔ افرنجیه مناسبتیله فرنکلر
یکدیکری تبریك ایدرلر .

جفت سورمه اکمال اولنمشدر . چایرلره سق
واروا حارقلری آچارلر .

کومسلرده یورطه‌لق یاپملیدر . بونك ایچون
طاووقلره سبزه قیرنتیلریله ساره‌بی حاشلایوب
ویرمك لازمدر .

انکنار تارلالرینك تماماً اورتلمسی ایجاب ایدر .

[شعبان المعظم — کانون ثانی]

ایام	شعبان	کانون ثانی	کانون ثانی افرنجی	امساك س	امساك د	ملاحظات
پنجشنبه	٢٠	١	١٣	١٢	٣٧	
☼ جمعه	٢١	٢	١٤		٣٦	
جمعه ایرتسی	٢٢	٣	١٥		٣٥	
پازار	٢٣	٤	١٦		٣٣	ظهور عطارد صباحی
پازار ایرتسی	٢٤	٥	١٧		٣٢	
صالی	٢٥	٦	١٨		٣٠	القاء الصلیب فی الماء
چهارشنبه	٢٦	٧	١٩		٢٩	
پنجشنبه	٢٧	٨	٢٠		٢٧	
☼ جمعه	٢٨	٩	٢١		٢٦	
جمعه ایرتسی	٢٩	١٠	٢٢		٢٤	کسوف جزئی
پازار	١	١١	٢٣		٢٢	رمضان المبارك
پازار ایرتسی	٢	١٢	٢٤		٢١	
صالی	٣	١٣	٢٥		١٩	وضع اسم عیسی علیه السلام
چهارشنبه	٤	١٤	٢٦		١٧	
پنجشنبه	٥	١٥	٢٧		١٥	شدت سرما
☼ جمعه	٦	١٦	٢٨		١٣	
جمعه ایرتسی	٧	١٧	٢٩		١١	آخر اربعین
پازار	٨	١٨	٣٠		٩	اول خمسین
پازار ایرتسی	٩	١٩	٣١		٧	
صالی	١٠	٢٠	١		٥	شباط افرنجی
چهارشنبه	١١	٢١	٢		٣	
پنجشنبه	١٢	٢٢	٣		١	
☼ جمعه	١٣	٢٣	٤	١١	٥٩	
جمعه ایرتسی	١٤	٢٤	٥		٥٧	
پازار	١٥	٢٥	٦		٥٤	زیارت خرقهٔ سعادت
پازار ایرتسی	١٦	٢٦	٧		٥٢	غایت قوت سرما
صالی	١٧	٢٧	٨		٤٩	
چهارشنبه	١٨	٢٨	٩		٤٧	
پنجشنبه	١٩	٢٩	١٠		٤٤	
☼ جمعه	٢٠	٣٠	١١		٤١	
جمعه ایرتسی	٢١	٣١	١٢		٣٩	

[رمضان المبارك — شباط]

ایام	رمضان	شباط	شباط افرنجی	امساك س	امساك د	ملاحظات
پازار	٢٢	١	١٣	١١	٣٧	
پازار ایرتسی	٢٣	٢	١٤		٣٤	عید الشمع للقمامه
صالی	٢٤	٣	١٥		٣٢	غرس الاشجار
چهارشنبه	٢٥	٤	١٦		٢٩	
پنجشنبه	٢٦	٥	١٧		٢٧	
☼ جمعه	٢٧	٦	١٨		٢٥	لیلهٔ قدر
جمعه ایرتسی	٢٨	٧	١٩		٢٢	جمرهٔ اولی درهوا
پازار	٢٩	٨	٢٠		١٩	دقیقه ساعت
پازار ایرتسی	٣٠	٩	٢١		١٧	عید فطر ٣٨ ١
صالی	١	١٠	٢٢		١٤	
چهارشنبه	٢	١١	٢٣		١٢	
پنجشنبه	٣	١٢	٢٤		٩	
☼ جمعه	٤	١٣	٢٥		٧	
جمعه ایرتسی	٥	١٤	٢٦		٤	جمرهٔ ثانیه درآب
پازار	٦	١٥	٢٧		١	آمدن لقلق
پازار ایرتسی	٧	١٦	٢٨	١٠	٥٩	پرهیز کبیر نصارا
صالی	٨	١٧	١		٥٦	مارت افرنجی
چهارشنبه	٩	١٨	٢		٥٣	
پنجشنبه	١٠	١٩	٣		٥١	
☼ جمعه	١١	٢٠	٤		٤٨	
جمعه ایرتسی	١٢	٢١	٥		٤٥	جمرهٔ ثالثه درخاك
پازار	١٣	٢٢	٦		٤٢	
پازار ایرتسی	١٤	٢٣	٧		٤٠	باغ بودامه وقلم آشیسی زمانی
صالی	١٥	٢٤	٨		٣٧	
چهارشنبه	١٦	٢٥	٩		٣٤	
پنجشنبه	١٧	٢٦	١٠		٣١	اول بردالعجوز
☼ جمعه	١٨	٢٧	١١		٢٨	
جمعه ایرتسی	١٩	٢٨	١٢		٢٦	

بوآیده دخی اشجار نقل وغرس اولنور . اشجار
غرس اولنمق ایچون علی الخصوص سوقاقلره مخصوص
ایسه طپراغی درین قازوب طاشلری کوزلجه آییقلاملیدر .

بوآیده لیمونلقلر ١٤ درجه‌دن دون اولمه‌ملی .
قناب دیکیلیر .

الات زرعیه‌یی مکملاً تعمیر واحضار ایدرلر .
اغاجلرك بوصوکنی وفنا قبوقلرینی آییقلیوب سولفات
ده فرلی کرجلی محلول ایله یقاملیدر که قورد وشمسون
طاووقلره بولاف ویریلیرسه یورطه‌یه حریص
اولور . هندیلر بوآیده قلوچقه اولور ، اونك ایچون
یه وکومسلرك حالنه اعتنا لازمدر .

بوآیده بادنجان یاصدیغی یاپیلیر . باغ بودانیر .
پراصه ، صوغان کره‌ویز تخملری و اشجاردن
کستانه میوه‌دن خیار ، فرنك پاتی وپه‌تونیا تخملری
اکیلیر .

قارناوال بوآیه مصادفدر اونبشندن صوکره‌کی
پازاردن اعتباراً اونبش کون سورر .

بوآیده یکی باغ فدانلری دیکیلیر .

سبزه باغچه‌لرینی تمیزله‌ملی و بالاده یازدقلریمزله
سبزه‌لری اکلیدر . هوا یاغیش اولورسه
انکنارلر آچملی ، دون وقوعه کلیرسه اورتملیدر .
[illegible]تون میوه اغاجلرینی شمدی بودارلر .

١٣١٤

سنه‌سنه مصادف ایام ولیالیٔ مبارکه

لیلة الرغائب { ١٣١٢ سنه‌سی تشرین ثانینك ٢٨ نه مصادف جمعه كیجه‌سی

لیلة المعراج { ١٩ كانون اوله مصادف رجبك ٢٧ نجی جمعه كیجه‌سی

لیلة البرات { ٧ كانون ثانی‌یه مصادف شعبانك ١٥ نجی چهارشنبه كیجه‌سی

غرهٔ شهر صیام { ٢٢ كانون ثانی‌یه مصادف چهارشنبه كونی

التثام خرقة النبی { ٥ شباطه مصادف چهارشنبه كونی

عید الفطر { ٢١ شباطه مصادف جمعه كونی — ساعت ١ دقیقه ٨

عید الاضحیه { ذی الحجه‌نك اوننجی چهارشنبه كونی — ساعت ١٠ دقیقه ١٥

لیلة المولد النبی { ١٣١٤ سنه‌سی ربیع الاولك اون ایكنجی پنجشنبه كیجه‌سی

١٣١٥

سنه‌سنه مصادف ایام ولیالیٔ مبارکه

لیلة الرغائب { ١٣١٣ سنه‌سی تشرین ثانینك ١٤ ینه مصادف رجبك برنجی جمعه كیجه‌سی

لیلة المعراج { كانون اولك اوننه مصادف رجبك ٢٧ نجی چهارشنبه كیجه‌سی

لیلة البرات { ٢٧ كانون اوله مصادف شعبانك ١٥ نجی جمعه ایرتسی كیجه‌سی

غرهٔ شهر صیام { كانون ثانینك اوننجی بازار كونی

التثام خرقة النبی { كانون ثانینك ٢٥ نجی بازار كونی

عید الفطر { شباطك طقوزنجی بازار ایرتسی كونی

عید الاضحیه { ذی الحجه‌نك اوننجی پنجشنبه كونی

لیلة المولد النبی { ١٣١٥ سنه‌سی ربیع الاولك اون ایكنجی كیجه‌سی

١٢٧٤ هجریهٔ شمسیه‌سی شو سنه‌لره مصادفدر

١٣١٥ هجرت قمریه‌نك { ١٣١١ سنه‌سی حزیرانی ابتداسنده باشلیه‌جقدر	٦٦٠١ ژولیه‌ن تاریخنك { قرون تاریخیه‌نك كافه‌سنی شاملدر
١٣١٣ سنهٔ مالیه‌نك	٢٦٧٨ اولیمپیا تاریخنك { اشبو تاریخ حزیراندن باشلار
١٨٩٧ میلاد عیسانك	٢٦٥٠ رومه تأسسنك
٥٦٥٧ تاریخ یهودك { اشبو تاریخ ٦ ایلولده باشلار. بناءً علیه نوسالمزده كی ١٣١٣ ایلولی ٥٦٥٨ سنه‌سنه كیرر	٢٦٤٤ نابخت نصر تاریخنك
	١٠٥-٦ فرانسه تاریخنك { ایلولك ٢٣ نده باشلایه‌جقدر

مبادیٔ فصول

نصف كرهٔ شمالی		نصف كرهٔ جنوبی	نصف كرهٔ شمالی		نصف كرهٔ جنوبی
ایلك بهار یاز	٨ مارت ٨ ساعت ٢٥ دقیقه صباح ٨ حزیران ٤ ساعت ٣٢ دقیقه صباح	صوك بهار قیش	صوك بهار قیش	١٠ ایلول ٦ ساعت ٥٢ دقیقه اقشام ٩ كانون اول ١ ساعت ٣٢ دقیقه صباح	ایلك بهار یاز

سنه‌ده اك اوزون كونلر		سنه‌ده اك قیصه كونلر	
٨	حزیران	٨	كانون اول
٩	«	٩	«
١٠	«	١٠	«

خسوف و كسوف

(افرنجی ١ شباط) كسوف جزوی ، آوروپادن كورونمز ، امریقا جنوبیدن مشهود اوله‌جقدر .

(افرنجی ٢٩ تموز) كسوف جزوی ، آوروپادن كورونمز ، كذلك آمریقادن وسنغالدن كوریلور .

اشبو سنه ظرفنده خسوف وقوعبولمیه‌جقدر .

صیدبری	صیدماهی
اغستوس غایه‌سندن اعتباراً اوفاق قوشلر مستثنا اولمق اوزره باشلار وكانون ثانی غایه‌سنه قدر سورر .	نیساندن باشلار، حزیران اواسطنه قدر امتداد ایلر ایسه‌ده بوغاز ایچنده هر موسمده بشقه درلو بالق صید اولندیغندن قاعده وضع ایدیله‌من .

جلوس میمنت مأنوس همایون

فی ۱۹ اغستوس سنه ۱۲۹۳

پادشاهم چوق یشا

ولادت باهر السعادت حضرت خلافتپناهی

فی ۱۶ شعبان سنه ۱۲۵۸

دول معظمه حکمدارانی

المانیا

۱۸۷۱ سنه‌سی کانون ثانیسنك ۱۸ نده تشکل ایتمش ایمپراطورلقدر نفوس موجوده‌سی ۴۹۴۲۸٤۷۰: کیلو متره مربعه ۹۱ نفوس اصابت ایدر.

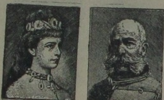

ایمپراطور کیوم — ایمپراطوریچه اوغوستا

ایمپراطور حشمتلو ایکنجی کیوم حضرتلریدر. ولادت: ۲۷ کانون ثانی ۱۸۵۹ قعود ۱۵ حزیران ۱۸۸۸ زوجه‌لری اوغوستا ویقتوریا حضرتلرندن یدی چوجقلری اولمشدر

اوستریا

۱۸۶۷ سنه‌سی کانون اولنك ۲۱ نده تشکل ایتمش ایمپراطورلقدر مجارستان برابر اولوب نفوس موجوده‌سی ٤۱۰۱۹۱۵۷ در کیلو متره مربعه ۶۶ نفوس اصابت ایلر

ایمپراطور فرانسوا ژوزف — ایمپراطوریچه الیزابت

ایمپراطور حشمتلو برنجی فرانسوا ژوزف حضرتلریدر — ولادت: ۱۸ اغستوس ۱۸۳۰ — قعود: ۲ کانون اول ۱۸٤۸ — زوجه‌لری الیزابت ده باویره‌دن اوچ چوجقلری اولمشدر.

انکلتره

بریتانیا ایرلانده و هندستاندن متشکلدر. نفوس موجوده آوروپاده ۳۸۷۷۹۰۳۱ اولوب کیلو متره مربعه ۱۲۰ اصابت ایدر.

قرالیچه ویقتوریا

قرالیچه ویقتوریا حضرتلری ۱۸۱۹ سنه‌سی مایسنك ۲٤ نده تولد ایتمش و ۱۸۳۷ سنه‌سی حزیرانك یکرمیسنده قعود ایتمشدر. سکز چوجقی واردر.

ایتالیا

۱۸۶۱ سنه‌سی مارتنك ۱۷ سنده تشکل ایتمش قراللقدر — ۳۰۷۲٤۸۹۷ نفوس موجوده‌سی اولوب کیلو متره مربعنه ۱۰۷ کشی اصابت ایدر.

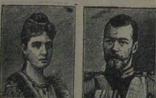

قرال برنجی هومبرت — قرالیچه مارکریت

قرال حشمتلو برنجی هومبرت حضرتلریدر. ولادت: ۱٤ مارت ۱۸٤۶ — قعود: ۹ کانون ثانی ۱۸۷۸ — قرالیچه مارکریت حضرتلرندن بر اوغلی واردر.

روسیه

روسیه ایمپراطورلغی تخمیناً ۱۲۶۳٤۷۰۰۰ نفوسی حاوی اولوب کیلو متره مربعه بش کشی اصابت ایدر. ایمپراطور حشمتلو ایکنجی نیقولا حضرتلری ۱۸۶۸

ایمپراطور نیقولا — ایمپراطوریچه علکساندرا

سنه‌سی مایسنك ۱۸ نده تولد و ۱۸۹٤ سنه‌سی تشرین ثانیسنك برنده قعود ایتمشدر. زوجه‌لری علکساندرا حضرتلرندن بر قیزلری دوغمشدر.

فرانسه

۱۸۷۰ سنه‌سی ایلولك ٤نده متشکل حکومتدر ۳٤۳۱۹۲۳۸ نفوس بولنوب کیلومتره باشنه ۷۱ نفوس اصابت ایدر.

مو-یو فلیکس فور — مادام فور

رئیس حکومت فلیکس فور حضرتلری ۱۸۹۵ سنه‌سی کانون ثانیسك ۱۷ سنده انتخاب اولنمشدر. تولد: ۱۸٤۱ سنه‌سی کانون ثانی ۳۰.

آوروپانك دیکر حکومتلری

اسپانیا

۱۸۱۶ سنه‌سنده تشکل ایتمش حکومتدر. ۱۷۵٦۵٦۳۲ نفوسه مالك اولوب کیلومتره باشنه ۳۵ نفوس اصابت ایدر.

۱۳ نجی الفونس — ماری قریستین

قرالك صغر سنندن ناشی والده‌سی نائبهٔ حکومتدر. قرال ۱۸۸٦ سنه‌سی مایسك ۷ سنده تولد ایتمشدر. قعودی دخی اشبو تاریخده یعنی ولادتنده وقوع بولمشدر.

اسوج ونوروج

نوروج ایله مربوط اوله‌رق ۱۸٦٦ سنه‌سنده متشکل حکومتدر ٤۸۱۰۰۰۰ اسوجده ۲۰۰۰۹۱۷ نفوس نوروجده موجوددر، کیلومتره‌به التی نفوس مصادف اولیور.

ایکنجی اوسقار — صوفی

قرال ایکنجی اوسقار حضرتلری ۱۸۲۹ کانون ثانیسنك ۲۱ نده تولد ایتمش و ۱۸۷۲ سنه‌سی ایلولنك ۱۸ نده قعود ایلمشدر. ازدواجی ۱۸۵۷ در. درت اوغلی واردر.

بلچیقا

۱۸۳۱ سنه‌سنده تشکل ایتمش حکومتدر. نفوس موجوده‌سی ٦۲٦۲۲۷۲ اولوب کیلومتره باشنه (۲۱۳) نفوس اصابت ایدرکه اوروپانك اك غلبه‌لك نقطه‌سیدر. بلچیقا باعهدنامه بیطرفدر.

ایکنجی لئوپولد — ماری

قرال ایکنجی لئوپولد ۱۸۳۵ سنه‌سی نیسانك ۹ نده تولد ایتمش و ۱۸۵۳ده ازدواج ایلیوب ۱۸٦۵ سنه‌سی کانون اولنك اوننده قعود ایلمشدر. بر اوغلی ایکی قیزی واردر.

دانیمارقه

۱۸٤۹ سنه‌سنده متشکل حکومتدر ۲۱۷۳۳۸۰ نفوسی حاوی اولوب کیلومتره‌به ۵۷ نفوس اصابت ایتمکده‌در. پروتستان مذهبی غالبدر.

طقوزنجی قرستیان — لوئیز

قرال طقوزنجی قریستیان ۱۸۱۸ سنه‌سی نیسانك سکزنده تولد ایتمش ۱۸٦۳ قعود ایلمشدر. ازدواجی ۱۸٤۳ سنه‌سنه مصادف اولوب آوروپا حکمدارانك پك چوغیله علاقهٔ صهریه‌سی واردر. یونان قرالی اوغلی و روسیه چارینك والده‌سی قیزیدر.

فلمنك

۱۸۱٤ سنه‌سنده متشکل حکومتدر نفوسی ٤۷۳۲۸۱۱ اولوب کیلو متره‌به ۱٤۳ نفوس اصابت ایدر. پروتستان مذهبی غالبدر.

اما — ویلهمین

قرالیچه ویلهمین هنوز صغیر اولمغله والده‌سی نائبهٔ حکومتدر. قرالیچه ۱۸۸۰ سنه‌سی اغستوسنك ۳۱ نده تولد ایتمشدر ۱۸۹۰ سنه‌سی تشرین ثانیسنده قعود ایتمشدر.

یونان

۱۸٦٤ سنه‌سنده متشکل حکومتدر. ۱۸۷۲۰۸ ۲/۱ نفوسی مشتمل اولوب کیلو متره باشنه ۳٤ نفوس اصابت ایدر. اورتودوکس مذهبی غالبدر.

برنجی یورکی — اولغا

قرال برنجی یورکی دانیمارقه قرالنك اوغلی اولوب ۱۸٤۵ سنه‌سی کانون اولك ۲٤ نده تولد ایله ۱۸٦۵ سنه‌سی حزیرانك بشنده قعود ایتمشدر. بری قیز بشی ارکك التی اولادی واردر.

آوروپا دول سائره‌سی

اسامی	حکمداری	نفوس	ملاحظات
اسویچره	موسیو لاشنال	۲۹۱۷۷۵٤	۲۲ قانتوندن متشکلدر
باویرا	برنجی اوتون	۳۹۲٦۷۰۲	المانیا اتحادینه داخلدر
بادن دوقه‌لغی	فردریق لوئی	۱٦۵۷۸٦۷	» » »
پاپالق	۱۳ نجی لئون		۱۸۱۰ سنه‌سنده تولد ایتمشدر
پورتکیز	برنجی شارل	٤۷۰۸۰۰۰	
رومانیا	برنجی شارل	۵۰۳۸۳٤۲	
ساقسونیا	آلبر	۳۵۰۲٦۸٤	المانیا اتحادینه داخلدر
صربیه	برنجی الکساندر	۲۲۵۰۷۱۲	
قره طاغ	برنجی نیقولا	۲۰۰۰۰۰	پرنسلکدر
موناقو	آلبر	۱۳۳۰٤	پرنسلکدر
لوکسمبورغ	آدولف	۲۱۱۰۸۸	المانیا اتحادینه داخلدر
وورتمبرغ	ایکنجی کیوم	۲۰۳٦۵۲۲	» » »

دول معظمه حکمدارانك اولادی

المانیا: فردریق — اتیل — آدالبر — اوکوست — اوسقار — یواکیم — ویقتوریا

اوستریا: جیزل — واله‌ری

انکلتره: ویقتوریا — آلبر — آلفرد — هنی — لوئیز — آرتور — به‌آتریس.

ایتالیا: ویقتور امانوئل

روسیه: اولغا.

آسیا ، افریقا وآمریقا حکمدارانندن بعضیلری

مملکت	اسمی	عنوان	ولادتی	قعودی
ایران	مظفر الدین	شاه	۱۸۵۳	۱۸۹۶
افغانستان	عبدالرحمن	حاکم	۲۸٤۵	۱۸۸۰
انام	نام های	قرال	۱۸۱۹	۱۸۸۹
بخارا	عبدالاحد	حاکم	۱۸۵۹	۱۸۸۵
چین	قوانغ سو	ایمپراطور	۱۸۷۲	۱۸۷۵
قوره	لی هونی	قرال	۱۸۵۱	۱۸٦٤
ژاپون	موتسو هیتو	ایمپراطور	۱۸۵۲	۱۸٦۷
خیوه	سید محمد	خان	۱۸٤٤	۱۸٦۵
سیام	شولالونعورك	قرال	۱۸۵۳	۱۸٦۸
حبشستان	منه لك	قرال	مجهول	۱۸۸۹
بورنو	اکل الدین	حاکم	»	۱۸۸۵
ماداغسقار	راناوولا	قرالیچه	۱۸٦۱	۱۸۸۲
فاس	عبدالعزیز	حاکم	۱۸۷۸	۱۸۹٤
زنکبار	سید احمد	حاکم	۱۸٤۱	۱۸۹٤
ارژانتین	ژوزه	رئیس	۱۸۱۹	۱۸۹۵
برهزلیا	مورانس	»	۱۸۵٦	۱۸۹٤
شیلی	ژورژ	»	۱۸٤۷	۱۸۹۱
حکومت متفقه	ماق کنله ی	»	۱۸۳۷	۱۸۹۳

روی زمینده موجود نفوسك

مذاهب مختلفه‌سی

	اوروپا	آسیا	آفریقا	آمریقا	اوستراليا	یکون
قونفوچیوس مذهبی	......	۲۵٦ ۰۰۰ ۰۰۰	......	......		۲۵٦ ۰۰۰ ۰۰۰
قتولك »	۱٦۰ ۱٦۵ ۰۰۰	٦ ۰۰۰ ۰۰۰	٦ ۰۰۰ ۰۰۰	۵۸ ۰۰۰ ۰۰۰	۹ ۱۱۹ ۰۰۰	۲۳۹ ۲۸٤ ۰۰۰
براهمان »	......	۱۹۰ ۰۰۰ ۰۰۰	......	......		۱۹۰ ۰۰۰ ۰۰۰
اسلام	٦ ٦۲۹ ۰۰۰	۱۰۹ ۰۰۰ ۰۰۰	۳٦ ۰۰۰ ۰۰۰	......	۲٤ ۷۰۰ ۰۰۰	۱۷٦ ۸۹۲ ۰۰۰
بودی »	......	۱٤۷ ۹۰۰ ۰۰۰	......	......		۱٤۷ ۹۰۰ ۰۰۰
پروتستان »	۸۰ ۱۱۲ ۰۰۰	۸ ٤۰۰ ۰۰۰	۱ ٤۰۰ ۰۰۰	۵۷ ۰۰۰ ۰۰۰	(؟)	۱٤٦ ۹۱۲ ۰۰۰
مجوسی »	......	......	۹۷ ۰۰۰ ۰۰۰	......	٤ ۳۷۲ ۰۰۰	۱۰۱ ۳۷۲ ۰۰۰
روم اورتودوقس »	۸۹ ۱۹٦ ۰۰۰	......	......	......		۸۹ ۱۹٦ ۰۰۰
تااوویست »	......	٤۳ ۰۰۰ ۰۰۰	......	......		٤۳ ۰۰۰ ۰۰۰
سنتوئیست »	......	۱٤ ۰۰۰ ۰۰۰	......	......		۱٤ ۰۰۰ ۰۰۰
یهودی »	٦ ٤۵٦ ۰۰۰	۲۰۰ ۰۰۰	......	......		٦ ٦۵٦ ۰۰۰
ادیان مجهوله	۱ ۲۱۹ ۰۰۰	۱۵۰ ۰۰۰	......	۱ ۳۰۰ ۰۰۰		۲ ٦٦۹ ۰۰۰
یکون »	۳٤۳ ۷۷۲ ۰۰۰	۷۷۵ ۱۵ ۰۰۰	۱٦۰ ٤۰۰ ۰۰۰	۱۱٦ ۳۰۰ ۰۰۰	۳۸ ۱۹۱ ۰۰۰	۱ ٤۱۳ ۸۱۸ ۰۰۰

صوك ایکی سنه ظرفنده پارس بورسه‌سنده اسهام فیأتلرینك مقایسه جدولی

هر آیك باشنده کی فیأتی ارائه ایدر		د. ترکی	فرانسه اسهامی	فرانسه [illegible]	موحده مصریه	اسپانیا خارجیه	ایتالیا اسهامی	روسیه اسهامی	کنداروسیه اسهامی	پورتکیز اسهامی	سویش قنالی
تموز	۱۸۹٤	۲٤ ٤۷	۱۰۰ ٤۰	۱۰۷ ۳۵	۱۰۳ ۰۰	٦۵ ٤۵	۷۹ ۲۵	۸۸ ۸۰	۱۰۱ ۵۰	۲۳ ۲۰	۲۸۷۵ ۰۰
	۱۸۹۵	۲۵ ۷۲	۱۰۲ ۰۰	۱۰۷ ٦۵	۱۰٤ ٤۰	٦۷ ۸۵	۹۰ ٤۰	۹۳ ۳۰	۱۰۳ ۵۰	۲٦ ۱۰	۳۱٦۵ ۰۰
اغستوس	»	۲٤ ٦۵	۱۰۲ ۰۰	۱۰۸ ۰۰	۱۰۳ ٦۰	٦٤ ٤۷	۷۹ ۵۰	۸۸ ۱۰	۱۰۰ ۸۰	۲۳ ٦۰	۲۸٦۸ ۰۰
		۲۵ ۸۵	۱۰۲ ۱۰	۱۰۷ ۰۰	۱۰٤ ۵۰	٦٦ ٤۷	۸۸ ۷۰	۹۲ ۱۰	۱۰۱ ۲۵	۲٦ ۷۰	۳۲۵۰ ۰۰
ایلول	»	۲۵ ۷۷	۱۰۳ ۷۵	۱۰۸ ٤۵	۱۰٤ ۵۰	٦۸ ٤۷	۸۲ ۷۰	۸۹ ٦۵	۱۰۱ ۹۰	۲٤ ٤۰	۲۸۸۲ ۰۰
		۲٦ ۳۵	۱۰۲ ۲۵	۱۰۷ ۱۵	۱۰۵ ۲۰	٦٦ ٤۵	۸۹ ۸۰	۹۲ ٤۰	۱۰۱ ۸۵	۲٦ ۹۰	۳۲۹۵ ۰۰
تشرین اول	»	۲۵ ۷۰	۱۰۲ ۰۰	۱۰۸ ۰۰	۱۰٤ ۸۵	۷۰ ۳۰	۸۳ ۸۰	۸۷ ٤۵	۹۹ ۹۵	۲۵ ۸۰	۲۹۱۰ ۰۰
		۲۵ ۵۰	۱۰۰ ۳۵	۱۰٦ ٤۰	۱۰۵ ۵۵	٦۹ ۱۰	۹۰ ٤۰	۹۱ ۷۰	۱۰۱ ۳۰	۲۷ ۳۵	۳۲۵۵ ۰۰
تشرین ثانی	»	۲۵ ۳۷	۱۰۲ ۰۰	۱۰۷ ۳۵	۱۰٤ ۷۵	۷۰ ۵۰	۸٤ ۲۵	۸٦ ۵۵	۹۹ ۵۰	۲۵ ۸۰	۲۹۵۹ ۰۰
		۲۲ ۵۵	۱۰۰ ۰۰	۱۰۵ ۰۰	۱۰٤ ۲۰	٦۵ ۵۵	۸۷ ٦۰	۸۸ ۸۰	۹۹ ۹۰	۲۵ ٤۰	۳۱٦۰ ۰۰
کانون اول	»	۲۵ ۸۰	۱۰۲ ۲۵	۱۰۷ ۲۵	۱۰۳ ۵۵	۷۲ ٦۵	۸۵ ۲۰	۸۹ ۰۰	۱۰۱ ۹۰	۲۲ ٤۵	۳۰۱۰ ۰۰
		۱۹ ۵۵	۱۰۱ ٤۰	۱۰۵ ۸۰	۱۰۲ ۸۰	٦۵ ٦۵	۸۷ ۳۰	۸۸ ٦۰	۱۰۰ ۲۰	۲۵ ۱۵	۳۲۰۰ ۰۰
کانون ثانی	۱۸۹۵	۲۵ ۵۵	۱۰۱ ٦۰	۱۰۷ ٦۵	۱۰۲ ٦۵	۷۳ ۳۰	۸٦ ۸۵	۸۸ ۷۰	۱۰۲ ۲۵	۲٤ ۲۵	۳۱۱۰ ۰۰
	۱۸۹٦	۱۸ ۵۰	۱۰۱ ۵۰	۱۰٦ ٦۵	۱۰۳ ۳۰	٦۳ ۳۰	۸۵ ۲۵	۸۷ ٤۵	۱۰۰ ٦۰	۲۵ ۱۰	۳۲۲۵ ۰۰
شباط	»	۲٦ ٤۰	۱۰۲ ٦۵	۱۰۷ ۳۵	۱۰۵ ۲۵	۷٤ ۳۰	۸٦ ۷۰	۸۹ ۸۰	۱۰۲ ٤۰	۲٤ ۸۰	۳۱۰۵ ۰۰
		۲۱ ٤۰	۱۰۲ ٤۰	۱۰٦ ٦۵	۱۰۵ ۲۵	٦۱ ۵۰	۸٤ ٤۰	۹۱ ۵۰	۱۰۲ ۱۵	۲۵ ۵۰	۳۲۵۵ ۰۰
مارت	»	۲۷ ۰۰	۱۰۳ ۲۵	۱۱۰ ۹۰	۱۰۵ ٤۰	۷۷ ۵۰	۸۷ ۰۵	۹۲ ۸۰	۱۰۲ ۹۵	۲۵ ۳۰	۳۳۰۰ ۰۰
		۲۲ ۰۷	۱۰۲ ٦۵	۱۰٦ ۱۵	۱۰۵ ۳۵	٦۰ ۲۵	۸۰ ۰۵	۹۲ ۷۵	۱۰۳ ۲۰	۲٦ ۳۵	۳۲۸۰ ۰۰
نیسان	»	۲٦ ۹۵	۱۰۲ ۷۵	۱۰۸ ۲۵	۱۰۵ ٦۵	۷٤ ۲۵	۸۸ ۳۰	۹٤ ۹۵	۱۰۲ ۷۵	۲۵ ۵۰	۳٤۲۰ ۰۰
		۲۰ ۵۵	۱۰۱ ۳۲	۱۰۵ ۹۵	۱۰۳ ۲۰	٦۲ ٤۵	۸۳ ۳۰	۹۲ ۷۵	۱۰۳ ۳۰	۲٦ ۵۰	۳۲٤۵ ۰۰
مایس	»	۲۵ ۸۵	۱۰۲ ۰۰	۱۰۷ ۲۵	۱۰٦ ۱۰	۷۰ ۲۵	۸۸ ۱۰	۹۲ ٦۰	۱۰۱ ۵۰	۲۵ ۵۰	۳۳۸۵ ۰۰
		۲۰ ۹۷	۱۰۳ ۰۰	۱۰۵ ۹۰	۱۰۵ ۱۵	٦۳ ٦۵	۸٤ ۵۰	۹٤ ٦۰	۱۰۳ ۳۵	۲٦ ۹۵	۳۳۷۵ ۰۰
حزیران	»	۲۵ ۷۵	۱۰۲ ٤۵	۱۰۷ ٦۰	۱۰٤ ٤۰	۷۲ ٦۵	۸۹ ٦۵	۹۳ ۵۰	۱۰۲ ۹۵	۲۵ ۵۰	۳۲٤۲ ۰۰
		۲۱ ٤۰	۱۰۱ ۳۵	۱۰۱ ۳۰	۱۰۳ ۱۰	٦۳ ٦۵	۸۸ ۱۵	۹٤ ۳۵	۱٤۳ ۲۵	۲٦ ۷۵	۳٤۱۷ ۰۰

دیون عمومیهٔ ملل

	نفوس باشنه					
روسیه‌ده		۱۰٤ فرانق	۱۲ ملیار فرانق			یکون
جماهیر متفقهٔ آمریقاده	» »	۱۰۰ »	٦	»	»	
آلمانیاده	» »	٤۰ »	۲	»	»	
اوستریاده	» »	۳۷۵ »	۱۵	»	»	
انکلتره‌ده	» »	۵۰۰ »	۱۷	»	»	
فرانسه‌ده	» »	۸۵٤ »	۳۲	»	»	
ایتالیاده	» »	٤۰۰ »	یارم	»	»	
اسپانیاده	» »	٤۰۰ »	۷	»	»	
پورتکیزده	» »	٦۱۵ »	۳	»	»	
بلچیقاده	» »	۳۵۰ »	۲ بچق	»	»	
اسویچره‌ده	» »	۲۵ »	۷۵ ملیون		»	

مقدارلر بروجه بالا ایسه‌ده ثروت ملیه‌یه نسبةً بونلرك تأثیراتی تخفف ایلر. بناءً علیه الك زیاده بار دیون آلتنده ایتالیا ایله اسپانیا کوریلیور انکلتره و آمریقا اصلا تردد کوسترمیور.

موسیو غوتیه‌نك قولنجه برانسانه ٢٤ ساعتده لازم مأكولات					
ملاحظات	تازه مأكولات			محتویاتی	
	آزوتلی	یاغ	قاربونلی مواد	قاربون	آزوت
	غرام	غرام	غرام	غرام	غرام
وجودك نشو ونماسی ایچون	٨٣٠	٢٤٠	٦٠	٢٨٠	٢٠
مساعی وجودیه‌یه تقابل ایچون	٣٦٠	١٧٥	٣٣	١٧٠	٨,٧
جمعاً انسانه لازم اولان	١١٩٠	٤١٥	٩٣	٤٥٠	٢٨,٧

مواد اكلیهٔ اصلیه‌نك مركباتی				
اسامی	اتمكده	اتده	یمورطه‌ده	سوتده
	قسم	قسم	قسم	قسم
صوو وار	٤٠	٧٧	٧١	٨٧
البومینوئیدوار	٨	٢٠	١٦	٤
یاغ واردر	١	٢	١٢	٤
شكر واردر	٥٠	٠	٠	٤
طوز واردر	١	١	١	١

شو حسابه نظراً سود هردولو مواد مغذیه‌یی حاویدر . اتمكده ایسه یاغ یوقدر براز اوزرینه تریاغی سورملی . یمورطه‌ده شكر یوقدر اتمكله برابرملی كذلك دینیله بیلورکه برکیلو سوت ٧ یمورطه یاخود ٢٥٠ غرام ات دیمكدر .

نبض جدولی

حین ولادتده	نبض	دقیقه	١٣٠ــ١٤٠	آثار
برآیلق	»	»	١١٨ــ١٢١	»
برياشنده	»	»	١٢٠ــ١٠٨	»
ایکی یاشنده	»	»	١٠٨ــ٨٩	»
اوچ یاشنده	»	»	٩٠ ــ ٨٠	»
یدی یاشنده	»	»	٨٥	»
كنجلكده	»	»	٨٠ــ٨٥	»
سن كمالده	»	»	٧٥ــ٧٠	»
شیخوختده	»	»	٦٥ــ٦٠	»

رعد وعظام

وجودبشر ١٩٨ پارچه كمیكدن متشكل اولوب بروجه‌آتید

عمود فقری	٢٤	پارچه
اعضای علویه	٢	»
اعضای سفلیه	١	»
قفا	٨	»
چهره	١٤	»
قبورغه‌لر	٢٥	»
اللر وقوللر	٦٤	»
ایاقلر وباجاقلر	٦٠	»
	١٩٨	جمعاً

هضم جدولی

نوع مأكولات	مدت هضم ساعت	مدت هضم دقیقه	نوع مأكولات	مدت هضم ساعت	مدت هضم دقیقه
بیلاوایی پیشمش	١		بورك	٢	٣٠
قزارمش بالق	١	٣٠	بزلیه	٢	٣٠
فرنك آرپه چوربه‌سی	١	٣٠	شالغم	٢	٣٠
الما	١	٣٠	پنایر	٢	٣٠
تابیوقا	٢		تازه استریدیه	٢	٥٥
قاینامش سوت	٢		حاضرلوپ یمورطه	٣	
ازغره داناتی	٢		بیفتك	٣	
چی یمورطه	٢		كلباصدی	٣	
تازه لحنه	٢		نقله چوربه‌سی	٣	
چی سوت	٢		قیون فرونده	٣	١٥
یاغده یمورطه	٢	١٥	اتمك	٣	١٥
قزارمش قاز	٢	١٥	حاووج پیشمش	٣	١٥
قزارمش هندی	٢	٣٠	صالچه‌لی استریدیه	٣	٢٠
			استاقوز	٣	٢٠

ثقلت جدولی

اشبو جدول هیچ برزمان قطعی اولەمز . زیرا بنیه ضعیف ویاسمیز اولدقجه زیاده مقدارده تخلف ایدر . جدول تقریبیدر وقادینلر حقنده ارككدن زیاده صحیحدر :

٤٩٦	میلیمتره طولنده براركك چوجق	تقریباً	٣ كیلو	٢٠	غرام
٤٨٢	» » برقز چوجق	»	٢ »	٩١	»
١ متره ٦٢	سانتیمتره ارتفاعنده برآدم	»	٤٨ »	—	
١ » ٨٠	» » »	»	٥٨ »	٨٠٠	»
١ » ٨٧	» » »	»	٧٦ »	٥٠٠	»
١ » ٩٤	» » »	»	٦٤ »	٥٠٠	»

موسیو ژره‌نك قولنجه بر دیقانلیده قامتك سانتیمتره ایله ارتفاعی بهر سانتیمتره‌نك کیلویه تحویلی آشمز . مثلا برمتره بتمش سانتیمتره قامتنده برآدم یوزیتمش کیلولی تجاوز ایتمه‌حكدر .

ثروت فنون

مصور عثمانلی غزته‌سی

١٣٠٧ سنه‌سی مارتنك ١٤ نجی كونی تأسیس اولنوب اتنجی سنهٔ دوریه‌سنی اكمال ایله یدنجی سال نشریاتنه داخل اولیور . مسائل سیاسیه ، علمیه ، ادبیه وتجاریه‌دن باحث اوله‌رق هرهفته پنجشنبه كونلری ٢٤ صحیفه اوله‌رق انتشار ایدر .

تاریخچه — مصور ثروت فنون غزته‌سی بدایت انتشارنده یالكز اون صحیفه درون وایكی صحیفه قپاق اولمق اوزره جمعاً اون ایكی صحیفه‌دن مركب ویالكز فنون وادبیاتدن باحث ایدی . ایلك سنهٔ انتشارینك برنجی جلدی یعنی آلتی آیی شوشكلده دوام ایتمشدر . ایكنجی آلتی آیدن اعتباراً مندرجات اون ایكی صحیفه‌یه چیقارلمش ، اوزرینه درت صحیفه‌لك آیری برقپاق علاوه قلنمشدر. ثروت فنونك اشبو برنجی سنه‌سنده هیئت اداره بیك درلو مشكلاته مصادف اولدی . زیرا او زمانه قدر استانبولده دواملی برجریدهٔ مصوره انتشار ایلمدیكی جهتله شهریمزده ترسیم وحك صنعتلری كاملاً مفقود ایدی ؛ كذلك حك اولنمش قالبلری طبع خصوصنده مطبعه‌لرده وقوف دخی یوق ایدی . اشته شو سببلره بناءً غزته‌نك صاحب امتیازی محرر عاجز مختلف اصول حكاری كورمك ورسم لوحه‌لرینك نصل طبع ایلدیكنی رأی العین مشاهده وتدقیق ایتمك آرزوسیله آوروپایه بر سیاحت اجرا ایتمش ومعلومات لازمه استحصال ایتدكدن صكره عودتله ثروت فنونه بر بشقه طرز ویرمشدر .

بورایه قدری ثروت فنونك برنجی دوره‌سی عد اولنه‌بیلیر . زیرا بوندن صكره مساعیٔ مصروفهٔ عبیدانه‌مز لطفاً مظهر تقدیر همایون اوله‌رق غزته‌نك شان عثمانی‌یه جسبان بر صورتده تزیین وتوسیعی فرمان بیورلمش اولدیغندن لطفاً ابذال بیوریلان عنایت مخصوصهٔ جناب شهریاری سایه‌سنده ١٣٠٨ مارتنه مصادف ایكنجی سنه‌دن اعتباراً ثروت فنون بریكی كسوهٔ مكملیتله تزین ایتمشدر . غزته‌نك حجمی اون آلتی بیوك صحیفه‌یه ابلاغ واك اعلا جنسندن مجلا وقالین بر كاغد انتخاب قلنمش ورسملرك عددی برقاچ قات آرتدیرلمشدر . غزته ینه آیریجه بر قپاغی حاوی بولنیور ایدی . الطاف مخصوصهٔ جناب پادشاهی جمله‌سندن اوله‌رق او زمان آوروپادن برحك معلمی جلب بیورلمش ومكتب صنایع نفیسه ایله ثروت فنون اداره‌خانه‌سنده حك صنفی كشادیله استانبولده شوصنعت نفیسه دخی تأسیس اولنمشدر .

مصور ثروت فنون كسوهٔ جدیدهٔ ترقیسنی ١٣١١ سنه‌سی حزیرانه قدر محافظه ایله ایكنجی دوره‌سنی بودردنجی سنهٔ انتشاری اكمال ایلمشدر . بوتاریخده غزته‌یه مسائل سیاسیه وحوادث

داخليه وخارجيه‌دن بحث مساعده‌سی دخی اعطا بیورلدیغی جهتله ٢٢٥ نجی نومروسندن اعتباراً بر هفته‌لك توجيهات ، نشان ، مداليه ، تبليغات رسميه‌دن ماعدا حوادث داخليه وخارجيه‌نك خلاصه‌سندن متشكل اوله‌رق غزته‌يه سكز صحيفه مندرجات دها علاوه قلنمش وبوكا مقابل فیئاتجه هيچ برفرق كوسترلمه‌مشدر . مسائل سياسيه وحوادث داخليه‌دن بحث مأذونيتی غزته‌نك دائرهٔ نشرياتنی توسيع ايلديكی كبی ثروت فنون مصور برغزته‌دن ماعدا بر هفته‌لك توجيهات واجرا آت رسميه ايله خلاصهٔ احوال عموميه‌يی شامل وبناءً عليه هفته‌ده بردفعه پوسته‌لری بولنان ولايات شاهانه خلقنك احتياجاتنه پك موافق بر جريده حالنی ده اخذ ايتمشدر . واقعا ولايانده ثروت فنونه آبونه اولمقله يومی اوراق حوادثده‌كی حوادثك خلاصه‌سنه وتوجيهات ايله تبليغاتك عمومنه دسترس اولندقدن ماعدا مكمل رسملرله مزين ادبی وفنی برده غزته آلنمش اولوركه فيئاتك اهونيتی‌ده نظر دقته آلنيرسه بوندن استفاده‌لی برشی تصور اولنه‌مز.

ثروت فنونك قوهٔ انتشاريه‌سنه كلنجه غزته ايلك سنه‌سی ٦٠٠ عدد طبع ايله باشلايوب بش سنه‌ده تدريجی ترقی ايدرك اليوم ايكی‌بيك عددی تجاوز ايتمشدر . شو توسع انتشار ايله برابر رسملی ده اولمسی حسبيله برنسخه‌نك لااقل اون الدن كچمسی ثروت فنونك اعلانجيلغنی دخی مهم بر درجه‌يه كتيرمشدر. اليوم استانبول اهل تجارتندن غزته‌مزه اعلان اعطاسيله تجربه ايدنلر شو جهتی تصديق ايلرلر .

ثروت فنونك مساعئ واقعه‌سنه مكافاةً صاحب امتيازينه كموش لياقت مداليه‌سی ايله اولا رتبهٔ ثانيه صنف ثانيسی ، بعده ثانيه صنف متمايزی احسان بيورلمش و ١٨٩١ سنه‌سنده پارس مطبوعات سركيسندن و ١٨٩٤ سنه‌سنده دخی امريقاده شيقاغو سركيسندن بر شهادتنامه ايله برر قطعه مداليه اعطا قلنمشدر. كذلك پارس مطبوعات اجنبيه مجلسی اتفاق ارا ايله ١٨٩٥ سنه‌سنده ثروت فنونی اوراق معتبرهٔ اجنبيه ميانه ادخال ايله مخابر مخصوصمزه بر مصدق شهادتنامه ويرمش ودها صوكره مخابرمزی مجلسك فخری اعضالغنه دخی قبول ايتمشدر. هرسنه انتشار ايدن مطبوعات جهان سالنامه‌سنده [Annuaire de la Presse Française et etrangère] ثروت فنون حقنده تفصيلات مكمله مندرج بولنيور .

[مندرجات ومسلك] ثروت فنونك مندرجاتی همان هرهفته استانبولك وقايع ذوقيه‌سنه عائد بر « استانبول پوسته‌سی » نی وعالم مدنيت ترقياتنه متعلق بر « مصاحبهٔ فنيه » يی بعض آثار منظومهٔ نفيسه‌يی لا اقل ايكی مقالهٔ مختلفهٔ ادبيه وعلميه‌يی حاويدر. رسملرك تعريفاتی ايله دائمی بر رومان‌ده بشقه‌در . رومان خصوصنده ثروت فنون بر بيوك اثر ترقی كوسترمش و استانبولده ايلك دفعه اولمق اوزره ملی بر رومانی مصور اوله‌رق نشر ويتمشدر . ملی رومانك مصور نشری — مندرجاتی مصور رسملرك اولا رساملر طرفندن ترسيمی ثانياً حككی استلزام ايتديكندن — نه‌قدر مهم ومشكل اولديغی تعريفه لزوم كوسترمز . ثروت فنون كچن سنه ظرفنده استاد محترم

عطوفتلو اكرم بك افندی حضرتلرينك « عربه سوداسی » نام حكايه‌لرينی مصوراً نشر و اكمال ايتمش وشمدی دخی عشاقی‌زاده خالد ضيا بكك « مائی وسياه » رومانی ينه مصوراً نشر ايتمكده بولنمشدر.

قسم سياسيده برهفته‌نك توجيهاتی، تبليغاتی وحوادث داخليه وخارجيه‌سی وبورسه اعلانی داخلدر.

ثروت فنونه معاونت تحريريه‌ده بولنان ذوات عالم مطبوعات عثمانيه‌نك مدار افتخارلريدر ، اشته اساميلری : رجائی زاده عطوفتلو اكرم بك افندی حضرتلری ، توفيق فكرت بك ، جناب شهاب الدين بك ، ع . نادر بك ، اسماعيل صفا بك ، دوقتور بسيم عمر بك ، عشاقی زاده خالد ضيا بك ، قدری بك — بوذوات غزته‌نك همان دائمی معاونين تحريريه‌سندن اولوب ديكر اساتذهٔ محررين عثمانيه‌نك همت معارفپرورانه‌لری منضم ده اولديغی كبی نورسيدكان اهل قلمه دخی صحيفه‌لری دائما كشاده‌در . — غزته اره‌صره نوطه ورسم تابلولری دخی اعطا ايدر .

غزته‌نك مسلكی صداقت واستقامت وناموس وغيرت كلمه‌لريله خلاصه اولنه‌بيلير. بوخصوصده غزته‌نك التی سنه‌لك جلدلری مكمل برشاهددر . غزته هرزمان ترقيات عثمانيه‌يه ترجمان مصور اولمق ومنافع دوات ومملكتی محافظه ايتمك دائره‌سنده ايفای نشرياته ساعيدر .

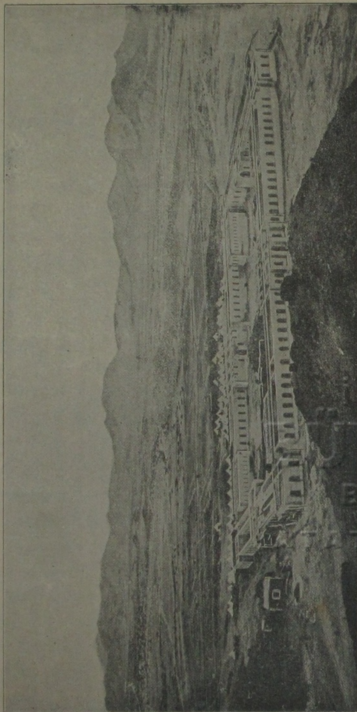
[تصاوير] ثروت فنونده بر مهم قسمی دخی تصاوير تشكيل ايلر ؛ تصاويری علی الاكثر وقايع ومؤسسات محليه‌يه عائددر. جمله‌سی اك ماهر رساملر طرفندن حك وترتيب اولنور. هرنسخه‌ده لااقل اون رسم واردر . ثروت فنون رسم خصوصنده آقتو آليته دنيلن تعقيب وقايع مسلكنه خادمدر ، بناءً عليه هرهفته‌نك نسخه‌لری او وقتك شايان دقت رسملری وتصويرلری ايله مزيندر .

[شرائط اشترا] ثروت فنونك استانبولده سنه‌لكی ١٣٠ ولايانده ١٥٠ غروش اولوب التی آيلغی ايسه ٧٥ و ٨٠ غروشدر . پوسته ارسالاتی منتظماً ايفا اولنور .

غزته‌نك التی سنه‌لك طاقمی اليوم اداره‌خانه‌مزده موجود اولوب اون ايكی جلديله ايكی‌بيك پارچه‌يی متجاوز رسمی وبرچوق مباحث مهمهٔ ادبيه وفنيه‌يی ، تراجم احوالی ويكرمی‌يی متجاوز مكمل رومانی محتويدر . هر سنه‌لكی مجلد اوله‌رق ١٦٠ غروش حسابيله بش سنه‌لكی ٩٦٠ غروش اولوب طشره‌يه پوسته اجرتی آلنمقسزين كوندريلير . ارزو ايدنلره سهولت اولمق اوزره جلدلر آيری آيری دخی صاتيلير ، تأمينات ويرلديكی حالده جلدلر كاملاً تسليم قلنه‌رق بدلی مقسطاً دخی استيفا قلنور .

محل اداره‌سی : استانبولده باب عالی جاده‌سنده ٧٨ نومرولو اداره‌خانهٔ مخصوصدر .

حجازده آثار خیریهٔ شاهانه

بوسنه‌کی کشفیات و اختراعات

∴ اجسام صلبه‌نك فوطوغرافیسنی آلمغه مخصوص آلمانیالی دوقتور رونتکن طرفندن کشف اولنان اصول بوسنه‌نك اك مهم کشفیات فنیه‌سندندر . نوس المزك قسم فنیسنده بوبابده تفصیلات وتصاویر مکمله واردر . سالویونی اسمنده برعالم دخی (قریپتوسقوب) اسمنده برآلت ایجاد ایتمشدرکه بونك سایه‌سنده رونتکن شعاعاتی سایه‌سنده اجسام صلبه‌نك درونی کوزل کوزل کورمك قابل اولیور . فوطوغرافی‌یه حاجت قالمیور . انکلتره‌ده میس بانفس اسمنده برزنکین قیز کافهٔ وجودینك رونتکن اصولیله رسمنی چیقاروب اسکلتنی تماشا ایتمشدر .

∴ لوسیه‌ن مه‌یر نام صنعتکار بخار ویا وسائط سائره ایله متحرك ماکنه‌لری آن واحدده دوردیره‌جق براصول بولمشدر .

∴ قوهٔ تنویریه‌سی موجود لانبالره نسبةً اونبش دفعه زیاده برهوا غازی لانباسی ایجاد اولنمشدر .

∴ فوطوغراف جامی فابریقه‌طوری لومیه‌ر ومخدوملری اجسام متحرکه‌نك مختلف طرزده متعدد رسملرینی آلوب بونلری برطرفه عکس ایتدیره‌رك تحریك ایلمك سایه‌سنده اجسام مذکوره‌نك حال حرکتنی کوسترر « سینه‌ماتوغراف » نام آلتی ایجاد ایتمشدر . بوآلت شهرمزده تشهیر اولندیسه‌ده ادیسون طرفندن وتیوسقوب اسمنده دها مکملی یاپلمقده‌در .

∴ فوسفورسز کبریت یاپلمشدر . برمانغانات‌ده پوتاس وقوللودیون وکوکورتدن مرکبدر .

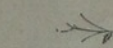
∴ صنعی دری اعمال اولنمشدر .

∴ یوکسك صدا ایله نقل اصوات ایدر برفونوغراف یاپلمشدر .

∴ آسه‌تیلن تسمیه اولنان یکی جسم ضیادار ایله فرانسه‌ده واغونلر تنویره باشلانمشدر .

سال زراعی

مزروعاتی سموكلی بوجك وبوكبی حیوانات مضره‌دن وقایه ایچون بهر تارلانك اطرافی
درت سانتیمتره عرضنده ویكرمی درت ساعت كوز طاشی محلولنده دورمش عادی شرید ایله
چویروب شریدی یره تماس ایتدیرمك كافی اولدیغی ثابت اولمشدر — انكلتره‌ده برمتره ٨٥
سانتیمتره ارتفاعنده و١٤٧٨ كیلو ثقلتنده برجسیم اوكوز یتشدیرلمشدر — اراضیسی درونه الكتریق
جریانی صالیورلمش تارلالرده محصولك یوزده یكرمی فضله اولدیغی تحقق ایلمشدر .

سال جغرافی

طونه اوزرینه كوپری یاپلمش ، چینده ، رومانیاده ، سبریاده شمندوفرلر یاپلمشدر ،
ژاپونیاده مد وجزرك حركت ارضدن منبعث شدتلی بر دالغه‌سی یكرمی یدی بیك كشی تلف
ایدرك قامش شهرینی كاملاً خراب ایتمشدر . افریقاده یوهانبورغده شمندوفر یاپلمشدر .
قطب سیاحی نانسه‌ن عودت ایلمشدر .

سال سیاسی

(١٨٩٥) ١١ اغستوس — انكلتره رسماً هندستانده چترالی اشغال ایلمشدر — ٨ تشرین
اول : قوره‌ده قاریشقلق ظهور ایتمشدر . ١١ تشرین ثانی : حبش محاربه‌سی ظهور ایتمشدر —
١٧ كانون اول : امریقا ونه‌زوئللا مسئله‌سنده انكلتره‌یه ممانعت ایدر — (١٨٩٦) ١٤ شباط :
بلغارستانده پرنس بوریس اورتودوقس اولور — ١٦ شباط : بلغارستان پرنسی طرف سلطنت سنیه‌دن
تصدیق بیوریلور — ١٥ كانون ثانی : مارشال قامبوس جلب اولنه‌رق كوبایه ژنرال ویله‌ر
كوندریلور — ٨ مارت : ایتالیاده رودینی قابینه‌سی تشكل ایدر — ١٨ مایس : روسیه‌ده تتوج
مراسمی اجرا اولنور — ٣٠ مایس : موسقوواده قودنسكی میداننده انسان ازلمك قضاسی
وقوعه كلور ، ١٣٦ تلفات اولور . ١ مایس : ایران شاهی وفات ایدرك مخدومی قعود ایدر
— ١٧ كانون ثانی : آشانتی قبیله‌سی رئیسی انكلتره‌یی قبول ایدر — ١ شباط : ترانسوال مسئله‌سی
ظهور ایدر ؛ دوقتور جیمسون توقیف اولنور .

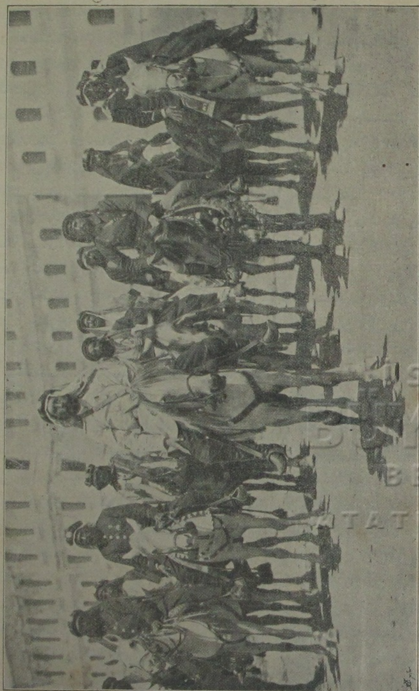

سال ادبی

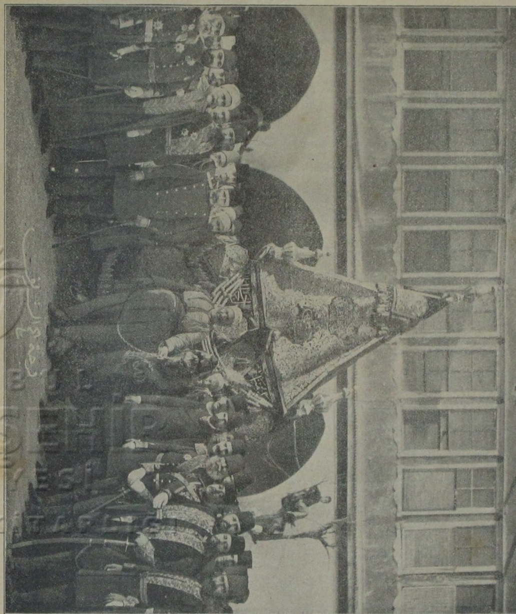
بتون بر سنه‌نك شئون ادبیه‌سنی یازمق حوادث قلمیه‌نك اك طورغون سنه‌لرنده بیله تعهدی
مشكل بر وظیفه‌در . موسم انتهائیسنه یتشدیكمز سنه‌نك شئون ادبیه‌سی ایسه بر عصرده آنجق بر
قاچ كره كوروله‌بیله‌جك بر اهمیتی حائزدر : بو سنه ، ادبیاتمزه — بعضیلرینه كوره هنوز بر چوجوق ،
بعضیلرینه كوره صباح شبابنه رسیده اولان ادبیاتمزه — یكی بر یاش قازاندیرمشدر . محصولات
فكریه‌سی سر منزل تكمله طوغرو اك زیاده سرعتله شدرحال ایدن اقوام فاضله‌ده بیله ادبیاتك
آنجق یكرمی اوتوز سنه‌ده بر یاش قازانمقده اولمسنه نظراً سنهٔ سابقه‌نك تاریخ ادبیاتمزده بر صحیفهٔ
مهمه اشغال ایده‌جكی تخمین اولنه‌بیلیر . بو سنه‌كی تفیض قلمی یكومی سنه‌لك استحضارات
علمیه‌نك نتیجهٔ طبیعیه‌سیدر : میدانده دواوین معلومه‌دن باشقه برشی یوقكن شعبات عمومیهٔ
معارفده‌كی حركات انساعیه‌نك همت مشتركه‌سیله اورته‌یه تعلیملر ، زمزمه‌لر ، تفكرلر وبو آثار
نفیسه‌نك جواهر وبرادری اولان بعض مخلدات ادبیه چیقه‌رق دائرهٔ تتبع وتربیه آچیلمش ،
ادبیاتك معنای حقیقیسی آكلاشلمش ، بزه آنجق بر طریق مزهرده یورومك قالمشدی ؛
خیابان بدایعك مدخلی بولنمش ، كوسترلمش ، بزه : « ایشته ریاض كلفام ادب شوراده‌در ، ایشته
رهنما ! » دینلمشدی . بز بو معلومات ثمینه‌یی مستصحباً چالیشمغه باشلادق : دها چوق شیلر
اوقودق ، چونكه اوقونه‌جق دها چوق شیلر بولدق ؛ ادبیات عثمانیه‌نك صوك نزهرات بدیعه‌سنی
بر دسته چیچك كبی الده ایتدك ؛ ادبیات غربیه بزه پك ایركن مأنوس ومعلوم اولدی ؛ هم‌ده
بزم ایچون ادبیات عثمانیه مرتب دیوانلردن . . ادبیات غربیه رومانتیكلرله قلاسیكلردن عبارت
دكلدی ؛ بز غونقور برادرلرك ، رونیلرك ، بورژه‌لرك آثارینی‌ده كوزدن كچیردك : فلسفه بزم
ایچون ژان ژاق روصونك مقالات مردمكریزانه‌سندن ، وولترك نظریات متهكمانه‌سندن ، پاسقالك
افكار مظلمه‌سندن باشقه شیلر اولدی ؛ آلمان ، انكلیز ، اسپانیول ، ایتالیان ، روس ، اسوچ
ادبیاتلری حقنده جزئی كلی بر فكرمز واردر . بو جهتله بزم ایچون روش ادبیاتمزی تعدیل
ایتمك طبیعی ، ضروری ایدی : بو كونكی ادبیاتمز دونكی ادبیاتمزك مابعد هم آهنكی اوله‌مازدی .

ادبیات حاضره‌مزك بكنیلمك ایستنیلمین جهتلری شونلردر : الفاظ جدیده .. قافیه‌جه
قیدسزلق .. تركیبلرده‌كی یكیلك .. فكرلرك آثار غربیه‌دن مقتبس اولمسی ...

الفاظ جدیده استعمالنك لزومنی ح . ناظم بك بر مقالهٔ مخصوصه ایله پك كوزل اثبات
ایتمشدی ؛ او مقاله‌نك مآل مجملی شوایدی : الفاظ ، افكارك وسائط تبلیغیه‌سی ، اشارات
مادیه‌سیدر ؛ هر فكر یا بر لفظ ایله ویا برقاچ لفظ ایله یعنی بر تركیب ایله ادا اولنور ؛ الفاظ
محدود ، حال بوكه افكار غیر محدود اولدیغندن على الاكثر تبلیغ افكاره لفظ واحد كفایت
ایده‌میه‌رك تشكیل تراكیب احتیاجی محسوس اولور ؛ فقط بعضاً فكر اوقدر یكی ، اوقدر یكی

درسعادته جلب اولنوب تعلیم ایتدکدن صوکره عودت ایدن حمیدیه آلایلری ضابطانی

صرهٔ همایون آلایی و محمل شریف

اولورکه اوفکرک تبلیغندن بتون الفاظ وتراکیب موجوده عاجز قالیر .. اوزمان بر لفظ جدید استعمالی ضروریدر . بناءعلیه برلفظ جدید استعمالندن اول اولفظک یرینی طوته بیله جک باشقه لفظ وترکیب اولمدیغی ، لفظ جدیدک حرکات معتادهٔ لسانیه یه موافق اولدیغنی تحقیق ایتمک لازم کلیر .

ایشته بر مطالعه‌كه سلامتی غیر منكردر . « الفاظ جدیده » دینلوب علی الاطلاق رد اولنمق ایسته‌نیلان شیلری بومطالعهٔ سلیمه ایله تدقیقدن صوكره حكم ایتملی : واقعا الفاظ جدیده آره‌سنده یالزومسز ویا آهنكسز ، حلاوتسز اولانلری یوق دكلدر ، فقط بونلر آنجق اقلیت تشكیل ایدر. هر لسانك ، بتون ملل عارفه لسانلرینك قاموس مأنوسی هركون یكی كلمه‌لرك ، یكی لغتلرك تلاحقیله كنیشلیوب طورورکن بزم ذاتاً بالنسبه كوچك اولان محفظهٔ لغاتمزك كسب وسعت وثروت ایتمسنده خوشه كیتمیه‌جك بر جهت یوقدر، صانیرم . الفاظ جدیده استعمالنی ترویج ایتمینلر ادبیات حاضره‌نك الفاظ جدیده ایله ادا ایتدیكی فكرلری كلمات معلومه ایله افاده ایتمكه چالیشمالی ، موفق اولمالی‌ده اوندن صكره لزومسزلغنی دعوی ایتملی . دها كچنلرده بیوك بر محررمز الفاظ جدیده استعمالنی مؤاخذه ایتدیكی صیره‌ده شفاهاً بكا دیدی‌كه :

— بز لسان تحریری‌یی ایندیرمك ، لسان شفاهی‌یی یوكسلتمك وبوصورتله لسان وقلمی تسویه ایتمك ایسترکن سز هركون اویله لغتلر ، اویله تركیبلر چیقاریورسكزكه ویسیلرك ، نركسیلرك آثارنده بیله كورلمه‌مش .

فی‌الحقیقه الفاظ جدیده‌یی ویسیلرك ، نركسیلرك آثارنده بولمق مشكلدر ؛ چونكه اونلر سجع وقافیه خاطریچون یكی كلمه‌لر آرایورلردی ، ادبای حاضره ایسه یكی فكرلری ، یكی خیاللری ، یكی شعرلری آكلاته‌بیلمك ایچون آرارلركه اعتقادلرنجه بوده لسانه برخدمتدر .

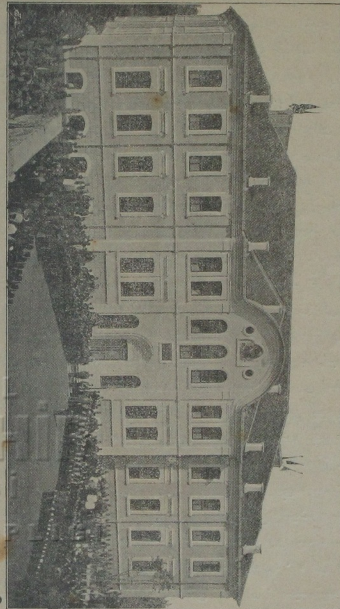
ادبای حاضره‌نك قافیه‌جه اختیار ایتدكاری شی قیدسزلق دكل ، قافیه‌نك حقنه رعایتدر. زیرا قافیه یاكوز ایچون ، یاقولاق ایچون ویاهم كوز هم قولاق ایچون التزام اولنور: لسانمزده قافیه‌یی كوزله آرامق عبث اولور ، چونكه اوحالده مثلا صوك بهار معناسنه اولان « كوز » ایله آلت بصر معناسنه اولان « كوز » كلمه‌لرینك .. « اولمق » و « اولمك » مصدرلرینك — ماضیٔ نقلی ، ماضیٔ شهودی صیغه‌لری كبی — بعض مشتقاتنك مقفی صایلمسی اقتضا ایدركه بویله قافیه‌لری قبول ایدن برشاعر فضولی زماننده‌نبری كورولمه‌مشدر . « خیر ، قافیه هم كوز ، هم قولاق ایچوندر . » دینیله‌جك اولورسه قافیه‌ده حروف خفیفه ایله حروف ثقیله‌یی ، حركات ثقیله ایله حركات خفیفه‌یی كوزتمك وبناء علیه مثلا « دختر » ایله « صرصر » ی .. « بدن » ایله « حدیقه‌دن » ی .. « بتون » ایله « فزون » ی تقفیه ایتمه‌مك لازم كلیركه آثار اسلافده وحتی بوسنه‌یه قدر یازیلان منظوم شیلرده اویله قافیه‌لر اختیار ایدلمش یعنی ترتیب قوافیده قولاغك حكمنه درجهٔ لایقه‌ده رعایت ایدلمه‌مشدر . دها طوغروسی كچن سنه‌یه قدر قافیه‌نك نه‌اولدیغی ایچه آكلاشیلمه‌مامش ، مبهم برمسأله كبی قالمشدی . صوكره استاد ادب اكرم بك افندی حضرتلری :

« قافیه قولاق ایچوندر ! » حكمنی ویردی‌كه بوبزجه طوغرو ، مقبولدر . بز بونی قبول ایله برقیدسزلق اختیار ایتمه‌مش اولدیغمزدن امینز : زیرا بوسایه‌ده برطاقم یكی قافیه‌لر قازاندق

اما بوكا مقابل — « آغاچلر » ایله « ایلر » كبی — برطاقم اسكی قافیه‌لردن‌ده واز كچدك ؛ قافیه یالكز قید سمع آلتنده قالمقله شعر قولایلغه دكل بلكه كوزللكه تقرب ایتدی ...

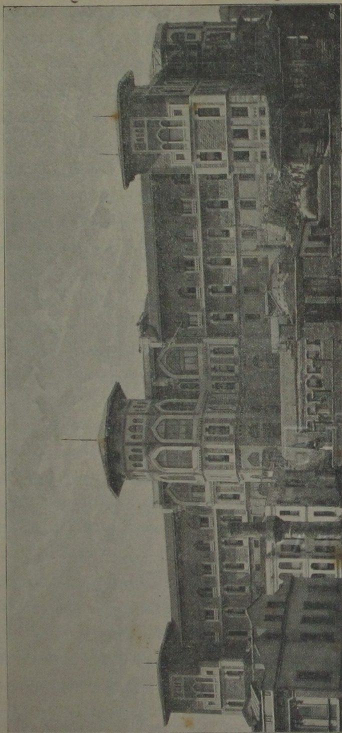
تركیبلرك یكیلكنه كلنجه : بر تركیب قواعد معلومهٔ صرفیه‌یه مخالف اولمدیغی ، ولوغریب اولسون برمعناسی‌ده اولدیغی حالده یالكز یكیلكی عفوی ممكنسز بر قصور كبی كوسترلمك پك آچیق بر حقسزلقدر . مثلا بر « ساعات سمنفام » تركیبی كورونجه اولا بونك قواعد لسانه موافق اولوب اولمدیغنی ، صوكره معناسنی ، دها صوكره معناسنك حقایق خیالیه ایله درجهٔ مناسبتنی دوشونملی‌ده قوپاریله‌جق قهقههٔ تهزیلی الك نهایت قوپارمالی ؛ آكلایه‌مدیغمز شیلری تخفیف ایده‌جك اولورسه‌ق كندی خفت معلوماتمزی اعلان ایتمش اولورز . شیمدی شو « ساعات سمنفام » تركیبنك لفظاً ومآلاً نه‌اولدیغنی دوشونه‌لم : بو بر تركیب‌كه سقط لفظیدن آزاده ؛ معناسی : سمن رنكنده یعنی بیاض ساعتلر .. لفظاً دیه‌جك یوق ؛ مآلی سوز كوتوره‌بیلیر . بیاض ساعتلر ! فی‌الحقیقه بودفعهٔ غریب كورونور . فقط برآز ملاحظه او غرابتی دفع ایده‌بیلیر : « ساعت بر جزء زماندر ، زمان رنك ایله توصیف قبول ایتمزكه بیاض ساعتلر ، سیاه ساعتلر دیه‌بیله‌لم ! » اویله اما « كیجه » نه‌در ؟ اوده زمانك برجزئی دكلمی ؟ اوحالده نصل اولوب‌ده « قارانلق كیجه » یه « لیل سیاه » دیه‌بیلیورسكز ؟ اكر زمانك الوان ایله توصیف قبول ایده‌میه‌جكی دعوای انكاریسنده اصرار ایدیورسه‌كز « لیل سیاه » تركیبنك‌ده معناسزلغنه حكم ایتمه‌كز لازم كلیر ، یوق اكر « لیل سیاه » تركیبنك معنیدار اولدیغی اعتقادنده ایسه‌كز « ساعات سمنفام » تركیبنی معناسزلقله اتهام ایتمه‌ملیسكز! چونكه « قارانلق كیجه » یه « لیل سیاه » دیدیككز حالده علی طریق القیاس « آیدینلق كیجه » یه « لیلی سفید » دیمكده محذور قالماز ؛ ساعتلر ایسه كیجه‌نك اجزاسندن باشقه برشی دكلدر ؛ معلومدركه كلك قبول ایتدیكی عرضی جزءده قبول ایده‌بیلیر ؛ بوحالده « لیل سیاه — لیل سفید » دیدیكمز كبی « ساعات سیاه — ساعات سفید » ده دیه‌بیلیرز ؛ « ساعات سفید » تركیبی معنالی اولنجه تشریح ایتدیكمز « ساعات سمنفام » تركیبی‌ده اوقدر معنالی ، فقط اوندن دها آهنكلی برتركیب مقبول اولور ... « ساعات سمنفام » تركیبی كبی معناسز ظن اولنان « لرزهٔ روشن » ، « بوسهٔ كالكون » ، « آتیٔ ادبی » وامثالی تركیبلرده معنالیدر ؛ فقط بونلرك هپسنده معنای حقیقی آرامامالی ، بعضیسنده‌ده معنای مجازی آرایه‌جق قدر مساهله‌كار طاورانملیدر ...

بویكی لفظلر ، تركیبلرله افاده اولنان شیلر بتون آثار غربیه‌دن مقتبس ایمش ؛ بزم یازدقلارمز بتون فرانسزجه‌دن مقتبس ایمش .. بونی كیم سویلیور ؟ اكثریسی فرانسزجه بیلمینلركه معذوردر ، فقط بیلنلر ! اویله صانیورم‌كه فرانسزجه بیلدكاری حالده آثار جدیدهٔ ادبیه‌نك مقتبسات غربیه‌دن اولدیغنی ادعا ایدنلر بركتابده مثلا « Neige d’or » تركیبنی كورمش اولدقلرینی تخطر ایده‌رك « برف زرین » منظومه‌سنك مقتبس اولدیغنه یاخود « frisson lumineux » ترجمه‌سی

ادرنه‌ده مکتب اعدادئ ملکی

اولان «لرزهٔ روشن» ترکیبنی حاوی اولدیغی ایچون «یار مخیل» نشیده‌سنك مسروقیتنه حکم ایدییورلر...
خایر، بونار مقتبس دکلدر: هر اثرك بر فکر اساسیسی واردرکه اثرك روحی دیمکدر، ایشته بر اثرك
مسروقیتنه حکم ایتمك ایچون او فکر اساسینك مقتبسیتنی اثبات ایتملی؛ یوقسه ایکی اثرك بر ترکیبده اشتراکی
اتحاله حمل اولنه‌جق اولورسه: « فضولی ایله باقیدن صوکره کلن سخنسرایان بتون او ایکی
شاعرك دیوانندن اقتباس آثار ایتمشلردر! » دیمکده طوغرو اولور. ویقتور هوغونك «آقشام»

یڭی دیون عمومیه دائره‌سی

عنوانلی برمنظومهٔ مشهوره‌سنك : « مماته یاقلاشان اختیار ، غروب ایدن کونشـه باقه قالدی ! » مألنده اولان صوك مصراعنی لوقونت‌ده‌لیل ، ادمون هاروقور ، آلسـیدبونو ، هانری دوره‌نیه ودها کیم بیلیر کیملر باشقه باشـقه طرزلرده منظومه‌لرینه قویمشـلر : بونلرك هیچ بری انتحال ایله اتهام اولنمدی . هم نیچون اولنسون ؟ ادبیانده یکی برفکر ، بریکی تشبیه بولمق کیمیـاده یکی برجسم بولمقدن مشـکلمیدر ؟ هرکس بیلیرکه قلوروفورمی عین زمانده برآلمـان ، برفرانسز ، برآمریقـالی کیمیاکر ، اوت ! عین زمانده یکدیکرندن خبردار اولمقسزین کشف ایتدیلر . بر جسم کیمیوینك کشفنده واقع اولان برتوارد نه‌دن برفکر ادبینك کشـفنده ممکن اولماسین ؟ بز آثار غربیه‌یه ، نه‌قدر اوزاقدن اولورسه اولسون ، تماس ایدن براثر عثمانی کورور کورمز فی‌الحال اسـتراقه حکم ایدییورز ؛ توارد خاطرمزه بیله کلمیور ... برکره‌ده آثار جدیدهٔ ادبیه‌یی برنظر بیطرفانه‌ایله مطالعه ایده‌لم : یوز پارچه‌ده آنجق برپارچه‌یه تصادف ایدرزکه انتحالی خاطره کتیریر. برده بوانتحالی مؤلفك کندیسنه اخطار ایدکز ؛ نه‌یاپه‌جقدر ، بیلیرمیسـکز ؟... دوشونه‌جك ، برآره‌لق متحیر اوله‌جق ، « صاقین آلدنمش اولمیه‌سکز؟ » سؤالنی ایراد ایدرکبی برمدت یوز کزه باقه‌جق ، نهایت دییه‌جکدرکه : « بلکه ... عزیزم ، باق ، بن بوسـنه سکسان پارچه قدر منظومه یازدم ، نه‌قدر پارچـه نثر یازدیغمی‌ده الله بیلیر .. اوقودیغمه کلنجه : مطلقـا یازدیغمك یکرمی اوتوز مثلنه بالغ اولور .. فکرك بومشغلهٔ متمادیه‌سی وطولاییسیله عارض اوله‌جق تعب وکسلانی اثناسنده قوهٔ حافظه‌نك رقت ونزاکتی اوقدر تزلزل ایدرکه برآره‌لق ذهنه کلن برخیال کندی قریحه‌زادمزمیدر ، یوقسه محفوظات عقلیه‌مزدنمیدر ، بیله‌میز ؛ حتی بعضاً برتردد سببیله افکار خصوصیه‌مزی فدا ایتدیکمز بیله اولور .. زیرا خاطرمزه کلن برفکر شاعرانه‌یی کاغده کچیرمه‌دن اول کندی مالمز اولوب اولمدیغنی دوشونورز . آثارنی اوقودیغمز هرشاعر فکرمزه یوزلرجه خیال کتیریر ؛ بعض خیاللرده واردرکه هانکی شاعرك خیالی اولدیغی خاطرمزده قالمامشـدر . یالکز اوخیالك کندی مالمز اولمدیغنی بیلیرز . باق ، عزیزم ، بنم بوقدر پارچه منظوم اثرم وار ؛ بونلر آره‌سنده سن بر دانه‌سنك محصول انتحال اولدیغنی سـویلیورسك ، یالکز بردانه‌سـنك ! هایدی بونلرك عددینی بشه ابلاغ ایده‌لم : کریده یوزدن متجاوز نشـیده قالیرکه بنم موقع ادبیمی تأمین ایچون کافیـدر . بوحالده منصفانه دوشـون : بن تعمداً اوبش پارچه‌یی آثارم آره‌سـنه قاریشدیررده قلماً کندمده تخمین ایتدیکم حیثیتی لکه‌دار ایدرمی‌یم ؟ آثارم آره‌سنده بویله شیلره تصادف ایتدکجه بکا اخطار ایت ؛ بونی سندن رجا ایدرم : اونلرك زیرنده‌کی امضامی طی ایتمکده تردد بیله ایتمم ؛ حتی ، ایجاب ایدرسـه ، بونی اعلان دخی ایدرم ... زیرا — صـاقین غروره حمل ایتمه ، — بن‌امینم‌که طی ایده‌جکم پارچه‌لر یازدقلرمك کوزللرندن اولمیه‌جقدر .. زیرا کوزل برفکر ، کوزل برخیال — شایان دقت درجه‌ده کوزلسه — دماغده صاحبی ایله برلکده محفوظ اولور ، اوزمان آلدانوب‌ده اوفکر وخیالی بنمسه‌مکه محل قالماز ... آکلادکمی عزیزم ؟.. »

بیلمم ، نیچون ؟ بورایه قدر هپ « بز » دیدم ، جمع متکلم ضـمیری قوللاندم ؟ پك اعلی بیلورم‌که ادبیـات حاضره‌ده بنم موقعم هیچ یوق دینه‌جك قدر کوچکدر . بن « بز » دیمه‌ملی ، « اونلر » ، « اوذاتلر » دیملی ایدم . کیم بیلیر ؟ بلکه بوسهوك سببی هوس ، بلکه‌ده غبطه‌در ؛ کندیمی اونلرك آره‌سنده تخیل ایتمکده برغرور بولمش اولمالی‌یم... کچه‌لم !

∴

بوقدر مناقشه‌لره اوغرایان بوادبیات حاضره‌نك اسـاسی نه‌در ؟.. روح وفکره تتبیع قلم ، لسـان عادیٔ ایله لسـان ادبك تمییزی ، آثار ادبیه‌نك بوشـلقدن وقایه‌سی ، محافظهٔ نزاهت ، اسلوب ایله اساسك توفیقی ، صنعت شاعرانه‌یه — اماصنعت حقیقیهٔ شاعرانه‌یه — خدمت ...

باقکز ، بومسلك جدید ادبك الحق واضعلرندن بری اولان ت . فکرت برمصاحبهٔ ادبیه‌سنده نه‌دییور :

« قلممزی قلبمزه ربط ایلرسه‌ك لسان شـعر ایله افادهٔ مرام ایتمش اولورز . » اوت ، طوغرو ! فقط قلبمز کرمیٔ شعر والهام ایله مملو اولمق شرطیله . قلبمز حرارت ممتازهٔ ادبیه‌دن محروم ایسه قلممزك اوکا مربوط اولمسندن نه‌چیقار ؟ قلب برطبل عضلیدن عبارتسه ضربات قلم آلتنده ویره‌جکی‌سس برغمغمهٔ بیهوده‌دن باشقه برشی اوله‌بیلیرمی ؟ مع مافیه هیچ اولمزسـه اویله قلملرك محصولی صمیمی اولور ، هیچ اولمزسه برقلب تهی‌یه ترجمان اولورکه بوده برشیدر. اوت قلم قلبه مربوط اولمالی ، بوده تعبیر آخرله لفظ فکره تابع اولمالی ، دیمکدر .

لفظ ، فکره تابع اولنجه لسـان ادب لسـان عادیدن آیریلیر ؛ چونکه افکار ادبی افکار عادیه‌دن دکلدر . برادیب حقیقی کرك الواح طبیعت ، الواح منظورهٔ کائنات وکرك الواح مستورهٔ قلوب وحسیاتده خصوصی رنکلر ، کولکه‌لر ، برطاقم خصوصی شیلر کشف ایدرکه انظار عادیه‌یه نهان قالیر . افکار عادیه‌یه مجهول ، انظار عادیه‌دن نهان قالان فکرلر ، حسلر ، خیاللر ، رؤیتلر هرکسجه زبانزد اولان برلسان ایله افاده اولنه‌بیلمکدن متعالیدر ... ایشته تاریخ ، ایشته جغرافیا ! وجود ادبیاتی تصدیق ایتدیرمش برملت کوستریله‌بیلیرمی‌که ایکی لسانی —. برلسان عادیسی ، برلسان ادبیسی — اولماسین . لسان ادبی‌یی لسان عادی درکه‌سنه ایندیرمکه چالیشمق محاله مصروف برهمت . برهمت ضـایعه‌در . بوایکی لسـاندن بری حوائج ضروریه‌نك تهوینی ایچون موضوع ، خسیس ومحصور ، تنك ولنك .. دیکری فکر وقلبك اشـتیاقات نجیبه‌سـنه ترجمان ، اصوات امواج ورياح کبی نامتنـاهی ، پراهتزاز وآهنك ، نزیه وعلویدر ؛ بری افراد ارضیه‌دن صـو ایستمکه ، دیکری اخوات غیر مرئیه‌دن رحیق امید طلبنه خادمدر . بوایکی لسان نصل براولور؟ حسیانه رقت ، ادبیانه رفعت کلدکجه بوایکی لسان آره‌سنده‌کی مسافه آرتار . « بونلری برلشدیره‌لم ! » دیمك « قلممزی وکیلخرجه تسلیم ایده‌لم ! » دیمکدر .

چارسوی کبیر انشاآتی و هیئت تعمیریه‌سی

ادبیات حاضره‌نك بر مزیتی‌ده — بنجه اك بیوك مزیتی — آثار ادبیه‌نك بوشلغنه خلافکیر اولماسیدر. هر اثر ادبی یا بر فکر ایله، یا بر حس ایله ویا — هیچ اولمزسه — بر خیال نوین ودلنشین ایله مملو اولمالیدر. هر تصویر نظر قارئده بر رؤیت عارضیه‌یه باعث اولمالی؛ موضوع قارئك کوزی او کنده تجلی ایدیورملی. همده نصل تجلی، بیلیرمیسکز؟ الوان کزین مستثنی، اشکال نوین دلپسند ایله! شوراسی محققدرکه قلم تصویر عینیٔ طبیعتدن عاجزدر، چونکه طبیعتك الوان واشکالی نامتناهی. بو جهتله شاعر الواح طبیعیه‌یی مداد یکرنك ایله ترسیم ایده‌مز؛ فقط

سلانیك درسعادت اتصال خطنده کوپری

اکر حقیقةً شاعرسه، اورالردن بر کولکه؛ بر خیال، بر روح آلیرکه اوالواحك بتون تأثیر محاسننی جامع اوله‌بیلیر. فرض ایدکزکه بر منظومه اوقویورسکز، سرلوحه‌سی: «صباح بهار»

ياحود «ليلهٔ خزان»؛ اوقويورسكز، اوقويورسكز، اوقويوب كچيورسكز.. منظومه نصل باشلاديسه اويله بيتيور؛ نه‌قراروار، نه‌يكي مشاهده وار، نه‌برتشبيه بديع، نه‌تأثير نه‌روح! اكر «صباح بهار» ايسه سما مطلقا مائى، صاف، كوالكه‌سز، لكه‌سز اوله‌جق؛ لاله‌لر بر پياله كبى پرشبنم ياخود — بلكه دها آهنكلى اولور! — پرژاله؛ بلبللر كللره اعلان عشق ايديور؛ دره‌لر اوزاقده چاغلايور... صوكره؟ شاعرك امضاسى! ايشته بربوش اثر بربوش منظومه!.. ادبيات حاضره‌نك بوكا تحملى يوقدر. ادباى حاضره ايستيوركه اثرلرينك برقلبى، بر حياتى، بر مشمول نونى اولسون. بو امله وصول ايچون تلميحه، كنايه‌يه، ماهرانه ترتيب اولنمش بر جناسه مراجعت ايتمزلر، كلمه اويونجاقجيلغى ايتمك ايسته‌مزلر؛ حس ايتدكلرينى سويلرلر» ايشته بوقدر!... يازديغكز شى حزين ايسه برتيغ سرتيز كبى قلب قارئه نفوذ ايده‌رك بردقيقه اولسون اوراده خليده قالمالى؛ نشاط انكيز ايسه بربادشيداى ربيعى كبى بتون اعصاب روحى رهين رقص واهتزاز ايتملى... يوقسه برمنظومه ايله برابرا واسقا سندى آره‌سنده فرق قالمز.

قلمك هيچ برعذر ايله آيريله‌ميه‌جغى برشى واردر: نزاهت... لفظ ومأل، فكرواساس، هپسى هپسى پاك ونزيه اولمالى؛ خال عذار يارى بال اوستنه قونمش برسينكه تشبيه ايدن قلم برقلم ادبى دكلدر. ادبيات حاضره بونقطهٔ مهمه‌يى اونوتميور؛ ياذوق ايله منافرتى ويا داب ادبه مخالفتى اعتباريله غثيان آور اولان خيالات ملوثه‌يى قلمدن دكل، نفس اماره‌دن بيله كچيرمكه راضى اولميور. آثار ادبيه قلبك ملفوظات صميميه‌سيدر؛ قلب كبى صاف اولمق لازم كلير. صاف اولمايان قلبلردن شعرك نبعانى امكانسزدر.

ادبياتدن مقصود يالكز ادبياتدر. قلمى اجراى احتراصاته آلت ايتمك ايسته‌ينلر ادبياته خادم دكلدر. صنعته خدمت هرخامهٔ ادبينك ايلك وصوك انديشه‌سى اولماليدركه ادبيات حاضره‌يه خدمت سوداسنده اولان قلملر بويله‌در. ادبياته خدمت شوقيله روان اولان قلملرك قوهٔ محركه‌سى روحك حسيات نجيبانه‌سى، قلبك بدايع ومعاليه قارشى حس ايتديكى ميل وانجذاب اولمالى. قلبه تعلق اولمايان برامل سفلينك ياخود قلبك احتراصات مفسوده مرضيه‌سندن تولد ايدن ملوث، غيرطبيعى شيلرك سوقيله يوروين قلم ايچون مقصود حقيقى برمرام مرضينك امكان ترويج واجراسى اولديغندن محصولاتنك ادبيات ايله نسبتى قالماز. ادبياتك فكر ايله مناسبتى آنجق احكام منطقيه‌يه قارشى انقياددن عبارتدر؛ بوجهتله فنون پرستانه برتصلفه‌ده تحملى يوقدر. صنعته خدمت آنجق ادبياته، اما منحصراً ادبياته خدمتله ممكندر.

⁂

بوادبيات جديه‌نك اك جدى خادملرى نظمده ع. نادر، ح. ناظم، ت. فكرت بكلرله سيرت رسعاد بكلر.. نثرده خالدضيا، سزائى بكلرله محمد رؤف بكلدر.

ع. نادر بك كوچك، خرده شيلرده بيوك شعرلر كشف ايتدى: برچوجوق قيرچيچكى طوپلايور، برقيزجغز كل صاتيور، ديكيش ديكن بروالده‌نك النه ايكنه باتيور، برقاچ سرچه، برقاناريه.. بتون بوموجودات عاديه، بووقوعات عاديه‌ده برشعر مكنوز ايمش؛ بونى بزه ع. نادر بك اوكرتدى، كوستردى. علوى، بيوك براساس اوزرنده ترتيب قوافى‌يه بكزه‌مز: بوكوچك، بوعادى شيلرده‌كى اشعارى بولوب كوچكلكه، عاديلكه دوشمكسزين كوسترمك بيوك امابك بيوك برمهارتدركه ع. نادر بك كبى جسيم برثروت ادبيه‌نك وارث نجيبى اولمدقجه مهارتك اونقطهٔ برترينه يتشمك متعسردر. بومهارت موروثه سايه‌سنده نادر بكك نظرى ناقلب شئونه‌قدر نفوذ ايده‌رك برغواص بى‌نظير كبى ابحار حسياتك اعماق مجهوله‌سنده طولاشيور، اورادن بردرهٔ شعريه بولمدقجه نفس آلميور. بويكى شيلردن بعضيلرينك يكى بروزنه احتياجى واردى؛ بونك ايچون بروزن ايجاد ايتدى‌كه سكته‌لره متحمل، آهنكلى، اويناق، رقصان: فعلن، فعلن، فعلن، فعلن... ع. نادر بكك آثار سائره‌سى كبى بووزنده اخلافه يادكار قاله‌جقدر.

ح. ناظم بك باشقه بولده شاعر، باشقه بولده متفكر.. معلوماتى غايت متين، مطالعه‌سى چوق، نظرى فوق العاده نافذ، محاكمه‌لرى على الاكثر ناقابل اعتراض.. اشعار تصويريه‌ده قلمى بى‌نظيردر: «اوكله‌يين» عنوانيله يازديغى ياز تصويرى، «محتضر» نامنده‌كى منظومه‌سى مصون نسيان قاله‌جق برراثر نفيسدر. شعبات معارفك اكثرنده اوقدر ذى وقوفدركه بومعلومات ايله — اكر بيوك برشاعر اولمسه‌يدى — غايت بيوك برمنتقد اولوردى. فنون جديه ايله كثرت اشتغالى قلبنك رقت نجيبهٔ اصليه‌سنه طوقونمش اولماليدركه حسى منظومه‌لرى تصويريلر درجه‌سنده يازه‌ميور، برنظره كوره بونقيصه مدار مباهاة اولور. سوللى پرودومك اشعارنده پولى تكنيك قوقوسى اولديغى كبى ح. ناظم بكك اسكى بر رياضيه معلمى، اسپنسرك بر قارء مداومى اولديغى آثارنده‌كى قطعيت منطقيه وجديت رياضت پسندانه‌دن استشمام اولنور.

ت. فكرت بك قدرت ومهارتى، نزاهت وشاعريتى اوقدر معلوم ومسلم برادبيدركه حقنده سويله‌يه‌بيله‌جكم شى تحير تلميذانه‌مى آواز استغرق ايله اعلاندن عبارتدر.

سيرت ايله سعاده كلنجه: ايكيسى‌ده حساس، نزيه‌الطبع، حسن آشنادر. اثرلرى بوسنه بر حكم قطعى اصدارينه كفايت ايده‌بيله‌جك برعدده بالغ اولمدى. شوقدر آكلاشيله بيلدى‌كه ايكيسى‌ده ت. فكرتك جدى مقدرى، جدى تلميذى. يالكز سيرت بك دها حس پرور، سعادبك دها خصوصى.. كله‌جك سنه‌نك صحائف ادبيه‌سى بوايكى امضا اوستنده پك لطيف اثرلرى حامل اوله‌جقدر. سيرت بك دها چوق، سعادبك دها آزچالشقان اولديغندن آره‌لرنده برمسابقه آچيليرسه برينك كميت آثار اعتباريله غلبه‌سى محقق كيدر؛ بلكه اوته‌كى‌ده كيفيتله تلافى‌يه اوغراشير.

خالد ضيابك برشاعردركه نثرى نظمه ترجيح ايتمش. اوزان وقوافينك كلامه ويرديكى آهنك

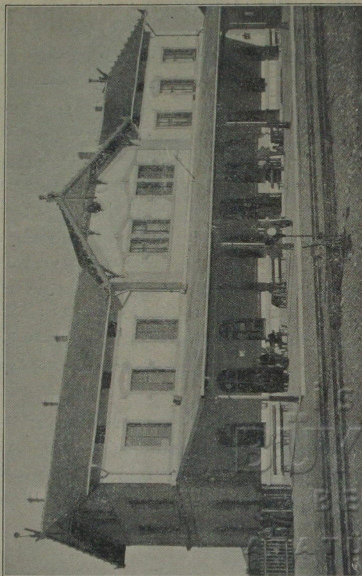

سلانیك درسعادت خطنده قره‌صو بوغازی

وزینتی دهای ذاتیسندن بکلمش، نثرمزی نظم درجه‌سنه چیقارمشدر. لسانمزده اوروپا لسانلرندن برینه نقل وترجمه‌یه شایسته براثر موجود اولمدیغندن شکایت ایدنلرك صیحات محققه‌سنی تسکین واسکات ایتمش ، یالکز اوروپا لسانلرینه دکل بتون السنهٔ جهانه مع الغرور انتقال ایده‌بیله‌جك اثرلر یازمشدر . خالد ضیابك شاعر ، متتبع ، متین ، علوی ، بی نظیر برداهیدر . اودهای منورك — مائی وسیاه — هیکل ابدیسی اوله‌جقدر .

محمد رؤف بك — دها کچن سنه‌یه قدر بتون بتون مجهول براسم ، — کچن سنه ظرفنده اوتوز قدر حکایه ، بیوك کوچك حکایه‌لر نشر ایتدی که بونلرك هپسی کوزل ، بعضیسی نفائس آثاردن ایدی . بز محمد رؤف بکی بوسنه طانیدق ، بوسنه تقدیر وتسلیم ایتدك ؛ آثارینی اوقویانلرده بزم حس و فکرمزه اشتراك ایده‌جکلردر ، بوندن امینز . زیرا محمد رؤف بك خالد ضیا بکك اك جدی رقیبی در ، آره‌لرنده‌کی مناسبات دوستانه بورقابتی بر رابطهٔ قویهٔ مسلکداشانه حالنه قویمشدر .

بوذاتلر خارجنده ادبیات حاضره‌یه خدمتده دوام ایدنلر یوق دکلدر : ازجمله سزائی ، حکمت ،

قونیه‌ده یکی دمیر یول موقفی

صفوتی بك افندیلر وار. فقط بز یالکز اوذاتلردن بحث ایتدك که حقلرنده بیان مطالعه‌یه کندیمزی مأذون کورویورز .

٭

سنهٔ سابقه هنکامنده موقع انتشاره چیقان آثارك اك مهملری « پژمرده » « منسیات » « مائی وسیاه » در . برنجیسی استادمز اکرم بك افندی حضرتلرینك منظوم ومنثور بعض آثارندن ، ایکنجیسی ادبای جدیده‌نك اك مقتدری ، عادتا استادلرندن بری اولان شاعر مادرزاد اسماعیل صفابك افندینك منظومه‌لرندن متشکل ، اوچنجیسی خالد ضیا بکك صوك اثری اولان رومان‌در ،

بونلردن ایکی اولکیلر حقنده نه سویلنسه آزکلیر یاخود زائد اولور ؛ شوقدر سویلیه‌لم که اکرکندیمزده زیاده‌جه برقدرت توهم ایتسه‌ك اونلرك مندرجات نفیسه‌سنی مقلدبه اتخاذ ایدر ، اونلرکبی یازمغه اوزه‌نیردك. زیرا مؤلفلر اساتذهٔ مسلمه‌دندر . بزنه دیه بیلیرزکه اکرم بك‌افندی حضرتلرینك شان ادبیسنه برتأثیری اولسون ؟ یاخود صفا بکك شهرت قلمیه‌سنه برشی علاوه ایده‌بیلسین ؟ . . « پژمرده » نك‌ده « منسیات » ك‌ده نسخ موجوده‌لرینك بیتمك اوزره اولمسی بزم قناعت وجدانیه‌مزه برتصدیق مادیدر .

« مائی وسیاه » کلنجه : بوبزده هنوز مثلی موجود اولمایان براثر نفیسدرکه کرك « نمیده » یه وکرك « فردی وشرکاسی » نه‌مرجح کورولیور . بواثر حقنده یازیله‌جق‌شی بیوك برمطالعه‌نامه‌درکه بومقاله‌نك اوکا تحملی یوقدر . شوراجقده یالکز برتوصیه ایله اکتفا ایده‌جکم : خالد ضیا بکك فکر وقلمنده‌کی نفوذ وقدرتی ، تصویر ومشاهده‌سنده‌کی متانت وحلاوتی بردرجه‌یه قدر کورمك ایسترسه‌کز « مائی وسیاه » رومانتی اوقوییکز !

بوسنه استانبولده یکی بررسالهٔ ادبیه چیقمدی . سلانیکده « مطالعه » نامیله اسبوعی برجریدهٔ ادبیه انتشاره باشلادی : کرك مسلك وکرك مندرجات اعتباریله کوزل بر رساله ؛ استانبولدن صوکره ممالك عثمانیه‌نك اك مهم برمرکز دماغیسی اولان سلانیکده اویله جریده‌لرك چوغالمسی بزجه موجب حیرت دکلدر ؛ بز « مطالعه » نك کله‌جك سنه دها منتظم ، دها مکمل برحاله‌کله‌جکنی تخمین ایدرز .

کله‌جك سنه ایچون شهرمزده ایکی رساله‌نك مژدهٔ انتشارینی آلدق : بری « یکی مجموعه » دیکری « عائله » در . « عائله » نك پروغرامنی هنوز بیلمیورز ، فقط « یکی مجموعه » ادبیات حاضره‌نك طرفکیری اوله‌جق ، معلوماتلی ذکی ، عفیف کنجلرك النده‌بولنه‌جقدر . ومن الله التوفیق

جناب شهاب الدین

خیرات سنیهٔ حجاریه

بوسنه‌کی نوسالمزده پیرایهٔ سر صفحهٔ توقیر اولان لوحهٔ تصویر عیون ابتهاجمزی بحق تقریر وتنویر ایده‌جك تماثیل مقدسه‌دندر .

هرقبضه ترابی ، هرسنکپارهٔ قدسیت نصابی بالجمله دین وتقوی اربابی طرفندن :

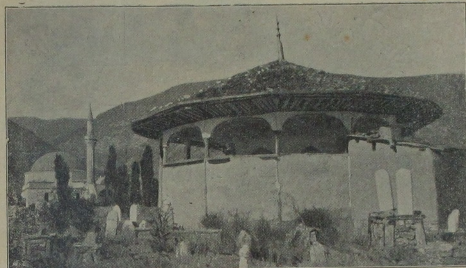
ای خاك پاك ! سجده‌که جانم اول بنم ،
کحل الصفای دیدهٔ امعانم اول بنم .
ای سنکپاره .. ای کهر شاهوار فیض !
هرلحظه حرز سینهٔ ایمانم اول بنم .

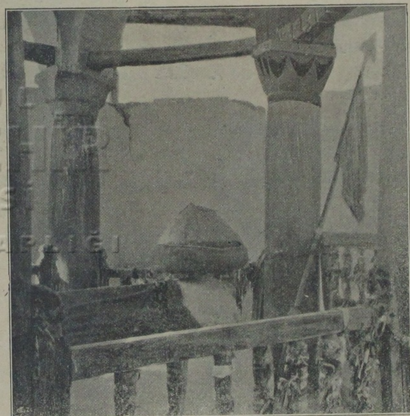
ترانهٔ اشتیاق پرورانه‌سیله یاد وتلقی اولنان خطهٔ معظمهٔ حجازك برقطعهٔ پرمسعدتی ؛ هرعنایت بیمثالی ، هرلطف عال العالی کافهٔ اعاظم واعالی جانبندن :

کورمشمیدر شوعاطفتك مثلنی جهان ؟
ممکنمیدر بیوکلکنی ایلمك بیان ؟
بوقدر جهانده مثلی اوفیضك ، اوقدرتك ،
شاهد بوادعامزه سکان آسمان .

اقرار حقیقت دثاریله آلقشلانان مقام جلیل خلافت کبرانك — اهمیت مبارکهٔ موقعله متناسب — براثر علو نیتنی ارائه ایدن بولوحهٔ غرا نه‌مرتبه مظهر تبجیل وتکریم ایدلسه احرا دکلمیدر ؟

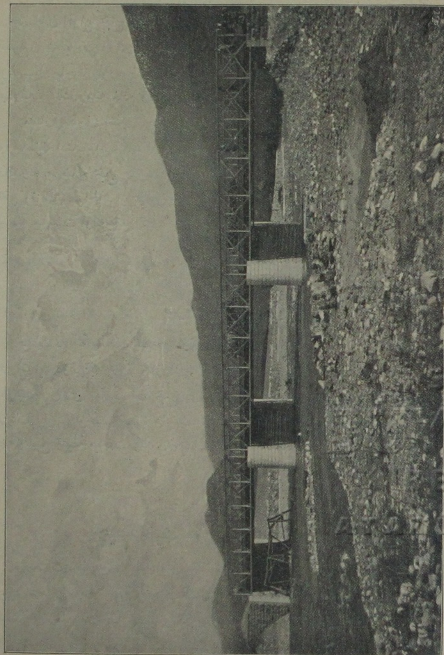
ممالك محروسه‌نك هرطرفده تعمیراً ، تجدیداً ، تأسیساً انشا واحیا واعلا بیورلمقده اولان وحقیله تعدادی دکل ، حتی تخمیناً ایرادی کنجایش پذیر طوامیر امکان اوله‌میان جامعلر ، تکیه‌لر ، مکتبلر ، چشمه‌لر کبی بیکلرجه مبرات محاسن آیاته برضمیمهٔ نافعه اولمق اوزره خطهٔ

خواجه نصرالدين مرحومك تربه‌سنك داخلاً وخارجا منظره‌لری

مباركه‌ده بناسنه مقدما ارادهٔ ملهميت عادهٔ جناب خلافتپناهی شرفصدور بيورلمش وكمال كرمی

بروسه جوارنده انشا اولنان دجای جسر آهنینی

ايله دوام ايدن عمليات مهمهٔ انشائيه‌سی — رسمده كورلديكی وجهله — خيليدن خيلی ايلريله‌مش اولان [مسافرخانه] اون بيك كشی استيعابنه كافی بر بنای جسيمدركه مقصد تاسيسنده‌كی علويت خدا پسندانه پيش نظر امعانه كلدكجه مؤسس بالخيرينه متندارانه عرض شكران وثنا وعمر ودولتنه تكرار بتكرار دعا ايلمك حج اكبر قدسيتنده بروظيفه عد ايدلمه‌مك ممكن اوله‌ماز .

ایفای فریضه امنیهٔ موحدانه وحقپرستانه‌سیله چار اقطار عالمدن سوی دلجوی کعبة‌اللهه شد رحل ایدن افواج حجاج مسلمین ایچون بویله بر آرامکاهه — خصوصیله محافظهٔ صحت نقطهٔ نظرندن — نه درجه‌لرده احتیاج اولدیغی وبناءً علیه بو خیر جلیلك قیمت واهمیتنی تعریف وتفصیله حاجت کورمه‌یز . ذاتاً هانکی همت ملوکانه واردر که بر احتیاج مبرمی دافع ودین ودولته ، ملك وملته خادم ونافع اولمسون .

مصارفی طرف اشرف حضرت ظل اللهیدن احسان بیورلمقده وبرهیئت مخصوصه نظارت ووساطتیله انشا ایتدیرلمکده اولان (خیرات سنیهٔ حجازیه) ایسه یالکز بو مسافرخانه‌دن عبارت دکلدر ؛ مرضای حجاج کرامك ایوا وتداویسنه مخصوص خسته خانه واجزاخانه‌لر تأسیسی‌ده امر وفرمان مراحم بیان همایون جملهٔ منیفه‌سندن اوله‌رق مسافرخانه‌نك ختامنده بونلرك‌ده بناسنه مباشرت اولنه‌جقدر .

صرهٔ همایون آلای والاسی

عادات دیرینهٔ سلطنت سنیه‌دن اوله‌رق هر سنه ربیع‌الاولده درسعادتدن صرهٔ همایون بحراً حرکت ایله دوغریجه بیروته ، اورادن شامشریفه کیدر ؛ شامشریفدن دخی محافظین مخصوصه‌سی معرفتیله وبرالای مدبدب ایله حجاج ذوی‌الابتهاج حرکت ایلیه‌رك براً جانب حجاز مغفرت طرازه عزیمت ایلر . بو سنه صرهٔ همایونك شامشریفدن حین حرکتنده آلنان رسم نوسالمزه درج ایله توشیح صحیفهٔ مباهات قلندی .

حمیدیه خفیف سواری آلایلری امرا وضابطانی

مؤسسات سنیهٔ جناب ملوکانه‌دن اولوب کچن و اولکی سنه‌لر نشر اولنان نوساللریمزده بر خیلی رسملری درج صحیفهٔ مفخرت قلنان حمیدیه سواری آلایلرندن برطاقی بودفعه تعلیم وتنظیم ایدلمك اوزره درسعادته جلب اولندی . بونلر الیوم داوود پاشا قشلهٔ همایوننده بولنه‌رق آلایلرینه مخصوص بر طرز دلنشینده تلبس ایتمشلر وتنظیم قلنمشلرایدی. درسعادته ورود ایدن آلایك ارزنجاندن حین حرکتنده آلنان رسمی مخبر مخصوصمز طرفندن کوندرلمش اولمغله نوسالمزه نقل اولنه‌رق پیشکاه ارباب مطالعه‌یه تقدیم ایدلدی. بو آلایلر تعلیمدن صوکره مملکتلرینه اعاده اولنمشدر.

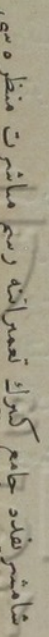
ادرنه‌ده حمیدیه مکتب فیض مکتبنك رسم کشادی

مکتب ایکی بیك مترو مربعی برعرصه اوزرینه یاپلش و انشاآت بر سنه‌دن زیاده دوام ایدرك — اسکی مکتبك انقاضی دخی استعمال ایدلدیکی حالده — مصارف انشائیه سکز بیك درت یوز لیرایه بالغ اولمشدر . بونك آلتی بیك لیراسی ذاتاً حاصلاتی مکتبه تخصیص ایدلمش اولان مطبعهٔ ولایتك واردات واقعه‌سندن ، برقسمی مکتبك موجود پاره‌سندن قسم دیکری‌ده معارف پروران محلینك اعاناتندن تسویه ایدلمشدر . بومبنای عالینك لطیف ومتین برطرزده انشا وتسریع اکمالی خصوصنده والیٔ ولایت دولتلو عارف پاشا حضرتلریله مأمورین کرامك همهمات متوالیه‌لری مشهود دیدهٔ شکران اولدی .

مکتبك تقسیماتی شو یولده‌در : قپودن کیریلنجه تقریباً اوتوز مترو مربعی برمرمرلك کورولور . بورادن ایکی طرفلی اون آیاق مردیون ایله برنجی قاته چیقیلیر . صاغ وصول طرفلرده مأمورین اوطه‌لری ایله درسخانه‌لر وهر ایکی جهتدن ایکنجی قاته چیقان مردیونلر موجوددر . برنجی قاتده قارشی‌یه کلن ایکی طرفلی مردیوندن ینه ایکنجی قاته‌چیقلدیغی کبی بونك آلتنده بولنان بردیکر مردیونله‌ده بودروم قاتنه اینیلیر . بودروم قاتی یمکخانه‌لری شاملدر . ایکنجی‌قات برنجینك عینی اولوب بودروم قاتندن ماعدا بوایکی قاتده سکز قوغوش ، سکز اوطه ومشتملات سائره موجوددر .

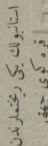
چارسوی کبیر

زلزله هنکامنده دوچار خرابی اولوب ایکی سنه‌در مسدود بولنان چارسوی کبیر بوسنه مجدداً تعمیر اولنه‌رق برطرز دلنشینده کشاد اولندی . چارسونك هیئت عمومیه‌سی دکشمه‌مشدر ، انجق خرابینك سبب اصلیسی اولان سقفلرك انشاسنه زیاده اعتنا اولنه‌رق کاملاً فرنك کیره‌میدلری ودمیر بورولر تفریشیله بعدما یاغموردن ضرر کلمه‌سی قطعیاً تأمین ودکاکین یکطرز بر صورتده تزیین وتلوین قلنمش ، هر طرفی عرب اصولنده نقشلرله نظر ربا برحاله کتیرلمشدر . نور عثمانیه وبات پازاری جهتنه مکمل ایکی‌ده قپو یاپیلوب اوزرلرینه برر تاریخ جلی وآرمه وضع اولنمش ، نور عثمانیه جهتنده قپونك صاغنه مصادف برقاچ دکان قالدیریله‌رق اوراسی میدان حالنه کتیرلمش ، کذلك بات پازاری طرفندن بات پازاری فسخ اولنوب بشقه

شامشریفده جامع کبیرك تعمیراتنه رسم مباشرت منظره‌سی

جهته نقل اولنمش؛ واورانك منظرهٔ ثقلت آوری ازاله ایدلمشدر. چارسو بوصورتله اسکیسندن بك زیاده مکمل برشکله افراغ اولنمش اولدیغندن از وقتده دکانلرك چوغی طوتلمش وآچلمشدر. مصارف عمومیه قیمت املاك اوزرینه یوزده بش وکسور نسبتنده اصحابندن تحصیل قلنیور.

استانبولك یکی رختملرندن
قره کوی جهتی

بووسیله ایله چارسونك انشا آتنه مأمور اولان هیئتك رسملرینی‌ده نوسالمزه درج ایلدك.

دیون عمومیهٔ عثمانیه دائرهٔ جدیده‌سی

خیلی سنه‌لردر انشا آتنه دوام اولنان دیون عمومیه دائرهٔ جدیده‌سنك بوسنه رسم کشادی اجرا اولندی. دیون عمومیه دائرهٔ جدیده‌سی شهریمزك برنجی مدار زینتلری اعدادینه داخل

اولمشدر . بنا عرب طرز معماریسنده اوله‌رق معمار شهیر موسیو والورینك پلانلری موجبنجه یاپلمش وسراپا غرانیت طاشدن معمول اولوب داخلاً وسائط تنویریه وتسخینیه سی شرائط اخیرهٔ فنیه‌یه کاملاً مطابق بولنمشدر. بناقالوریفه‌ر اصولیله یالکز بریرده آتش یانه‌رق ایصینیر. دیون عمومیه دائره‌سنك سوقاق جهته مصادف اولان قسمی دخی طبق سلطان احمد جامع شریفی دیوارلرینی تقلیداً برطرز دلنشینده یاپلمشدر .

اداره‌استانبولك مختلف نقاطنده بولنان شعباتی اشبو یکی بنا سایه‌سنده برنقطه‌یه جمع ایلدیکی جهتله انضباط امور درونیسندن‌مادةً تصرف دخی وقوعبولمش، برطاقم‌مأموریتلر توحید اولنه‌رق خیلی تمتع ایدلمشدر .

درسعادت ـ سلانیك التصاق خط جدیدی

جملهٔ مؤسسات معموریت غایاندن اولمق اوزره بوسنه درسعادت سلانیك خطی دخی اکمال وکشاد اولندی . یکی خط دده‌ده اغاجندن باشلایوب سیروز ، درامه ، کوملجنه کبی مشهور شهرلردن کچه‌رك سلانیکه واصل اولیور ، دده‌اغاج دخی درسعادته دمیر یول ایله مربوط اولدیغندن شمدی آزمدته استانبولدن‌سلانیکه برآ کیدیله‌بیلمکده‌در . خطك برکوپریسنی وکچدیکی بربوغازی ارائه ایدررسمی درج صحیفه ایلدك، آتیه‌دخی سلانیکدن استانبوله شمندوفرله کلمش برذاتك مکتوبندن مخرج معلوماتی درج ایلیورز :

شهرحال‌رومینك‌ایکنجی کیجه‌سی‌ایدی‌که قونوانسیونل ترنیله‌ادرنه‌دن مفارقت ودرسعادتدن کله‌جك سلانیك یولجیلرینی — دده‌اغاج‌خطنك ایرلدیغی‌قوله‌لی استاسیوننده — برمدت بکلدکدن صوکره علی السحر دده اغاجنه‌مواصلت ایدیلوب اورادن‌ده ساعت بره طوغروسلانیکه متوجهاً حرکت اولندی ؛ برایکی تونل ، متعدد استاسیونلر ، کوملجنه اسکجه ، کبی موقعلر کچلدی ؛ نهایت خطك شایان ذکروتماشا نقطه‌لرندن اولان اوکچیلر استاسیونی ایله یکی کوی اراسنده‌کی قره‌صو بوغازی وتونللری پیش حیرتمزه آچلدی .

قطار قره صوبك صول قییسنی تعقیب ایده‌رك بردنبره یالچین قیالردن متشکل مرتفع طاغلر اراسنه کیرمشدی . قره صو بویوکسك طاغلر اراسنده صیقشمش وکندیسنه مجرا بوله‌بیلمك ایچون اوقدر قوسلر ، انحنالر پیدا ایتمشدرکه نهرك قرق اللی مترو عینی استقامتده جریانی کورمك ممکن دکلدر .

صاغ طرفمزده — کوندردیکم رسمده کورلدیکی اوزره — طاش کومه‌لرندن، یالچین قیالردن ترکب ایتمش صعب الصعود طاغلر ، صولمزده ایسه بوطاغلرك فصل مشترکنده یلانقاوی جریان

ایدن قره صو اولدیغی حالده سرعتله کیدیوردق ؛ دها ایکی سنه اول قره صو بوغازی ایله بو یوجه طاغلردن پایان‌اوله‌رق کچه‌بیلمك ممکن دکل‌ایدی . بوکون‌سعی‌بشر طاغلرك‌باغرینی یاره‌رق ، نهرك ساحلنی کمرلر، ریختملرایله تحکیم ایده‌رك برقطارك مرورینه مساعد یول‌حصوله کتیرمش.

بویول متصل نهرك اعوجاجلی ساحلنی تعقیب ایتدیکندن واغوندن ایلری باقیلنجه درت‌بش تونلك مدخلی کورولور . انسان بولطیف المنظر الواح طبیعتی طالغین طالغین سیر ایدر ایکن بردن بره برظلمته طالیور ؛ اوراسی برتونل .. بوتونلدن چیقارچیقماز یاریم دقیقه بیله کچمیور، بردیکرینه کیریلیور!

ایشته بربرینی تعقیب وبرساعت دوام ایدن یکرمیدن زیاده تونللر برر برر کچلدکدن صکره ترقیات صناعیه‌نك بر برهان مکملی اولان قره صو کوپریسنه کلدك . شرق تیمور یولنك بر کوپروسی استثنا ایدیلیر ایسه روم ایلیٔ شاهانه شمندوفرلرینك اك اوزون ، اك متین کوپروسی بو قره صو کوپروسیدر .

یکی کوی استاسیوننددن صکره درامه سیروز اووه‌لرنده قطار دها سرعتله کیتمکه باشلادی. اره صره ینه تونللردن مرور ایدیله ایدیله ساعت برده سلانیك استاسیوننه واصل اولدق .

قونیه خطی

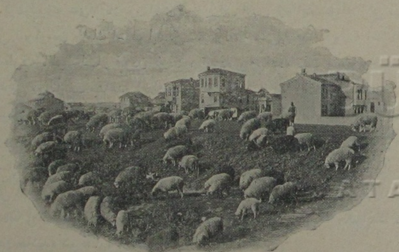
سایهٔ معموریتوایهٔ جناب شهریاریده بوسنه قونیه ولایتی دخی مکمل بردمیر یول ایله پایتخت سلطنت سنیه‌یه ربط اولنه‌رق رسم کشادی دخی‌اجرا قلندی . قونیه خطی اسکیشهردن بدأ ایدرك کوتاهیه قره حصار آقشهر وایلغین طریقیله قونیه شهرینه واصل اولیور ، طولی (٤٣٠) کیلو متره اولوب ترن‌بویولی اون درت ساعتده قطع ایلیور . اسکیشهردن درسعادته وانقره‌یه عائد اقسامك تفصیلاتی ایله رسملری ایلك سنه نوسالمزده مندرج اولمغله بوراده تکراره حاجت کورمیز .

طرف عاجزانه‌مزدن یکی خط اوزرنده بوسنه برسیاحت اجرا قلنمش اولوب آتیده‌کی تفصیلات سیاحته متعلق اوله‌رق غزته‌ده نشر اولنان مقاله‌دن نقل اولنیور :

قونیه موقفی شهرك اتکنده و کوزل بر نقطه‌ده کائندر ؛ موقفه عائد انبار ، دستکاهلر ، مأمورین دائره‌سی ، لوقوموتیف حفظنه مخصوص محللر وسائره ایله برابر اصل موقف بناسنك هیئت مجموعه‌سی حقیقةً مهابتلیدر . رسمنده دخی کورلدیکی اوزره اصل موقف ظریف بربنادرکه اوك طرفی یولجیلری یاغموردن ، کونشدن محافظه ایچون اکلی بر صاچاق ایله اشغال

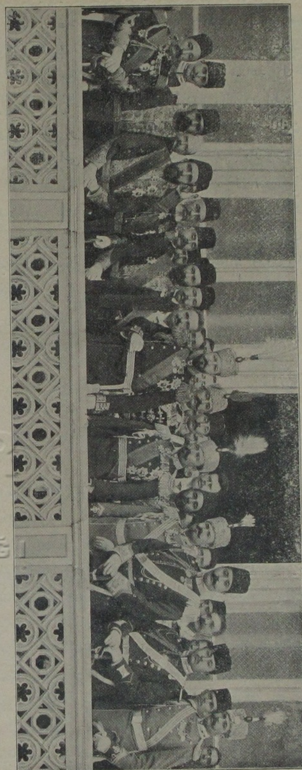

يالوه‌ده طاغه قادين قاچروب دردست اولنان حيدودلر

ثروت فنونك فوطوغراف مسابقه سنده برنجيلك قزانان لوحه

اولنمش واقسام سائره‌سی ، تزيينات داخليه‌سی دخی نظر ربا برصورتده ياپلمشدر . داخلاً بكلمه صالونلری وبيلت واشيا محللری پك منتظم اولوب عرب اصولنده نقشلر ايله تزيين اولنمشدر . ديديكمز اوزره قونيه خطی اسكيشهردن دخی مرور ايليور وبوسايه‌ده مرحوم خواجه نصرالدينك تربه‌سنی زيارت قابل اوليور .

بلغارستان پرنسی دولتلو فخامتلو پرنس فرديناند حضرتلرينك درسعادتده بولنديغی آوانده معيتلری ومهماندارلری

— قونیه‌ده ایکن نصرالدین خواجه‌نك تربه‌سی حقنده صوردیغمز سؤاللره کیمی: قصبه‌یه بر قاچ ساعت مسافه‌ده‌در، کیمی: اطرافی قپالیدر، رسمی آلنمز کبی جوابلر ویرمشیدی؛ آلدیغمز شو خبرلرك هیچ بریسی تربه‌یی زیارتمزده حقیقته مطابق بولمه‌مدق. زیرا خواجهٔ معروفك تربه‌سی شهرك مدخلنده کائن ایدی. خانڭ چیقوب بر آز یورودیکمز کبی بر مزارستان دیواری اوکنه کلدك که قبرلرك آرقه‌سنده نصرالدینك تربه‌سی کورینیور ایدی.

مزارستانك دیوارندن آتلادق، خارجدن قبه‌سی مشاهده اولنان تربه‌نك یانینه تقرب ایدرکن کولیوردق. زیرا آرقداشم عاصم بك خواجه‌نك حکایات معروفه‌سندن بر قاچنی تکراره باشلامشیدی، واقعا بونلر اویله حکایه‌لردرکه قاچ دفعه ایشیدلمش اولسه ینه انسان دیکله‌مکدن اوصانماز.

عجبا خواجه‌نك تربه‌سی ایشتدیکمز کبی اویله درت طرفی آچیق‌ده قپوسنده اومعهود جسیم کلید آصیلیمی؟ بوبابده‌کی مراقمز اصل شیمدی کسب شدت ایتمش ایدی. بر قاچ آدیم دها آتدیغمز کبی هیئت مجموعه‌سیله قارشیمزه چیقان تربه بزه تعریفنك قسماً مخالفی بر منظره کوستردی. تربه‌نك اوزری التی کوشه‌لی ومخروطی بر طام ایله مستور ایدی، کوشه‌لرك بریسی قپویه منحصر اولمق اوزره دیکر طرفلرینی طامك سقفنه قدر وارامیان بر دیوار احاطه ایلیور ایدی. اویله که چاتینك کناریله بو دیوار بیننده دائراً مادار بر آچیقلق وار ایدی. کرك دیوارك شکلی، کرك قپونك حالی اکلاتیور ایدی که تربهٔ نصرالدین بزم ایشتدیکمز کبی درت طرفی آچیق ایکن صوکره‌دن طامك استناد ایلدیکی ستونلرك آره‌سنی بر قیصه دیوارله املا ایتمشلر!

قصبه طرفنه ناظر بولنان قپودن کیردك؛ تربه‌ده، مرقدده دقت واعتنا وحسن محافظه اثری بولنمدیغنی مع التأسف مشاهده ایلدك؛ چاتی، دیوارلر، قپو وپارمقلقلر حال خرابیده‌در. کرچه صیوالی اولان مرقدك اوزرینی یشیل براورتو ستر ایلیور؛ اطرافنده اغاچ پارمقلق وار. پارمقلقلره رسمنده کورلدیکی اوزره بر چوق بزلر باغلانمشدر. قپویه ناظر جهتنه بر صره دستی دیزمشلر. ایچلری صو دولو. مرقدك اطرافنده طاشدن وقالین التی ستون دها وار. بونلرده طوانه منتهی اولیور. شو حالده خارجده‌کی ستونلرله چاتینك صوکره‌دن یاپلدیغنه واصل تربه‌نك مرقدی احاطه ایدن ستونلرله آره‌لرنده‌کی قیصه پارمقلقدن عبارت بولندیغنه حکم ایتمك لازم کلیور

مرقدك طاشنده شو عباره یازیلیدر:

هذه التربة المرحوم

المغفور المحتاج الی رب الغفور

نصرالدین افندی روحنه

فاتحه سنه ٣٨٦

تاریخ نظر دقتمزی دعوت ایلدی؛ خواجه‌نك هجرتدن ٣٨٦ سنه صوکره وفات ایتمش

اولمسی حسابات تاریخیه‌مزه قطعا مطابق کلمیور ایدی. صوکره‌دن تحقیق ایلدك که اصل تاریخ ارقامك ترس اوقونمسیله حاصل اوله‌جق ایمش، یعنی ٦٨٣ ایمش!!

مرقدك باش اوجنده بر سنجاق معلقدر. یان طرفنده دخی خواجهٔ مرحومك زوجه‌سی حبیبه بنت محمد چلبینك قبری واردر. بونك اوزرنده نصرالدین مرحومك زوجه‌سی اولدیغنه دائر صراحت یوق ایسه‌ده بوبابده بزه تأمینات ویردیلر.

تربه‌نك داخلاً وخارجاً رسملرینی آلدق؛ خارجاً اولان منظره میاننده کوریلن جامع شریف «عمارت جامعی» در.

بن رسم آلیرکن مرحوم و مغفوری رحمتله یاد ایلیور وعاصم بكك متصل تکرار ایلدیکی حکایه‌لره کولیوردم؛ خواجه‌نك یالاندن اولوب کومولوب‌ده قبر نشین بولندیغی زمان یاننده‌کی صودن ایچمك استینلره: «بن صاغلغمده شورادن ایچردم!» دیمسنه هپ کولرکن عاصم بك علاوهٔ حکایه اوله‌رق بکا:

— رحمتلی شمدی باشنی قالدیررده «بن صاغلغمده رسمی شو طرفدن آلیردم» دیرسه نه جواب ویررسك؟

دیدی. بوکاده کولدك وتکرار رحمت اوقودق.

دلی چای اوزرنده بر کوپری

طرق وبر معابرك بر مملکتده عمران وترقی‌یی تأمین ایدن اسبابك برنجیسی اولدیغی مسلم بر حقیقت اولوب سایهٔ عمرانوایهٔ جناب کیتی ستانیده ولایات شاهانه‌نك کافه‌سنده یوللرك انتظامنه وکوپریلرك متانتنه فوق العاده دقت واعتنا اولنمقده وایجابنه کوره طرق جدیده کشاد اولندیغی کبی یکی اصولده واخشاب کوپریلر یرینه کارکیر ودمیر کوپریلرده یاپلمقده‌در. بوجمله‌دن اوله‌رق خداوندکار ولایتی داخلنده بوسنه انشا ایدلمش اولان مکمل بر کوپرینك رسمنی انظار قارئینه وضع ایدییورز.

بروسه‌دن بدء ایله قونیه‌یه قدر کیدن بیوك جاده‌نك مبدأنده، کشیش طاغند آقوب کلن دره اوزرنده انشا ایدلمش اولان بو کوپری ظرافتیله برابر رصانت مطلوبه‌یی‌ده حائزدر. کشیش طاغندن قارلرك اریمسیله وقت وقت طغیان ایدن دلی‌جای اوزرنده وبوموقعده شمدی‌یه قدر یاپلمش اخشاب کوپریلری دایاندیرمق پك مشکل اولیوردی. بو سببله متین وکارکیر ایاقلر اوزرینه بر دمیر کوپری انشاسی تصور اولنوب بو تصور کچن تشرین ثانیدن اعتباراً موقع اجرایه قونلمشدر. تشرین ثانیده باشلانان انشاآت بر آرالق موسم شتا مناسبتیله تعطیل ایدلمش ایسه‌ده اخیراً ختام بوله‌رق رسم کشادی اجرا قلنمشدر.

ایران شاهی شهامتلو مظفرالدین حضرتلری

کوپری بروسه‌دن اون بر کیلومترو مسافه‌ده اوچ قسمدن عبارت اولوب هر قسم اون بش مترو اولدیغندن مجموع طولی قرق بش مترویی بولور . کوپرینک کارکیر ایاقلری بتون چمنتو و « شو ایدرولیك » ایله انشا اولنمشدر . کوپرینک عرضی بش مترو اولوب تمل ایاقلری‌ده یدی مترو عرضنده‌در وزمیندن ارتفاعی درت متر اولدیغی کبی تملك قسم تحتانیسی‌ده درت مترودر .

بوکوپرینک مصارف انشائیه‌سی یوز اون بیك غروش اوله‌رق مالزمهٔ حدیدیه‌ایریجه بلچیقادن جلب اولنمش وبونك ایچون آیریجه یتمش بیك غروش مصرف اولمشدر .

بوکوپرینک یانی باشنده وبالقلی دره‌اوزرنده عین اصولده یاپلمش دیکر برکوپری دها بولنمقده اولوب بونك مصارف انشائیه‌سی دخی طقسان بیك غروش ودمیر مصارفی اللی بیك غروش وطولی ۳۰ مترودر .

فخامتلو دولتلو پرنس فردیناند حضرتلری

شام شریف جامع کبیرینک تعمیری

شامشریفك آثار مهمهٔ عتیقه‌سندن معدود اولان جامع کبیرك بوسنه تجدیداً تعمیرینه بدأ ومباشرت اولنمشدر ؛ بوبابده والیٔ ولایت دولتلو الحاج حسن پاشا حضرتلرینك همت فوق العاده‌لری ایله اهالیٔ ولایتك معاونت دیانتپرورانه‌سی حقیقةً شایان تذکاردر . جامع نور لامع مذکورك تعمیراتنه بدأ ومباشرت اولندیغی زمان اساس دیرکلردن برعددینی محلنه وضع ایدرکن بالجمله ارکان ومأمورین ولایت ایله معتبران اهالی حاضر بولنمشلر وتیمناً قربانلر کسمشلر وبو وسیله ایله

دخی ادعیهٔ خیریهٔ جناب خلافتپناهی‌یی تکرار ایتمشلردر . اشبو رسم مباشرتی ارائه ایدن برقطعه فوطوغراف مخبر مخصوصمز طرفندن کوندرلمش اولمغله تبرکاً نوسالمزه درج ایلیورز .

جامعك امر تعمیراتنده فوق‌العاده غیرت ایدلمکده اولدیغندن کله‌جك یاز کاملاً ختامه ایره‌جکی قویاً امید اولنیور .

ولایت جلیله رسمی غزته‌سنك ویردیکی معلوماته نظراً اعانهٔ اهالی یکونی تشرین ثانی غایه‌سنده ٤٩٠٢٨٦ غروشه بالغ اولمشیدی .

جامع شریفه لازم مرمر ستونلر شام قربنده وادی‌العجم قضاسی داخلنده‌کی اوجاقلردن چیقاریلوب شکلاً حقیقةً شایان تماشا وغایت بویوك تکرلکلی محکم عربه‌لرك قسم سفلاسنه تکرلکلر آره‌سنه تعلیق ایدرك اون چفت اوکوز قوشوب نقل ایلیورلر . ستون نقلیاتی مصور رسم غزته‌مزه درج قلنمشیدی .

کله‌جك سنه نشر اولنه‌جق نوسالمزده جامع کبیرك مزبورك ختام انشا آتنه متعلق رسملری درج ایلیه بیلمك امیدیله ختم کفتار ایدرز .

استانبول ریختملری

استانبول شهر شهیری بوسنه ریختملرینك غلطه اقسامنی کشاد ایدرك فوق‌العاده کسب زینت ایلدی ؛ غلطه طرفنك اسکی منظره‌سنی بیلنلر شمدی ریختملرك او ساحله بخش ایلدیکی لطافتی کوردکجه کندیلرینی درین برحس حیرت وافتخاردن قورتاره‌میورلر . غلطه جهتی ریختمی طوپخانهٔ عامره ریختمنك یانده‌کی سوقاقدن بدأ ایدرك اولا دارجه صوکره غایت واسع بر صورتده دوام ایله قورشونلی مغازه اوکنده عادتا بر میدان تشکیل ایلیور . بعده کوپری‌یه قدر امتداد ایدرك کوپرینك یاننده غلطه جاده‌سیله وکوپریله برلشیور . کچن سنه‌کی نوسالمزده ریختملرك برقسمنی ارائه ایدن منظره‌یی پیشکاه قارئینه تقدیم ایلمش ایدك ، بوسنه ایسه استانبولك اك مهم جاده‌سی حکمنی الان ریختملرك کوپری‌یه چیقان طرفنی کوستریورز . رسممز تعریفدن زیاده قارئین کرامه اعطای معلومات ایلر .

الیوم واپورلرك پك چوغی غلطه طرفنده ریختمه یناشیور ، یولجی واشیا نقلیاتنده سهولت فوق‌العاده کوریلیور . استانبول قسمنه متعلق اولانلر دخی قریباً اکمال اولندیغی کبی شهر شهیر استانبول دنیانك اك برنجی لیمانلری اعدادینه -- تزیینات ومکملیتجه دخی -- داخل اوله‌جقدر .

پرنس فردیناند حضرتلری ومهماندارانی

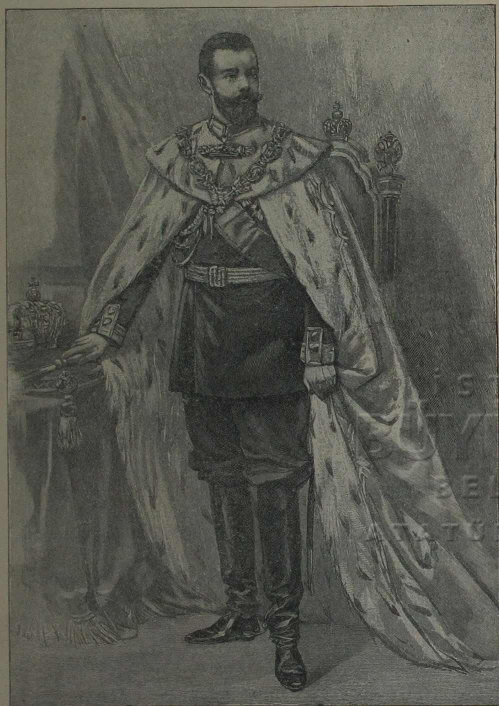
خاکپای معالی احتوای جناب پادشاهی‌یه یوز سورمك اوزره بوسنه درسعادته مواصلت ایدرك بر هفته قدر شهرمزده مسافر قالمش اولان وجملهٔ عواطف جناب ملوکانه‌دن عهدهٔ فخیمانه‌لرینه رتبهٔ جلیلهٔ مشیریت توجیه واحسان بیوریلان پرنس فردیناند حضرتلرینك معیت فخیمانه‌لری و مهماندارانی ایله برلکده حین انفکاکلرنده چیقارتدقلری فوطوغرافی مشارالیه حضرتلرینك یادکار زیارتلری اولمق اوزره بوسنه‌کی نوسالمزه درج اولنمشدر . پرنس حضرتلرینك صاغنده رئیس مدیران وصولنده حربیه مدیری بولنیور . رسمده باش طرفده سعادتلو محمد علی پاشا حضرتلری دوریورلر ، متعاقباً صره ایله عطوفتلو نیازی بك افندی حضرتلری ودولتلو ذهنی وشاکر پاشالر حضراتی وسائر ذوات معتبره منظور اولیور .

یالوه اشقیاسی

اوراق حوادثده اوقوندیغی اوزره بو سنه یالوه قاپلیجه‌لرینه کیدرکن بر طاقم اشقیا طرفندن طاغه قالدیرلمش اولان مادام برازو ایله رفیقه‌سی سالماً تخلیص اولندیغی کبی شقیلر دخی سایهٔ سطوتوایهٔ جناب ملوکانه‌ده حیاً ومیتاً دردست قلنمشلردر . حیدودلرك اخذ وکرفتندن صوکره ازمیده تابع چاپر کوینده چیقاریلان رسمنی درج ایلیورز . بونلردن بری میت اولوب دیکرلری زنجیربند اوله‌رق کورولمکده‌در . مقتول یونانستان عسکری یوزباشیلرندن استیلودر . صاغده برنجی ارکریلی اسپرودرکه روسیه‌ده شقاوت ایده‌رك بو طرفه کلمشدر . ایکنجیسی یونانلی واسیلدر . اوچنجیسی لسقویکلی خرستودرکه چته‌نك اصل مرتبیدر . صولدن برنجیسی لامبرودر ، ایکنجیسی یونان یوزباشیلرندن اولوب بولندیغی الایك صندوغندن پاره سرقت ایدرك فرار ایتمش اولان یورکی پاپا دوپلودر . اوچنجیسی ایسه پترو اسمنده دیکر برخیشدر .

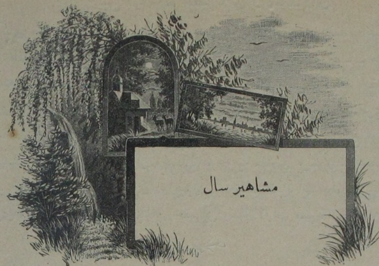
مسابقه

ثروت فنون غزته‌سی بوسنه بر فوطوغرافی مسابقه‌سی کشاد ایلمشدی ، مسابقه ١٣ X ١٨ جسامتنه قدر ئه‌نستانتانه رسملره عائد ایدی ؛ برنجی درجه‌یی احراز ایدن رسمه برکوزل فوطوغراف ماکنه‌سی ، ایکنجی‌یه برسنه‌لك ثروت فنون آبونه‌سی واوچنجی ایله دردنجی وبشنجی‌یه ذکرجمیل ورقه‌لری اعطا قلندی . غزته اداره‌خانه‌سنه یوزه قریب فوطوغرافی وارد اولدی . بونلر میاننده برنجیلکی احراز ایدن لوحه‌یی نوسالمزه نقل ایلدك ، عدلیه نظارتنده سعدی بکگدر . کله‌جك سنه ده برشقه مسابقه آچه‌جغز .

روسیه چاری حضرتلری

بو سنه‌نك وقایع سیاسیه‌سی میاننده روسیه‌نك رسم تتوجنی برنجی عد ایلیه بیلیرز. ایکی سنه

مشاهیر سال

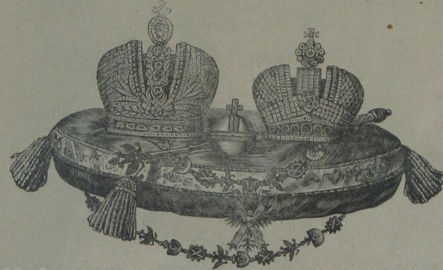
مظفرالدین شاه حضرتلری

پدرلرینك وفاتی اوزرینه بو سنه شهر مایسده صندالیٔ شاهی‌یه قعود ایتمشلردر. مظفرالدین شاه حضرتلری شاه مغفورك ایکنجی مخدوملری اولوب ولایات ایرانیه‌دن برینك والیلکنی ایفا ایلیورلر ایدی. ۱۸۵۳ سنه‌سنده تولد ایتمشلر و کوزل تحصیل و تربیه کورمشلردر. زمام ادارەیی اله الدقلری کبی برطاقم اصلاحات اجراسنه تسبث ایله انغاریه‌یی و بعض اکابر طرفندن اهالیدن تحصیل اولنان ویرکولری لغو ایتمشلردر. بالاخره هیئت وکلایی دخی تبدیل ایلدیلر، الیوم متشکل اولان هیئت وکلا میاننده و خارجیه نظارتنده سابق درسعادت ایران سفیری اولوب مهارت و معلومات سیاسیه‌سی ایله مشهور محسن خان بولنمقده‌در.

پرنس فردیناند حضرتلری

بو سنه بلغارستان پرنسلکی تصدیق بیورلمقله برابر عهده‌لرینه روم‌ایلی شرقی ولایتی والیلکی توجیه اولنان پرنس فردیناند حضرتلری آوروپا خاندان حکمداریسنه منسوبدر. پدرلری ساقس خاندانندن ساقس قوبورغ ده غوتا ایدی. والده‌لری اورلئان و بوربون خاندانه‌منسوب پرنسس قله‌مانتین بوربون اورلئاندر. پرنس ۱۸۶۱ سنه‌سی شباطنك ۲۱ نده تولد ایتمشلر و زوجه‌لری ماری لوئیز ده بوربون ایله بوندن درت سنه اقدم تزوج ایلمشلردر. بالاخره اورتودوقس مذهبنه ادخال ایدیلان مخدوملری پرنس بوریس دنبشقه برده قیزلری اولمشدر.

اقدم روسیه صندالیٔ ایمپراطوریسنه قعود ایدن واولکی سنه‌کی نوسالمزده رسملری مندرج بولنان
چار حشمتلو ایکنجی نیقولا حضرتلری مراسم تتوجه‌لرینی بو سنه مایسده موسقوواده برطنطنهٔ
فوق‌العاده ایله اجرا ایدرك برمدت ایچون آوروپانك انظار دقتی روسیه‌یه معطوف براقمشلردر.

کافه دول طرفندن اشتراك اولنان اشبو مراسمه متعلق منظره‌لرله تفصیلات نوسالمزده منظور
قارئین اوله‌جغندن بوراده تفصیله لزوم یوقدر. چار ایکنجی نیقولا حضرتلری ۱۸۶۸ سنه‌سی
مایسك ۱۸ نده تولد ایتمش و ۱۸۹٤ سنه‌سی تشرین ثانینك برنده قعود ایتمشدر. زوجه‌لری
پرنسس علکساندرا حضرتلرندن برقیزلری تولد ایلدی، مشارالیها الیوم تکرار حامله بولنیورلر.

ایمپراطور فرانسوا ژوزف حضرتلری

بو سنه کشاد اولنان پشته‌سرکیسی وسیله‌سیله نوسالمزه اوستریا مجارستان ایمپراطوری فرانسوا
ژوزف حضرتلرینك بر قطعه رسملرینی درج ایلیورز. ایمپراطور فرانسواژوزف ۱۸۳۰ سنه‌سی
اغستوسنك ۳۰ متولداولمغله الیوم التمش‌یدی یاشنده‌در. اون‌سکز یاشنده بولندقلری زمان صندالیٔ
ایمپراطوری‌یه قعود ایتمشلر و ۱۸۵٤ سنه‌سنده الیزابت ده‌باویه‌ر ایله ازدواج ایلمشلرایدی. ایکیسی
قیز و بری ارکك اوله‌رق اوچ چوجقلری اولمش ایسه‌ده پرنس رودولف وفات ایتمشدر.

موسقواده رسم تتوجك اجرا اولندیغی کلیسا

موسیو ماق کینله‌ی

بو دفعه آمریقا حکومتنه رئیس اولان ماق کینله‌ی ۱۸٤٤ سنه‌سنده تولد ایتمش ومشهور

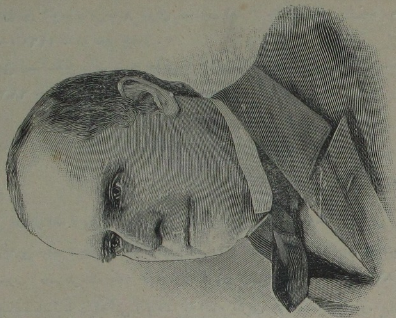
ایمپراطور فرانسوا ژوزف حضرتلری

« کمرکلر نظامنامه‌سی » ایله موقع سیاسیسنی تأمین واشتهار ایلمشدر. بریان نامنده سیاسیوندن بردیکر ذاتله ریاسته نامزد اولمشلر ایدی .

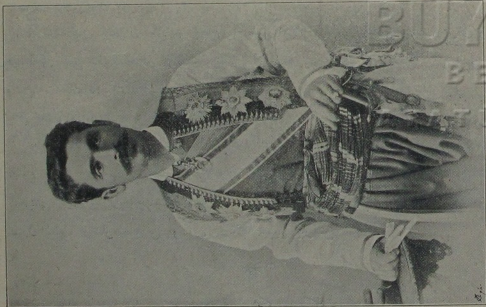
آمریقا حکومات متحده‌سی ٤٥ جمهوریت و ٤ حکومتدن تشکل ایلر ؛ بونلرک هیئت عمومیه‌سی مرکز حکومت اولان واشنغتونده درت سنه مدتله انتخاب اولنان بر رئیس وهر حکومتک ایکیشر مبعوثندن مرکب ٨٨ اعضالی بر سناتو و ٣٥٦ اعضالی بر مجلس عمومی جانبندن اداره اولنور .

موسیو ماق کینله‌ی جنابلری امریقا حکومات متحده‌سنک ٣٢ نجی رئیسیدر .

امریقا حکوماتنک مساحهٔ سطحیه‌سی ٧,٧٥٢,٨١٠ کیلو متره مربعی اولوب بوراده ٣٠,٥٥٤,٣٧٠ قادین و ٣٢,٠٦٧,٨٨٠ ارکک اولق اوزره جمعاً ٦٢,٦٢٢,٢٥٠ نفوس واردرکه

آمریقا رئیس حکومتی ماق کینله‌ی

قره‌طاغ خارجیه ناظری

وسطی اوله‌رق کیلومتره مربعه ۸ نفوس اصابت ایدر . حالبوکه بعض یرلرنده بومقدار کیلو متره مربعده ۱۲٦۸ عدده قدر چیقار .

بالاده‌کی ایستاتستیق درت سنه اولکی تحریر نفوسه مستند اولوب شمدی عدد نفوسک ٦٨،٢٧٥،٠٠٠ مقدارینه بالغ اولدیغی تخمین قلنمقده‌در .

پرنس دوناپل وزوجه‌سی

پرنس دوناپل ایله قره‌طاغ پرنسنک کوچک کریمه‌سی پرنسس ئه‌له‌نک ازدواجی بو سنه‌نک وقایع سیاسیه‌سی میانه‌داخلدر. رسم ازدواج تشرین اول افرنجی ایچنده اجرا اولنمشدر. ایتالیا قرالی هومبرت حضرتلرینک یگانه مخدوملری اولان پرنس ویقتور امانوئل ۱۸٦۹ سنه‌سی تشرین ثانیسنده ناپولیده دنیایه‌کلش و بوحسابجه الیوم یکرمی سکزیاشنده بولنمشدر. پرنس امانوئل دوناپل اون بشنجی فرقه‌نک قوماندانیدر، کندیسی طونوق تنلی، قومرال صاچلی، نارین یاپیلی و قیصه‌جه بویلودر.

پرنسس ئه‌له‌ن ایسه پرنس نیقولانک اوچنجی کریمه‌سی اولوب ۸ کانون‌ثانی ۱۸۷۳ تاریخنده چتینه‌ده تولد ایتمشدر.

پارسده لوئی لوغران مکتبنده تحصیل کورمش اولان و شعر وانشایه نسبت ومراقی بولنان قره‌طاغ پرنسی نیقولا اوچی ارکک و آلتیسی قیز طقوزچوجقدن مرکب عائله‌سنک حسن تعلیم و تربیه‌سنه پک‌زیاده اعتنا ایلمشدر. بوسنه درسعادته کان قره‌طاغ خارجیه ناظرینک دخی برقطعه رسمی اشبو وسیله‌ایله درج صحیفه ایلدک .

دیکر همشیره‌لری کبی پرنسس ئه‌له‌ن دخی پک‌کوزل تحصیل کورمش اولدقدن باشقه صنعت تصویر و تحریرده مهارت مخصوصه‌سی‌واردر. منظومه‌لرندن بعضلری المان غزته‌لرنده کورلمشدر. کندیسی شمدی یکرمی‌اوچ یاشنده اوله‌رق لطافت وجاذبهٔ طبیعیه‌یه مالکدر. برقاچ لسان سویلر، کوزل کینیر، تواللتلرنده پارس موده‌سنی ترجیحاً تطبیق ایلرمش.

دوقتور « رونتکن » وکشفی

دوقتور «رونتکن»ک نامی شمدی‌یه‌قدر ارباب فن واختصاصجه بردرجه‌یه‌قدر معلوم وبرقاچ آی

اولنه قدر هرکس ایچون مجهول ایدی . فقط شمدی هرکس اوذاتی طانیمش ورسمنی کورمش، ترجمهٔ حالنه واقف اولمشدر .

دوقتور (رنتکن) ک ترجمهٔ حالی قیصه‌در . ۱۸٤٥ ده تولد ایتمش وهان بتون ایام حیاتنی تحصیل فنونه وتدقیقات فنیه‌یه حصر ایلمشدر ، سعی وغیرتنک مکافاتی اوله‌رق کشف اخیرندن طولایی عالم مدنیت نامنی حرمتله یاد ایتمش لایق اولدیغی شهرتی‌کندینه ویرمشدر.

فن ومعرفتک برمملکته انحصاری جائز اولمدیغی بودفعه‌ده تظاهر ایتمش ودوقتور (رونتکن)ک ذاتی وکشفی فرانسه‌ده دخی تقدیراته مظهر اولمشدر .

(رونتکن) اسویچره‌ده زوریخ دارالفنوننده اکمال تحصیل ایدرک یکرمی بش یاشنه قدر اوراده بولنمش ودوقتور دیپلومه‌سنی‌ده اورادن آلمشدر . ۱۸۷۲ سنه‌سنده ستراسبورغ دارالفنوننه معلم اولوب بورادن صکره هوهنهایم ، کیزن دارالفنونلرنده تعلیم وتدریس ایتمش والان وورچبورغ دارالفنونی معلمیندن بولنمشدر .

بوذات کثیف وغیر شفاف جسملردن مرور ایده‌جک برنوع شعاعات کشف ایله اشبو سایه‌ده کوزیمزله کوره‌مدیکمز بعض اجسامک فوطوغرافله رسمنی آلمغه موفق اولمشدرکه هنوز برنام اخذ ایتمه‌مش اولان شعاعات مبحوثه‌یه (اشعهٔ مجهوله) دیورلر . شویکی کشف هم ارباب فنی وهم‌ده عمومی اشغال ایتمکده‌در . هرنه‌ده اولسه تجربه‌سی قابل اولدیغی جهتله اوروپانک مختلف محللرنده تجربه اولنیور .

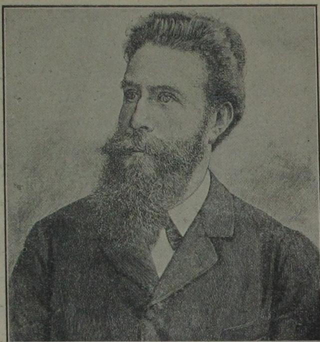
دوقتور رونتکنک بولدیغی شعاعات الک دریسنی واتی کچوب کمیکلرک رسمنی آلمغه مساعددر. پاریسک دارالمعلمین مکتب عالیسی عملیاتخانه‌سنده موسیو (په‌رن) طرفندن رونتکن اصولی تجربه‌اولنمشدر ، کذلک شهرمزده‌دخی عین تجربه یاپلدی. رسمنی مشاهده ایلدیککز پاره‌چانطه‌سی مکتب سلطانی‌ده اجرا اولنان تجربه‌دن منقولدر .

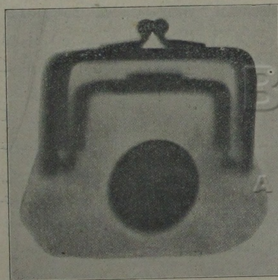
بواصول ایله شمدی همان هرطرفده متعدد تجربه‌لر یاپلمقده اولوب بوتجربه‌لرده بعض شایان تعجب جهتلر کورلمکده بولنمشدر . مثلا بربوصله‌نک قپالی برقوطی ایچنده بولندیغی حالده رسمی آلنه‌رق برسمده بوصله‌نک ابره‌سی وتقسیماتی پک عیان صورتده کورولیور .

والحاصل (رونتکن) کشفی اهمیتله ومراقله کورلمکده‌وبوبابده تجربه‌لر تعدد ایتمکده اولوب ساحهٔ فنده شمدی‌یه قدر کیمسه‌نک فرق ایده‌مدیکی بوشعله احتمالکه برچوق اسرار طبیعتی دها انظار بشره منکشف ایلیه‌جکدر .

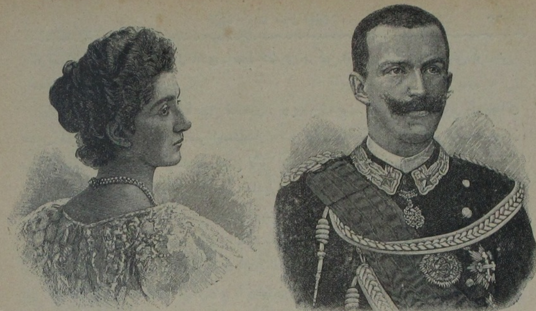
حبش قرالی منه‌لک ایله زوجه‌سی

بوسنه‌یه کلنجه‌یه قدر عادتا ممالک وحشیه‌دن عد اولنه‌رق نظر اهمیتدن دور طوتیلان

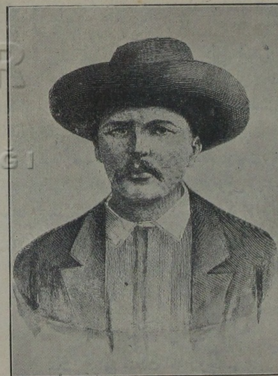

دوقتور رونتكن ودرسعادتده رونتكن اصوليله رسمی چيقاريلن چانطه

پرنس دەناپل ايله زوجەسی

دوقتور جيمسون

حبشستانك اردولری وقوماندالری ايتاليانك منتظم ومكمل عسـاكرينی تارومار ايدرك احراز غلبه ايدنجه آوروپا عالم سياسـتنك چشم دقتی آچلدی ؛ ايتاليـا دخی حبش ديبوبرمكله كچديكی مملكت ايله بلاملاحظه باب مجادله آچمش اولديغنه نادم اولدی .

حبشستان دنیانك الك داغلق وصرپ بر مملکتیدر . سطح دریادن ارتفاع نقطهٔ نظرندن ممالك مرتفعه صره‌سنده برنجی درجه‌یی طوتیور؛ بعض مواقعده اوچبیك مترودن زیاده دکزدن یوکسك بولنیور . حبشستانك نفوسی تقریباً درت بچق میلیوندر ، هواسی عمومیتله ایی دکلدر، وسائط نقلیهٔ مدنیه‌دن قطعیاً محروم بولنیور .

حبش نجاشیسی منه‌لك ۱۸٤۲ سنه‌میلادیسنده تولد ایتمشدر ، دائما ساده اثواب تلبس ایدر ، باشنه بر بیاض تاکه کیه‌ر ، اثوابی ساده ایسه‌ده رنکارنکدر ، میدان حربده دائما قاطره سوار اولور، بیوك برده شمسیه‌سی واردر . زوجه‌سی کندندن طقوز یاش کوچکدر ؛ میدان حربده تلف اولان بر جنرالك متروکه‌سی اولوب قرال طرفندن تزوج اولنمشدر . قرالیچه‌نك رنکی زوجنه نسبةً دها آچیقدر .

حبشك مقر اداره‌سی (آدی آبادا) نام قصبه‌درکه حبش لسانجه یکی چیچك دیمکدر . حبشك پاره‌سی طالار تسمیه اولنور ، دمیردن سکه دخی واردر ، فقط معاملات علی الاکثر مبادلهٔ اشیا ایله جریان ایدر . حبشستانك مذهب رسمیسی خرستیانلقدر ، قادینلر اون یاشنده قوجه‌یه وارر .

حبشستانه ایتالیانلرك ایلك مداخله‌سی بوندن ۱۷ سنه اقدم وقوعبولمشیدی ، برنجی مستملکه‌یی ۱۸۸۵ سنه‌سنده تأسیس ایلدیلر . بوسنه‌دن اعتباراً طرفیندن مخاصمه باشلادی ، بر قاچ مجادله‌لردنصکره ایتالیا ایله نجاشی عقد مصالحه ایتدیلر . فقط ایتالیا راحت دورمدی، کچن سنه مصالحه خلافنه اوله‌رق یکرمی بیك کشیلك براردو ایله (آدیغرات) (ماقاله) نام موقعلری اشغال ایلدی ، بو سنه آوروپانك فوق‌العاده صورتده نظر دقتنی جلب ایدن محاربه باشلادی . حبش عساکرینك مقداری یوز قرق بشبیك تخمین اولنیور ایدی .

برنجی مخاصمه کچن سنه کانون اولنده وقوعه کلدی ، توسلی اسمنده برقائممقام شدتلی مقاومتدن صوکره مغلوب اولدی ، (آمباالاکی) موقعی ماقونن اسمنده‌کی ایتالیان قوماندانی ضبط وبعده غالیانی اسمنده اولان بیکباشینك تحت اداره‌سنده بولنان ماقاله قلعه‌سنی دخی بالمحاصره تسخیر ایلدی (۹ کانون‌ثانی ۱۸۹٦)

ایتالیانك باش قوماندانی باراتیه‌ری عسکرینی جمع ایدرك مارتده برهجوم ترتیب ایلدی ، ینه منهزم اولدی . ایتالیا حکومتی ژنرالی دکشدیردی ، بالدیسارا اسمنده بردیکرینی کوندردی ، او دخی حبشلره قارشی اظهار غلبه‌یه موفق اوله‌مدی .

اشبو مغلوبیتلرك اسباب اصلیه‌سی ایتالیانك تجاوزی اوزرینه نجاشی حضرتلرینك زیر اداره‌سنده اوله‌رق تکمیل حبشستانك اتحاد ایلمسی وایتالیانلرك مشکلات طبیعهٔ محلیه‌یه غلبه ایلیه‌مه‌مسیدر .

ایتالیانلر (آدوعا) منهزمیتندن صوکره زیاده تأثر ایلدیلر ، هیئت وکلا دکیشه‌رك قریسپی

قابینه‌سی موقع اقتداردن دوشدی ، موسیو رودینی رئیس وکلا اولدی . حکومت دخی حبش ایله مصالحه طرفدارلغنی بیان ایلدی . مصالحه الیوم عقد اولنمش وایتالیایه خیلی بیوك بر رخنه آچمشدر .

جیمسون وترانسوال

بوسنه هانکی غزته‌یه باقسه‌ق « ترانسوال » کلمه‌سنه مصادف اولیوردق . اول امرده بورانك آلتون معدنلرندن ، بحران مالی‌یه اولان دخلندن بحث ایدیورلر ایدی‌که بوجهت کچن سنه‌نوسالمزی اشغال ایلدی . بالاخره انکلتره آره‌سنده‌کی مسئله ، بوکا المانیانك بر صورت جدیده‌ده مداخله‌سی سرمایهٔ بحث مقال اولدی .

ترانسوال افریقای جنوبیده انکلتره‌نك « قاپ » مستملکاتندن آیریله‌رق تأسس ایتمش اوفاق حکومتلردن بریسیدر . فقط افریقانك بتون جنوبنده ومشهور امید برونی جوارنده دکل ، شو قطعهٔ جسیمه‌نك جنوب شرقیسنده وشویله‌جه مداغشقار جزیره‌سی عرضنه مصادف برمنطقه‌یی اشغال ایدر ، ساحلی یوقدر .

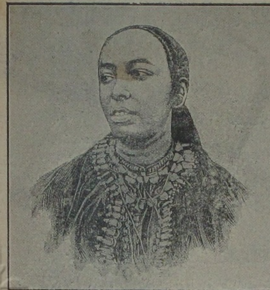
قاپ مستملکاتنك تاریخچه‌سی ، بربرندن ایکی بچق عصر فاصله‌لی ، اوچ دوره ارائه ایدر . بوراسی ۱٤۸٦ تاریخ میلادیسنده پورتکیزلی « بارته لمی دیاز » طرفندن کشف اولنمشدر . پورتکیزلیلرك شو موقعی کشف ایتملری دخی معلوم اولدیغی اوزره هندستانه دکزدن بریول بولمق تحریاتی اوزرینه‌در .

۱٤۸٦ سنه‌سنده کشف اولنان قاپك اوروپا مهاجرلریله اعمار واسکانی ۱٦۵۲ سنه‌سنده فلمنکلیلر طرفندن باشلامش وبونلره اوزمان فرانسزلر دخی مشارکت ایتمش ایدی . حالبوکه اصل کسب معموریت واهمیت ایتمسی ۱۸۰٦ سنه‌سندن صوکره انکلیزلرك دست همتیله حاصل اولمشدر . اشته شو تاریخلر دیدیکمز اوچ دوره‌یی کوستررر ؛ اصل مهم اولان دردنجی دوره ایسه بوندن صوکره باشلارکه بوده افریقای جنوبی حکومات صغیره‌سنك تشکلی والمانیانك انکلتره توسع نفوذینه میدان براقمه‌مق تشبثاتیله شایان دقتدر .

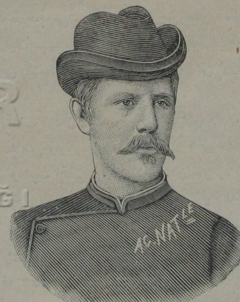
انکلیزلرك افریقای جنوبیده بدایةً طوتدقلری طریق اداره پك بیطرفانه وعادلانه ایدی . فلمنکلرك ، فرانسزلرك خصوصی شرکت ومستقل بکلك حالنده کوستردکاری شدتلردن مضطر قالمش بولنان اهالی انکلیزك یکی اداره‌سندن پك ممنون اولدی . فقط صوکره ایشك رنکی دکشدی ، انکلیزلر آمال تجاوزکارانه‌یی تزیید ایلدیلر ، بوقبیلدن اوله‌رق بوانکلیز شرکتی نامنه حرکت ایدن جیمسون تجاوزی وترانسوال مسئله‌سی وقوعه کلدی . واقعا بوسنه غزته‌لری اشغال ایدن دوقتور جیمسون تجاوزی وترانسوال حکومتنك یعنی بوئرسلرك مظفریتی‌ده اورالرده

حبش نجاشیسی منه‌لك

زوجه‌سی طوطی

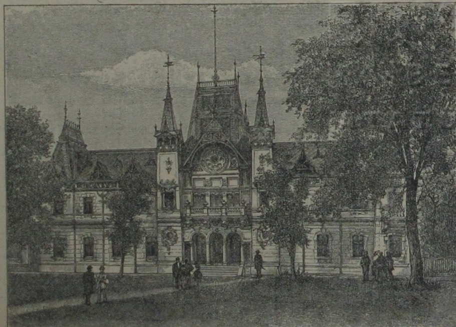
قطب سیاحی نانسن

دوام ایدوب کیدن انکلیز امال استیلا جویانه‌سنك دوامندن عبارتدرکه المانیا ایمپراطوری حشمتلو کیوم حضرتلری ، ترانسوال رئیسی موسیو قروزره کشیده ایلدیکی تبریك مظفریت تلغرافنامه‌سیله امال مذکوره‌یه کوزل برمقابله ارائه ایتمشدر .

دوقتور جیمسون کندی اداره‌سنده بولنان ۸۰۰ کشیلك ودرت طوپله مجهز برمفرزه ایله هیچ برسبب معقول اولمدیغی حالده ترانسوالك حدودینی تجاوز ایدرك داخله کیرمش ومختلف شهرلر اوزرینه دوغری یورومشدر ؛ مقصدی : کویا اهالیٔ محلیه‌یی اصلاحات داخلیه‌یه تشویق اولدیغی حالده اصلاح احوالنه دلالت ایتمك واوك آیاق اولمق استدیکی بوئرلر کلنلره اویوبده حکومت حاضره علیهنه قیام وانکلتره ایچون ترانسواله حق مداخله حاضرلیه‌جق یرده بیك بشیوز کشیلك برمفرزه ایله کانون ثانینك برنجی کونی مقابله کوسترمشلر ، ایکنجی کونی دخی شدید برمجادله‌دن وسکسانی تلف ، دردینی مجروح ایلدکدن صوکره رئیسلری دوقتور جیمسون ایله برابر جمله‌سنی اسیر ایلمشلردر . شووجهله ایش امیدلره مخالف ظهور ایلدیکندن امید برونی والیسی تبدیل اولنمش ودوقتور جیمسون انکلتره‌ده تحت محاکمه‌یه النمش ایسه‌ده مسئله هنوز کاملاً تسکین اولنه‌مه‌مشدر . جیمسون الیوم تخلیه اولنمشدر .

نانسن

فرام اسمنده‌کی سفینه‌سیله ایکی سنه اقدم قطب سیاحتنه چیقان اسوچلی نانسن بوسنه عودت ایدرك جغرافیا اربابنی ممنون ایلیه‌جك خیلی معلومات کتیردی ومملکتنده غایت پارلاق برحسن قبوله مظهر اولدی ؛ نانسنك خیلی زمانلر محو وهلاك اولنمش ظن ایدلمسندن دولایی عودتیله ممنونیت طبیعیه تضاعف ایتمشدر .

پشته سرکیسنده مأمورین دائره‌سی

مؤسسات مدنيه وفنيه

پشته سركيسى

بوسنه آلافرانغه مايسك ايكيسنده [پشته سركيسى] آچلدى . دنيانك هرطرفندن كلمش برچوق خلق سركينك مبانئ جسيمه وظريفه‌سى ايچنده ، باغچه‌لرى طرحلرى آره‌سنده طولاشه‌رق مجارستانك بيكنجى سنهٔ دوريه‌سنى القشلاديلر .

مجارستانك اونجى عصر تشكلى ، ياخود بيكنجى سنهٔ دوريهٔ تأسسى مناسبتيله اوستريا ومجارستان حكومتى جانبندن اوستريا ومجارستان ممالكنك هرجهتنده شنلكلر ياپلمسى وبونلره هرصنف خلق طرفندن اشتراك ايدلمسى قرارلاشديرلديغندن كرك حكومت وكرك اهالى برخيلى زماندر حاضرلقده بولنيوردى . ايشته مشهر عمومى بو آثار مسرتك اك شعشعه‌لى اسبابندن اولمق اوزره مناسب كوريله‌رك پشته‌ده [شتادروو‌كه‌ن] اورماننده ترتيب اولنمشدر .

معلوم اولديغى اوزره پشته شهرى مجارستانك مركزى اولدقدن باشقه زينت ومكمليتجه آوروپانك‌ده اك مشهور بلادندن معدوددر . بونك ايچون سركينك اوراده ، خصوصيله برمعظم پارق ايچنده بنا ايدلمسى لطافت وقيمتى برقات دها تزييد ايلديكنده اشتباه ايديله‌مز .

مشهرك مشتملات و محتوياتى تماميله تعريف وتوصيفه بزجه امكان اوله‌ميه‌جغى جهتله يالكز تقسيمات معماريه‌سنه دائر قارئلرمزه ممكن مرتبه معلومات ويرمه‌يى وجائبدن عد ايتدك .

بوتقسيماتك اك ممتاز وسرافرازى تاريخ شعبه‌سيدر . بنا صو كنارنده وروم‌ه‌ن ، غوتيك ، رونه‌سانس اصوللرينك امتزاجندن متشكل برطرز غريب ومهيبده انشا ايدلمش وبيوكلو كوچوكلو قله‌لر ، كوپرولرله تزيين اولنمش عظمتلى برشاتودركه هيأت مجموعه‌سيله اوكنده‌كى لاقك راكد صولرينه عكس ايده‌رك برباشقه لوحهٔ مطنطنه وجوده كتيرر . شاتودن صوكره [آرشيدوق

ژوزه‌ف] نامنه ياپيلان قصر كليركه بوده غايت ظريف بريولده انشا ايدلمشدر . مركينك ديكر بعض شعباتنى كوستررتصاويرى انظار قارئين كرامه وضع ايلدك . كرك كوشك وكرك شاتو ، ايكيسى‌ده اسكى طرزلرده ياپلمش وبنابرين ازمنهٔ تاريخيه‌يه عائد بولنمش اولديغندن آثار عتيقه مراقليلرينك پك زياده ذوقلرينه كيده‌جكى آشكاردر .

يكى اصول بنالر آره‌سنده [ايسقالاوونيا] و [خرواتستان] اشيا ومصنوعاتنه حصر وتخصيص قلنمش اولان صنايع كوشكى اك اول نظر دقته چارپار ، اونى متعاقب حكومت دمير يوللرى شعبه‌سيله زراعت ومعارف عموميه دائره‌لرى كلير . شو صوك دائره يونان قديم اصول معماريسى اوزره ياپلمش ، ستونلرله مزين برجبهه‌يى حائز وپك دلنشين بولنمشدر .

نوع نوع ، رنك رنك بنالر اشجار بهارك تازه يشيللكلرى آره‌سنده غايت شاعرانه برمنظره تشكيل ايلمش اولديغنى سركى‌يى كورنلر سويليور .

ئه‌كسپوزيسيونك مؤسس ومرتبلرى اثر همت ومعرفتلرينك مكمليت وظرافتنه خادم اوله‌جق شيلردن هيچ برينى نظر دقت واعتنادن اوزاق طوتمامشلر ومثلا بركوزل نقطه‌يه جامع شريف انشا ايتمه‌يى ، اوپارلاق ، اومكلف كوشكلرك ، دائره‌لرك آره‌رينه چارشيسيله ، پازاريله ، كليساسيله برقاچ مجار كويجكزى صيقيشديريويرمه‌يى‌ده اونوتمامشلردر . حتى برده استانبول شعبه‌سى آچه‌رق شهرمزك قايقجيلرندن برقاچنى پياده‌لريله كوتورديلر . مجارستانى تشكيل ايدن اقوام وطوائفك هربرينه مخصوص بردائره‌يى ، بركوشكى ، بركويجكزى ، حاصلى برنمونهٔ صنعت ومعيشتى سركيده موجود بولنديغى ايچون سركينك انظار ارباب تماشايه مأمول فوقنده متنوع وشايان حيرت برچوق لطائف وغرائب عرض ايتمش اولمسى طبيعدر .

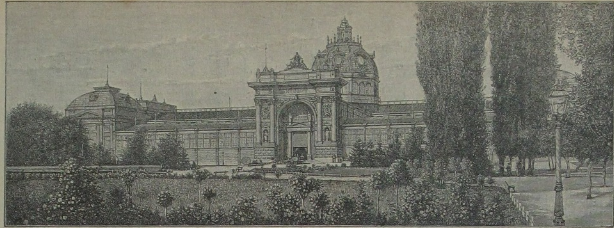
عن اصل شرق اهاليسندن اولان وبناءً عليه آرايش واحتشامه ميل طبيعيلرى دركار بولنان مجارلرك بووسيله ايله پك طنطنه‌لى شنلكلر اجرا ايتدكلرندن — سركينك وضع اساسى كوننددن صوكره — تخمين ومأمولدن زياده پشته فوق‌العاده غلبه‌لق اولمشدر .

سركيده مجارستان — باخصوص يكرمى بش اوتوز سنه ظرفنده — وجوده كتيرديكى ترقيات مدنيه وصناعيه‌يى انظار عالمه عرض ايلدى . منبع اصلئ ثروتى زراعت اولان بر مملكتك آچديغى سركيده محصولات ومصنوعات زرعيه‌نك بر بيوك موقع اشغال ايتديكى آشكاردر .

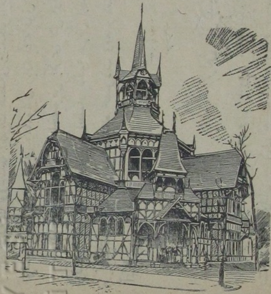

برلين سركيسى

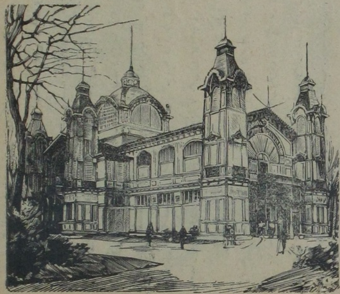
سركيلر اوروپاده بربرينى ولى ايديور . مجارستانك بيكنجى سنهٔ دوريهٔ تشكلى مناسبتيله پشته‌ده كشاد اولنان سركى‌يى تعقيب ايتمك اوزره بو سنه برلينده دخى بر سركى تأسيس اولنمش

پشته‌سرکیسنده صنایع نفیسه دائره‌سی

پشته سرکیسنده آرشیدوق رودولف دائره‌سی

پشته سرکیسنده ما کنه‌لر دائره‌سی

برلین سرکیسنك هیئت عمومیه‌سی

وبشته‌ده تماشای بدایعه باشلایان نظرلر بر آز صوکره برلینه کچه‌رك اوراده اکمال سیران ایلمشدر. برلین سرکیسنك حین کشادنده متوفی ایمپراطور برنجی ویلهلم نامنه یاپیلان هیکلك رسم کشادی دخی اجرا ایدلدی . سرکینك منظرهٔ عمومیه‌سیله متفرق بعض قسملرینی حاوی بر لوحه پیش انظار قارئین کرامه وضع اولندی . لوحه‌نك اورته‌سنده بردائره ایچنده مرتسم بنا صنایع کوشکی اولوب صول طرفده برمصر سوقاغی ، صاغ طرفده‌ده برلین شهرینك اسکی حالنی کوستر بر منظره موجوددر .

دمیر قپولر قنالی

بو سنه‌نك موفقیات صناعیه‌سی صره‌سنده طونه‌نك مشهور دمیر قپولر قنالنك آچلدیغی واوراده‌کی عوارض طبیعیه‌نك رفعیله نهر مجراسنك مکملاً قابل سیر وسفائن حاله کلدیکنی سویلملیز . طونه نهری ، منبعندن منصبنه قدر نظر دقته آلندیغی حالده ، آوروپانك نصفنی اشغال ایلدیکی جهتله بونهر اوزرنده اجرا اولنان عملیات مهمه ینه اوروپانك نصفنجه جالب اهمیت اولمق لازم کلیر . ٢٨٠٠ کیلو مترودن زیاده بر طولی اولان طونه نهرینك ثلثی المانیا واوستریا داخلنده ، ثلثی مجارستانده ، منصبی جهتنده اولان ثلث اخیری‌ده قسماً صربستان وقسماً رومانیا ایله بلغارستان حدودی اوزرنده اولدیغندن نهر مذکوره متعلق اولان عملیاتی اك زیاده اهمیتله تلقی ایده‌جك اولانلر دول مذکوره‌در .

نهر مذکورك دمیر قپولر دنیلن نقطه‌یه مصادف اولان قطعه‌سی دیدیکمز اوزره عملیات مهمه‌نك صحنهٔ جریانی اولمش و بوعملیات صربستان ورومانیا قراللریله اوستریا و مجارستان ایمپراطوری حضرتلرینه وسیلهٔ ملاقات اولمشدی .

دمیر قپولر قانالی نه‌در ؟ مجارستانك جنوب شرقیسنده طونه نهری من القدیم دمیر قپولر دنیلن غایت مدهش ، غایت بویوك طاش ییغنلریله دارلاشیر . حتی بعض نقطه‌لرده صویك سطحنی متجاوز اولان طاش پارچه‌لری اوقدر مبذولدرکه بر ساحلدن دیکرینه کچمك ممکن اوله‌بیلیر . اشته بونلردن طولایی شمدی‌یه قدر طونه نهرینك نقاط سائره‌سنده سیر سفائن قابل اولدیغی حالده دمیر قپولره مجاور اولان یرلرده ممکن دکلدی . مهندس موسیو روپشیسن نهرك عرضنی تنقیص ایدن موانع مذکوره‌یی وسائط مختلفهٔ تخریبیه ایله دفعه مقتدر اوله‌رق طونه نهرینك تاریخ ژه‌اولوژیقیه‌سنجه بیله حائز اهمیت اولان دمیر قپولر قانالنی آچمغه موفق اولمشدر.

دمیر قپو قنالی

بازنك یکی واپوری

موسیو بازن شمدی‌یه قدر اعمال اولنان سفائنه شکلاً مخالف یکی برکمی تصور وانشا ایلمشدرکه بوکمی کرك موجدینك وکرك امور بحریه‌یه آشنا اولان ذواتك تحت تصدیقلرنده اولدیغی اوزره جزئی کمور احراقی سایه‌سنده سرعت کافیه ایله طی مراحل ایتمکده‌در . طرفینی شیشکین برتکرلکی صویه باتیرکز ، بوتکرلکه ویره‌جککز حرکت دوریه نه‌قدر شدید اولورسه اولسون تکرلك برقاچ کره دوندکدن صوکره توقف ایدرکه بوتوقفك سببی‌ده صویك دلکی ومقاومت مائیه‌در . ایمدی بومقاومتك درجه‌سی نه قدر تحدید ایدیلیرسه سرعت ابتدائیهٔ مستحصله‌دن اوقدر آز غائب ایدلمش اولور . ایشته موسیو بازه‌نك ایجاد وانشا ایتدیکی سفینهٔ جدیده بونقطهٔ نظردن بریکیلکی حاویدر . ایکی یوز سکسان طونیلاتو حجمنده اولان بوکمی اوتوز ... بچق متره طولنده واون ایکی متره اون‌سکز سانتیمتره عرضنده برصفه‌دن عبارت اولوب بوصفه ... شکلنده اوچ چفت تکرلك اوزرینه موضوعدر . هرتکرلك اون‌متره ... اولوب محیطنده دائره‌سی اوتوز بر متره قرق سانتیمتره‌در ؛ اك قالین اولان نقطه‌سنده

دیوان محاسبات رئیسی دولتلو توفیق پاشا حضرتلری

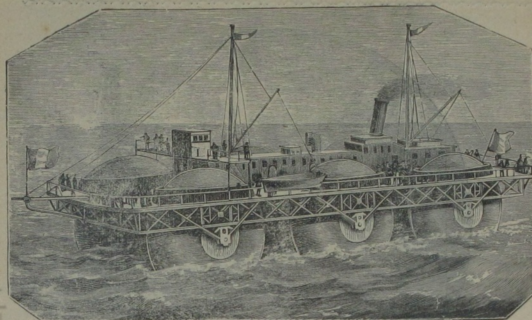
سانتیمتره اولوب داخلاً — طالغه‌لره مقاومت ایده‌جك صورتده ترتیب اولنان — چلیك چوبوقلرله مفروشدر. تکرلکلرك ثلثی دکزه مغطوس اولوب بونلره برحلزون اعانه‌سیله حرکت سیریه آیری برماکنه ایله برحرکت دوریه ویرلمشدرکه برنجی حرکتی ویرن ماکنه بشیوز اللی بارکیر قوتنده وایکنجیسی یوز اللی بارکیر قوتنده‌در.

موجدك روایتنه نظراً بوکمی ایله هاوردن نویورقه یوز ساعتده کیدیله‌بیله‌جك یعنی بومدت ظرفنده ٥,٧٩٧ کیلومترهلك برمسافه‌ده قطع اولنه‌بیله‌جکدر.

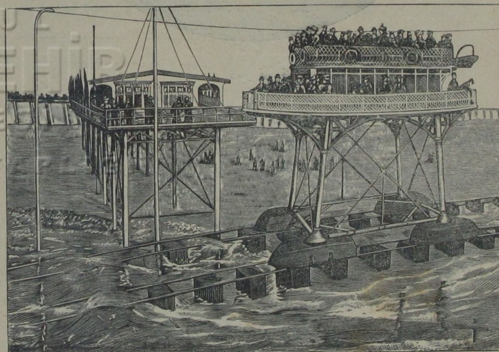

صو ایچنده حرکت ایدر الکتریقلی ترامواي

انکلتره‌ده اخیراً انشا اولنان برایتون وروتینغام دکز حاملری مناسبتیله بو حاملر آره‌سنده قالان طریقده برشمندوفر انشا اولنمشدرکه حقیقةً خوراق صناعیه‌دندر. صوایچنده الکتریقلی

بازنك یکی واپوری

انکلتره‌ده یاپیلان یکی دکز ترامواي

بر شمندوفردن متشكل اولان بوخطك عمومى پلانى كچن تشرين ثانينك يكرمى سكزنده انكلتره‌ده يايلمش ونتايج تجاربه‌سى پك منفعتلى ظهور ايتمشدر .

بوخط آغيرلنكرلرله قعربحره ربط وتثبيت اولنمش غايت رصين براسكله اوزرينه — يكديكرينه قارشى چاتيلمش — درت اسطوانه ايله ، بو اسطوانه‌لر اوزرينه موضوع دميرخطلردن عبارتدر. بوخطلر اوزرنده ايكيشر تكرلكلى چليك قاصه‌لر حركت ايديور وقاصه‌لرك تكرلكلرى عادى تره‌ن تكرلكلرى طرزنده اولوب ، بوقاصه‌لر اوزرنده‌كى درت ستون متين آره‌سنده بر عربه‌دن متشكل تره‌ن بولنيور . قوهٔ الكتريقيه بر مجراى هوائى واسطه‌سيله وارد اوله‌رق تكرلكلرك اطرافنده‌كى قنادلره — كه رسمده كوسترلمشدر — توزيع اولنيور . اكرجزر زمانى ايسه خط صويه پك جزؤى كومولمش بولنيور ، مد زماننده ايسه درت بچق مترو صوايچنده قاله‌رق واغونك مستند بولنديغى ستونلر صويه كومولبور .

توفيق پاشا حضرتلرى

بر دولتك مابه‌الحياتى اولان حسابات عموميه‌سنى تدقيقه مأمور اولان هيئتك درجهٔ اهميتى وارستهٔ بياندر . بو جهت جانب حكومت سنيه‌دن دخى نظر دقته اخذ بيوربله‌رق بوسنه ديوان محاسبات رياستى مشاهير وزراى سلطنت سنيه‌دن رياضىٔ معتبر نافعه ناظر سابقى دولتلو توفيق پاشا حضرتلرينه توديع بيورلدى . توفيق پاشا حضرتلرى سلطنت سنيه‌نك امور خارجيه وداخليه‌سنده مكرراً مهم مأموريتلرده بولندقدن صوكره اخيراً ماليه ونافعه نظارتلرينى دخى احراز ايلمش ايدى .

ذهنى پاشا حضرتلرى

باارادهٔ سنيهٔ حضرت خلافتپناهى بودفعه تشكيل بيورلمش اولان مأمورين ملكيه قوميسيون عاليسى رياستنه تعيين بيوريلان دولتلو ذهنى پاشا حضرتلرى باب عاليدن يتيشه‌رك صدارت عظمى مكتوبجيلغى ومستشارلغى كبى مهام خدماتده ابراز رويتدن صوكره مكرراً ماليه وبالاخره واوقاف همايون نظارتلرنده بولنمشلر وسلانيك وحلب وخداوندكار ولايتلرى واليلكلرينى ايفا بيوروب اخيراً دخى كريد اصلاحاتنه مأمور اولمشلر ايدى . كنديلرينى نزاكت ودرايت فوق‌العاده‌يه مالك وعفيف ، مستقيم ، صادق بر وزير عاليشاندر .

دولتلو عطاءالله پاشا حضرتلری

عواطف سنیهٔ ملوکانه‌دن عهدهٔ استیهاللرینه رتبهٔ سامیهٔ وزارتله بغداد ولایت جلیله‌سی والیلکی توجیه بیوریلوب ماه تموزك اون بشنجی کونی مرکز ولایته مواصلت وبمنه تعالی امور مأموره‌لرینه بدأ ومباشرت بیوران دولتلو الحاج محمد عطاءالله پاشا حضرتلری صدوردن کواکبی زاده محمد سعید افندینك مخدومیدر . بیك ایکی یوز اللی بر سنه‌سنده درسعادتده تولد ایلمشدر .

پاشای مشار الیه بیك ایکی یوز آلتمش اوچ تاریخنده اون ایکی یاشنده بولندقلری حالده ملازمتله استانبول قاضیلکی وقایع قلمنه ومؤخراً محفل شرعیاته وروم ایلی وقایع قلمنه دوام

دولتلو ذهنی پاشا حضرتلری

ایتمشلر واولا قضا ، بعده سنجاق ، دها صوکره ولایات مرکز نیابتلرنده بولنمشلردرکه بونلر میانده سکسان طقوز سنه‌سی جمادی‌الاخره‌سی غره‌سنده بغداد نیابتنی احراز بیورمشلردر . بعده طقسان بر سنه‌سی ذی‌الحجه‌سنك یکرمی التیسنده حلب وسنهٔ مرقومه ذی‌القعده‌سنك اوچنده بغداد دیوان تمییزلری ریاستلرینه و طقسان یدی سنه‌سی شهر شعبانك اون ایکیسنده

سعادتلو جورجی پاشا حضرتلری

بغداد والی معاونلکنه تعیین و مرکز متصرفلقلرینک تشکلنده عنوان مأموریتی بغداد مرکز متصرفلغنه تحویلاً نصب اولنمش، بش سنه ایفای وظیفه‌دن صکره بیك اوچیوز بر سنه‌سی رمضان شریفنك اون ایکیسنده موصل ولایتنده شهر زور و اوچیوز ایکی سنه‌سی ذی الحجه‌سنك سکزنده طربزون ولایتنده لازستان سنجاقلری متصرفلقلری عهده‌لرینه توجیه بیورلمش ایدی.

پاشای مشارالیه حضرتلری التمش تاریخنده استانبول مدرسلکی رؤس همایونی و سکسان یدی سنه‌سنده مخرج مولویتی احراز ایلمش وطقسان التی سنه‌سی ذی الحجه‌سنك یکرمی آلتیسنده حرمین محترمین پایه‌سیله اوچنجی و طقسان یدی سنه‌سی شهر شعباننده استانبول پایه‌سیله ایکنجی رتبه‌لردن مجیدی نشان ذیشانلرینه، بیك اوچیوز درت سنه‌سنده دخی اوچنجی رتبه‌دن نشان عالی عثمانی‌یه نائل اوله‌رق بیك اوچیوز طقوز سنه‌سنده عهدهٔ لیاقتلرینه اناطولی قاضیعسکرلکی پایهٔ فیضی توجیه وتبدیلاً برنجی رتبه‌دن مجیدی نشان ذیشانی احسان بیورلمشدر. بودفعه برنجی رتبه‌دن نشان عثمانی ایله تلطیف اولنمشلردر. الك صوك مأموریتلری بالفعل اناطولی قاضیعسکرلکی ایدی.

دولتلو عطاءالله پاشا حضرتلری بالاده‌کی تفصیلاتدنده اکلاشلدیغی اوزره خطهٔ مهمهٔ عراقیه‌ده برچوق مدت ایفای مأموریت ایله احوال محلیه‌یه مکملاً وقوف پیدا ایتمشلردر.

جورجی پاشا

عهده‌لرینه کرید والیلکی توجیه بیوریلان جورجی پاشا حضرتلری روم ایلی بکلربکی پایه‌سنی حائزدر. بوندن اول سیسام بکلکنده بولنیورلر ایدی. کریده بوباز مواصلات ایله اوامر حکومت سنیه‌نك حسن اجراسنه حصر نفس ایده‌رك تأمین وادامهٔ اسایشه موفق اولمشلردر.

ارمنی پطریقی وقائممقامی

پطریق سابقك استعفاسندن دولایی بوسنه اولا پارطوغمیوس افندی قائمقام اولمشلر وبعده مغا کیا افندی پطریق انتخاب قلنمشلردر. هر ایکیسنك ده رسملرینی نوسالمزه درج ایلیورز.

پارطوغمیوس افندی میلادك ۱۸۳۸ سنه سنده قومقپو سمتنده تولد ایتمشدر. اولا لنغه وپطریقخانه ابتدائی مکتبلرینه بعده صماتیه مکتبنه دوام ایدرك تحصیل علوم ایلدکدنصکره ارماشا مناسترینه دخول ایتمش و برمدت اوراده قالمشدر. درسعادته ورودنده او وقت ارضروم مرخصه‌سی بولنان ذاتك معیتنده برمدت خدمت ایدوب کسوهٔ روحانیه‌یی لابس اولمغه مأذون اولمش وبونی متعاقب ادرنه وفلبه مکتبلرنده برقاچ سنه معلملکده بولنمشدر. اورادن درسعادته عودتله ۱۸۶۰ سنه‌سنده کوی کلیسا سنده صماتیه وبلاط کلیسالرنده بش التی سنه واعظلك مأموریتنی ایفا ایلمشدر. ۱۸۶۶ سنه‌سنده بروسه مرخصه لغنه تعیین قلندیغندن عهده‌سنه اوچنجی رتبه‌دن مجیدی نشان ذیشانی احسان بیورلمشدر. بروسه‌ده اوتوز سنه‌یه قریب برمدت ظرفنده کمال صداقتله ارمنی جماعتنی حسن اداره‌یه موفق اولمشدر.

الیوم پطریق بولنان رتبتلو اورمانیان مغا کیا افندی حضرتلری شهر تشرین ثانیده پطریقلق مقامنه انتخاب اولنمش وکیفیت انتخاب طرف سلطنت سنیه دن تصدیق بیورلمشدر. مغا کیا افندی برقاچ لسان ایله تکلم ایلر غایت ذکی وغیور رؤسای روحانیه دندر. برنجی رتبه‌دن مجیدی نشانی حاملدر.

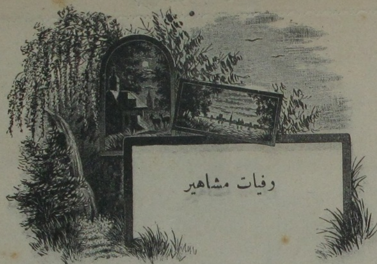

پطریق رتبتلو مغاکیا افندی

رتبتلو بارطوغیموس افندی

وفیات مشاهیر

شاه مغفور ایران ناصرالدین

ناصرالدین شاه حضرتلری ۱۸۳۱ سنه‌سی نیسانک یکرمیسنده ایران شاهی محمد شاهک صلبندن تولد ایلمشلردی .

۱۸۴۸ سنه‌سی تشرین اولنک اون اوچنده پدرلرینک وقوع ارتحالیله مقام شاهی‌یه قعود ایدرک پدرلرینک اوروپا ایله ایران آره‌سنده حصول حسن مناسباتدن عبارت اوله‌رق اتخاذ ایتدیکی مسلک سالمده دوام ایله بالجمله ملل غربیه‌نک ایران حقنده جلب احترامنه موفق اولمشلردر.

یارم عصره بالغ اولان مدت حکومتلرنده ایران دولتی هپ صلح وصلاح ایله وقت کچیره‌رك ۱۸۶۰ سنه‌سندن اعتباراً عساکر ایرانیه‌نک فرانسز اصولنده تنسیقاتنه ابتدار اولندیغی کبی مؤسسات سائرهٔ ترقیاتکارانه‌نک وجوده کتیرلمسنه‌ده تشبث اوله‌رق از جمله ۱۸۶۱ سنه‌سنده بالذات شاه حضرتلری حاضر بولندقلری حالده ایلك تلغراف خطنك کشادی اجرا قلنمشیدی .

ناصرالدین شاه حضرتلری ۱۸۷۳ سنه‌سی مایسنك اون ایکیسنده اوروپایه سیاحت ایتمك اوزره طهراندن حرکت ایتمشلر ایدی . بحر خزر و وولغا طریقیله موسقوه وپترسبورغه عزیمت وبر مدت اقامت ایتدکدن صکره المانیا ، بلچیقا . انکلتره قطعه‌لرینی‌ده دور وسیاحت ایدوب تموزك دردنده شربورغه واصل اولمشلر وپارسده تام اون بش کون قالمشلردر .

پارسدن حرکتله اسویچره ، ایتالیا ، آوستریا طریقیله درسعادته بالمواصله برهفته قدر قالدقدن صکره تفلیس طریقیله ایرانه عودت ایدرك ایلولك آلتیسنده طهرانه مواصلت ایلمشلردی .

بوسیاحت شاهی ترقیات ایرانیه نقطهٔ نظرندن تأثیرات فوق‌العاده حاصل ایدرك مسکوکات ایرانیه تنظیم ، پوسته‌لر تشکیل ، اتحاد پوسته‌سی اصولی قبول ، طهران شهری هوا غازیله تنویر ، برشمندوفر خطی انشا وسائر تزیینات واعمارات اجرا قلنمشدر .

ناصرالدين شاه حضرتلری ۱۸۷۸ سنه‌سنده کشاد اولنان پارس سرکیسی مناسبتیله ایکنجی دفعه اوله‌رق بر دها اوروپایه سیاحت ایتدکلری کبی ۱۸۸۹ سنه‌سنده دخی اوچنجی برسیاحت دها اجرا ایدرك برابرلرنده اکثر وکلا وکبرای ایرانیه حاضر اولدیغی حالده اوروپانك اك بیوك شهرلرینی وباخصوص پارس سرکیسنی زیارت ایتمشلر ایدی .

زنکبار حاکمی

زنکبار حاکمی ابن ثوینی بوسنه اغستوسك ۱۳ نجی کونی ارتحال داربقا ایتمشدر . مشاهیر فضلای شرقیوندن ایدی . مخدوملری یرلرینه قعود ایتمشدر .

درویش پاشا

درویش پاشا قابلیت مخصوصهٔ عسکریه‌سنی زمانیله بالتعیین کوکللو اوله‌رق داخل اولدیغی سلك جلیل عسکریده آز وقت ایچنده ترقی‌یه باشلایوب صره‌سیله قطع مراتب ایلیه ایلیه بیك ایکی یوز یتمش سکز سنه‌سنده رتبهٔ مشیری‌یی احراز ایتمشدرکه شو حسابه کوره اوتوز آلتی سنه‌لك بر مشیر ایدی دیمك اولور . سنی سکسان بش ؛ طقسان راده‌لرنده بولندیغی تخمین وروایت اولنمقده‌در . درویش پاشا ضابطلکندن بری بولندیغی خدمات ومحاربالك جمله‌سنده ابراز آثار فطانت وبسالت ایتدیکندن پك بیوك بر شهرت قازانمش وقازاندیغی شهرته حقیقهٔ اثبات لیاقت‌ده ایتمشدر . کرك محاربهٔ زائله اثناسنده وکرك دها اول قره طاغ محارباتنده کوستردیکی یارارلقلر مزیات عسکریه‌سنك درجه‌سنی ارائه‌یه کفایت ایدر . برقوماندان ایچون اك بیوك اوصاف خلقیه‌دن معدود اولان قوهٔ نطقیه‌سی ایسه معلوم ومشهورایدی .

مشار الیه عن اصل لوفجه‌لی برخاندانه منسوب اولوب امرای عسکریهٔ عثمانیه‌نك اك مسن واك قدملیسی ایدی . متعدد قوماندانلق وبوسنه ، سلانیك ، دیاربکر کبی بعض ولایات شاهانه والیلکلرندن واصلاحات مأموریتلرندن باشقه حربیه وبحریه نظارتلری ، ارکان حربیهٔ عمومیه ودار شورای عسکری ریاستلری ، خاصه مشیریتی کبی خدمات مهمه وعالیه‌ده بولنمش وسرعسکرلك مقام جلیلنه قدر ارتقا ایلمشدر . مؤخراً روم ایلی فوق‌العاده قوماندانلغیله شان عسکریسی تقدیر واعلا بیورلمش ایدی . بالذات بولندیغی محاربات عدیده‌یه مخصوص مدالیه‌لرله دول وحکومات اجنبیه طرفندن اعطا اولنمش نشانلردن ماعدا مشار الیه مرصع افتخار ، مرصع امتیاز ، مرصع عثمانی ومجیدی نشان عالیلرینی ، امتیاز نشان فروع افشانك آلتون وکموش مدالیه‌لرینی و آلتون لیاقت مدالیه‌سنی دخی حائز ایدی .

مرحوم نصرت پاشا

مشیران عظامدن التنجی اردی همایون مفتشی نصرت پاشا تشرین ثانینك ۱٤ نجی کونی بغدادده ارتحال دار بقا ایلدی ، نصرت پاشا (۱۲۸۹) تاریخنده رتبهٔ وزارتی احراز ایلمش شانلی برعسکر ایدی .

مرحوم سلیمان سودی

سلیمان سودی افندینك وفاتی ایله بربیوك صاحب ناموس واستقامت، برمنتسب فن‌واخلاق غائب ایلدك . بوذاتك خلاصهٔ تاریخچهٔ حیاتی ناموس ، استقامت وحسن اخلاق کلمه‌لریله افاده

مرحوم زنکبار حاکمی ابن ثوینی

اوله‌بیلیر . کندیسی صوك درجه‌ده محویتکار ، عفیف ومستقیم ، جداً حکیم وخلوق ایدی . هر هانکی خدمتده بولنمش ایسه عفت واستقامتی رهبر حرکت اتخاذ ایتمش ، کندینی بیلنلرك کافه‌سی حسن اخلاقنه وحکمت افکارینه مفتون اولمشدر .

شو صفات جمیله‌سنه مکافاةً منسوب اولدیغی مالیه نظارت جلیله‌سنده مظهر رعایت وتوقیر اوله‌رق پك چوق دوست وفادار قازانمش ایدی .

سلیمان سودی افندی عالم تجردده تتبعات فنیه وحکمیه‌سیله مشغول اوله‌رق یاشار ، کندینی زیارته کلن احبا واوداسنه حصر ایتدیکی زمانلردن ماعداسنی مطالعه‌یه ومراق ایلمش اولدیغی علم هیئت تدقیقاتنه صرف ایدر ایدی . اقامتکاه خصوصیسنه عطف اولنه‌جق برنظر شو سوزلری قطعیاً اثبات ایدر ایدی .

مرحوم درویش پاشا

بوکون ضیاع ابدیسنه کمال تأثر وتلهف ایله مرثیه خوان اولدیغمز حکیم ذی‌اقتدار ارن کوینده اقامت ایدر ایدی . اقامنکاهنك شکل ومنظره‌سی استاد مرحومك حسن طبیعتنه شهادت ایدر . اوجوارده یاپیلان کوزل بنالرك الك اسکیسی اولان کوشكك مرحومك دست همتیله یتشمس جسیم آغاجلر ایچنه صوقولمشدر ؛ هر زمان آچیق دوران قپوسندن ایچری کیردیکی کبی — زیرا مرحوم فرط سخاسیله دخی بنام ایدی ؛ کندیسنه مراجعت ایدن فقرا وبیچارکانه همان جیبنده نه وارسه چیقارر ویرر ایدی — حسن طبیعت وجدیت ایله متوغل برذاتك حجره‌کاهنه تقرب اولندیغی درحال اکلاشیلیر ایدی ؛ مطالعه اوطه‌لرینه داخل اولوب کندیلریله برقاچ سوز تعاطی ایتمك ایسه سلیمان سودی افندینك علویت حیات واخلاقی انسانه درحال تسلیم ایتدیرر ایدی .

∴

سلیمان سودی افندی مرحوم عربی ، فارسی وترکیده تدقیقات جدیده‌ده بولنمش اولدیغی کبی کوزل فرانسزجه بیلیر وانکلیزجه‌یه دخی آشنا ایدی . تدقیقات فنیه‌لرینی اك زیاده منتسب اولدیغی « علم مالیه » یه حصر ایتمش اولدیغندن « دفتر مقتصد » نامنده کوزل براثر دخی نشر ایتمشدر .

غالب بك

صدر اسبق مرحوم ادهم پاشانك انجال کرامندندر .

شو برقاچ وقت ظرفنده عثمانلی عالم سیاست وعلمندن برخیلی رجال غائب ایدرك غریق حزن وتأثر اولمشیدق ، هنوز بك کنج ایکن غالب بك افندینك وفاتی بو تأثری برقات دها تزیید ایلمشدر. حقیقت حالده غالب بك مزیت ذاتیه وقدرت علمیه‌سیله رجال عثمانیه میانده بحق تمایز ایتمش ایدی . علی الخصوص علم اثار عتیقه‌دن مسکوکات قسمنه اختصاص ایتمش اولملری آوروپا محافل علمیه‌سنده دخیناملرینی بنام ایتمشدر. ملکمزده منتسبین علوم وفنون میانده فقدانی نظر تأسفله کوردیکمز برحال وارد رکه اودخی شعبات فنوندن برینه اختصاص تامدر .

اشته مرحوم غالب بك مملکتمزده نوادردن بولنان اهل اختصاصدن ایدی. تاریخ عالم مدنیت تنظیمی خصوصنده اهمیت فوق العاده‌سی بولنان مسکوکات عتیقه تدقیقاتنده صوك درجه ایلری کیتمشلر وترقیات فنیه‌یه بیوك خدمتلر ایتمشلر ایدی . بربیوك اهمیت دخی تدقیقات عمیقه‌لرینی حکومات اسلامیه مسکوکاتی دائره‌سنه حصر ایتملری ایدی . الیوم موزهٔ همایونك سرمایهٔ مفخرتی اولان مسکوکات قولکسیونلری هپ غالب بکك ثمرهٔ سعی واقدامیدر . ذاتاً شهرمزك مدار زینت واشتهارندن بولنان اشبو موزه‌نك مرحوم مشار الیه ایله ایکی برادر عالیقدرلرینك همت جدیه‌لری ایله میدانه کلمش اولدیغی کیمسه انکار ایده‌مز . یعنی غالب بك متفنن ، عالم واصیل ایدی . عائله‌جه عثمانلی عالم علم وسیاستنه خدمات مهمه ایفا ایتمش ذواتدن ایدی . مشار الیهك پدرلری اعاظم وزرای عثمانیه‌دن ایدی . برادرلرندن عطوفتلو حمدی بك افندی حضرتلری ماهر رسام ، جدی متفنن وعالی برمأموردر ؛ دیکر برادرلری سعادتلو خلیل بك افندی حضرتلری دخی مزیات علمیه وفنیه‌ده همان آنلره مساوی درجه‌ده‌در .

مرحوم غالب بك اوتوز سنه‌در خدمات دولتده بولنیور ایدی ، صوك مأموریتلری کرید ولایتی والی مشاورلکی اولمشدر .

استاد عزیز افندی

مشاهیر اساتذهٔ موسقیه‌مزدن عزیز افندی مرحوم یاد عثمانیانده دوچار آفت نسیان اوله‌جق ذواتدن دکلدر . نصل اونوتیلورکه هرهانکی محفل عشاقده جدی بر فصل موسقی اجرا ایدیله‌جك اولسه مسامرهٔ موسقی‌یی ترویج ایده‌جك برقاچ پارچه انافس آثار صناعتی کندیسنی قیمتشناسان صنایع نفیسه‌یه درحال اخطار ایدرك « هی قوجه استاد ! های الله رحمت ایلسون ! » سوزلرینی هرکسك دهان شکرانندن اصدار ایلر .

نوسال « ثروت فنون » مز، بویله کندی مسلکنجه حائز درجهٔ علیا اولانلرك تصویرلرینی نشرله مفتخردر . اثرلری یاد امتده تأید ایلدیکی کبی صورتلری دخی هرزمان زینتساز عیون متتبعین اولیور .

مرحوم جمال بك

١٣١٢ اغستوسنك برنجی کونی ارتحال دار بقا ایدن جمال بك مرحوم حقنده ثروت فنونه صاحب امتیازی طرفندن یازیلمش اولان مقاله‌یی عیناً نقل ایلیورز :

جمالك .. او مجسم ذکا وعرفانك ، او مشخص ناموس ووقارك نام معززینی یاد ، خاطراتنی احیا ایتمك ، تأثراتمی اعلان ایلمك اوزره برقاچ دفعه‌لر بازی یازمق استدکجه هردفعه‌سنده قلمی ، کاغدی برطرفه فیرلاتدم ؛ سرشك تأثرله دولان کوزلرم برشی کورمیور ایدی ! نه بدبخت ایمشم که جمال کبی کافهٔ اوصاف جمیله‌یی حائز بروجود نادرك ، بر رفیق شفیقك عدم موجودیته انتقالنی خبر ویره‌رك حقنده مرثیه خوان اولمق کبی آجی برمجبوریت ایچنده بولنیورم !

جمال بنم ایچون نه ایدی ؟ حسن اخلاقنه ، علو حسیاتنه ، درایت وذکاسنه ، محبت و وفاسنه مفتون اولدیغم بر ارقداش که قرداشدن پك ایلری .. بوندن اون آلتی سنه اقدم ، ١٢٩٨ سنه‌سنده مکتب ملکیه‌یه ایلك زمان قیدیمزدن باشلایان الفتمز اوقدر جدی بر محبته ، اوقدر قیمتلی براخوته منقلب اولمش ایدی که مکتبده کچیردیکمز قیصه مدتده بردرلو دوشونور ، بردرلو قونوشور ، بردرلو چالیشیر بر حاله کلمشیدك . واقعا مکتبده کی درس ارقداشلغمز پك قیصه اولدی : متفقاً چالیشوب برنجی سنه امتحانلرینی ویره‌رك او برنجیلکی بن ایکنجیلکی احراز ایله ترفیع صنف ایتمشیدك ، سوکیلی ارقداشمك صحتی اوزمانلر برکره بوزولدی ؛ معلملرله اطبا تحصیلده دوامنه راضی اولمادیلر ، جماله آغلایه مکتبی ترك ایتدیردیلر .

جمال بك خارجیه مکتوبی قلمنه چراغ اولدی ؛ جمال بوکه اوجوهر فعال دورورمی ؟ هنوز کشاد ایدلمش اولان لسان مکتبنه یازلدی . لسان مکتبندن صنفنك برنجیسی اوله‌رق شهادتنامه آلدی ؛ ینه دورمدی . مکتب حقوقه داخل اولدی . اوچ سنه اول بو مکتب عالیدن ده علی الاعلی درجه‌ده بر رؤس اخذینه اثبات لیاقت ایتدی . دنیاده سعی واقدامندن بشقه ظهیری اولمیان خارق العاده چوجق بو اثناده درایت و اقتداری سایه‌سنده مسلك خارجیه‌ده استحصال مراتب ایلیور ایدی .

اشته جمالك اولا مکتب ملکیه‌یی ترك ایتمسی ، صوکره مختلف مکتبلرده تحصیله دوام ایلمسی ایله مسلکلریمزده‌کی تفاوت بزی بربریمزدن آییرمشیدی . اوتك ایچون آره صره یکدیکریمزی کوردکجه مرور ایدن مدت افتراقك تلافیسنه چالیشیر ، ساعتلرله قونوشور ایدك ! اوفاق وجودلو ، بیوك فکرلی کسکین نظرلی ، نازك طبیعتلی ارقه‌داشمك علو حسیاتنه دائما حیران اولور ایدم . بکا غایت حکیمانه

مرحوم نصرت پاشا

مدققانه سوزلر سویله‌دکجه «جمال، سنی کورمه‌دن بریسی سوزکی دیکله‌سه تجربه‌کار بر اختیارک تدقیقات حکیمانه‌سنی ایشیدیبورم صانیر!» دیر ایدم‌ده برچفت بلور آرقه‌سنده بلوردن زیاده شعله‌دار اولان نظری دوداقلرنده‌کی تبسمی تنظیر ایده‌رک — صقال بیق خصوصنده طبیعتک حسته اوغرامش اولمسی آره‌مزده دائما بادیٔ لطیفه اولدیغی ایچون — بکا: «وقتیله ایکمز بر بویده، بر شکلده اولدیغمز حالده بنی اوفاجق براقوب کیتمه‌یه ایدی؛ بو سوزی سویله‌مزدک دکلمی؟» جوابنی ویرر ایدی. آه! براقوب کیدن یالکز قالان عجبا شمدی هانکیمز!..

حقیقت! مکتب ملکیه‌دن آیرلدیغی زمان بنی صنفده یتیم براقمش ایدی! اونک غیبوبتندن صوکره مشارکت

مرحوم سلیمان سودی افندی

حسیات و محبت ایله دوام ایدن سعی و غیرتمه کسل کلمشیدی، آرتق سنه باشلرنده صنفک طبقات عالیه‌سنه چیقمق خصوصنده هیچ هوسم قالمامشیدی. جمالک غیبوبت ابدیه‌سی ایسه شمدی بنی عالم مودتده یتیم براقدی!

خبر وفاتنی ایلك آلدیغم زمان برمدت مبهوت قالدم ، صوکره ایناناممق ایستدم ؛ پیشگاهمدن جمالك هر درلو خیالاتی کذار ایتمکه باشلادی : دها اون کون اول ادارەخانەمزه کلمش ، بزی ذکاسیله ، نشئەسیله کندینه حیران ایتمشیدی . جمالك ادارەخانەمزی زیارتی پك سیرك اولدیغی حالده وفاتندن اون کون اقدم بالخاصه کلمسی بروداع ایدی کبی تلقی ایتمەمك قابل اولەمیور ؛ کلدیکی کون برپنجشنبه ایدی ، اوچ کون صوکرەکی بازار ایچون هکبەلی آطەیه کندینه مسافر کلمەمی مصرانه رجا ایلمش ایدی ؛ کولەرك : « سکا هپ سودیکك یمکلری حاضرلاتیرم ! » دیمشیدی . اوبازار کونی والدەمك بروسەدن عودتی بنی جمالك ملاقاتندن محروم ایتدی ، کیدەمدم . اشته بوکونده برپازار ! نه فائده که برادر وجدانمك غیبوبت ابدیەسنه اشکریز اولەرق شوسطورلری یازیور ، تأثرمی نصل خفیفلتەجکمی بیلەمیورم ! غیر اختیاری مقالەمی اوزاتیورم ، اوقویانلرجه بلکه زائد عدایدیلەجك تفصیلات خصوصیەعلاوه ایلیورم ، بردرلو سوزی کسەمیوم .. قابل اولسه بوهفتەکی غزتەیی برباشدن برباشه جمالك یاد خاطراتنه حصر ایلیەجکم .

جمالك غیبوبت ابدیەسندن پك زیاده متأثر اولیشمز برده، بویله برفلاکته اوغرایەجغمزی شمدی‌یه قدر هیچ خاطر وخیالمزدن چکیرمدیکمزدن ایلری کلیور . زیرا سوکیلی ارقداشمده برعاقبت مؤلمه‌یی اخطار ایلیەجك هیچ خستەلق اثری ، امارەسی یوق ایدی . نحافت بدنیەسی اره صره بنی دوچار اندیشه ایدر ایدیسەده عالم خصوصیسنده کندینی احاطه ایدن شفقت ومحبت خالصه وجدبه‌یی در پیش ایدەرك امین اولوردم . جمال آغوش ناز ونعیمنده پرور شباب اولدیغی آشیانهٔ پدردن چیقەرق — شبهەسز اونی بندنده زیادەسون — بر ایکنجی قارداشله برایکنجی پدرك نزدینه کیتمش ، تأهل ایلمشیدی . زواللی‌زوج محصول ازدواجنی کورمەدن حیاته وداع ایلدی ! برقاچ آی صوکره طوغەجق بدبخت نوزاد ایسه شفقت پدرانەنك کلیاً بیگانەسی قالەجق زواللی باباسنك هنوز سن‌شبابنده کندیسنی در آغوش ایتمکه موفق اولەمەدن « امعـاء » علتنه قربان اولوب کیتدیکنی اوکرنجه کیم بیلیر نصل تأثر ایدەجك !

اوف ، آرتق یازەمیەجغم ، قارداشم ! مشاق تحصیل وتعلمدن صوکره حیاتکك دورهٔ سعادتنەقدمنهاده اولورکن عالمه وداع ایدرك اقرباکی ، اودا کی بدبخت براقدك ، کیتدك ! هیچ شبهەم یوقدرکه رحمت الهیه سنکله برابردر ؛ سنی زیر حمایه وعنایتنده طوتار : زیرا سنك روح علویت مدارك هر درلو شائبهٔ سیئات ولوث کذب وریادن عاری ، پاك وصاف اولەرق طیران ایتدی . سن یاندقچه جناب حق سنی سونلره ، سنك ایچون کوز یاشی دوکنلره صبر وسکینت احسان بیورسون !

*
* *

حسن اخلاق وتربیهٔ فوق‌العادەسنه انضمام ایدن مکمل تحصیلیله نظارت خارجیەده برموقع مهم احراز ایدن جمال بك مرحومك استقبالی جداً پارلاق ایدی ؛ عمری وفا ایتسه ایدی مابه‌الافتخارمز عدایدیلەجك برمأمور سیاسی اولور وملکتنه پك بیوك خدمتلر ایدر ایدی . ترجمهٔ حالی بروجه آتیدر :

« مکتوبیٔ خارجیه قلمی مهمه مدیریتی معاونی جمال بك درسعادت غربا خستەخانەسی مدیری عزتلو حاجی درویش افندینك مخدومی اولوب بیك ایکی یوز سکسان بش تاریخنده درسعادتده تولد ایلمش و مکاتب ابتدائیه ورشدیەدن شهادتنامه الدقدن صکره برمدت مکتب ملکیهٔ شاهانەیه مداومتله بیك اوچیوز سنەسی ربیع‌الاولنده مکتوبیٔ خارجیه اوطەسنه چراغ ایدلمش وسنهٔ مرقومه رجبندن بدأ ایله اوچیوز طقوز سنەسی شعبانه قدر درجه درجه وبالامتحان قلم مذکورك اوچنجی وایکنجی وبرنجی صنفلرینه ارتقا ایدرك وبومدت ظرفنده لسان مکتبنده‌ده دوام ایله علی‌الاعلی درجەسنده شهادتنامه الەرق برطرفدن قلمجه مودوع عهدهٔ کفایتی اولان امور مهمه ایله اشتغال ودیکر جهتدن مکتب حقوق شاهانەیه دخی مداومتله مکتسبات علمیەسنی توسیع وتوفیره سعی بی همال ایدوب مکتب عالیٔ مذکوردن دخی کذلك علی‌الاعلی درجەسندهٔ برقطعه رؤس همایون ایله مأذون اولمش واوچیوز اون سنەسی جماذی‌الاخرەسنده قلم مذکورك ممیز اولالغنه وسنهٔ مرقومه شهر رجب شریفنده دخی صوك مأموریتی اولان مهمه مدیریتی معاونلکنه تعیین اولنمش وعهدەسنه

بیك اوچیوز یدی ذی‌القعدەسنده ثالثه ، اوچیوز اون سنەسی شوالنده ثانیه ، اوچ یوز اون اوچ سنەسی ربیع‌الاخرنده اولیٔ صنف ثانیسی رتبەلری توجیه واوچیوز اون ایکی سنەسی محرمنده نشان عالیٔ عثمانینك دردنجی ، اوچیوز اون درت سنەسی محرمنده دخی اوچنجی رتبەلری احسان بیورلمش ایدی . »

مرحوم عدنان بك

عدنان، حیاتك انسانیتە کوچك فقط بیوك برهدیەسی ایدی ، موت نابهنکام ایله قیرلدی . معرفتك سینهٔ مادرانەسنده سنەلرجه پرورشیاب فیض اولان اوشباب خندا خند برخیال حزینه منقلب اولیویردی . ترقی عدنانك املی ، عدنان ترقینك امیدی ایدی . ترقی دنیلان اوفیفانورد عرفانه برلحظه توقف اسنادی ممکن اولسەیدی دوچار اولدیغی بوضیاع الیم ایله وقفهٔ تحسیره دوشمش دیردم . لکن بیلیورم که رفقای سعی مؤلم بواستغراق والهانەدن کونلرجه کندیلرینی قورتارەمدیلر .

عدنان بکك مکتب ملکیەدەکی درجهٔ تحصیلی علی‌الاعلادر . مکتبدن نشأت ایتدکدن صکره باب عالی اشتشاره اوطەسنه دوامه باشلادی . سعی واقتداری وحسن اخلاق وتربیەسی کندیسنه اقرانی آرەسنده برموقع ممتاز قزاندیردی .

عـدنان بك حقوق کبی ، ثروت ملل کبی حکمت مـدنیته متعلق علومده پك زیاده بهرەدار استعداد ایدی . بوعلملرك مسائل دقیقه ونظریات عمیقەسنی ادراك واحاطەدەکی اقتداری کندیسنی ایی طانیانلرجه مسلمدر ؛ ظاهراً سطحی، دقتدن عاری کبی کورینان فکرونظرینك عمق ونفوذی‌ده کندیسنی پك ایی طانیامش اولانلری چوق دفعه دوچار حیرت ایتمشدر .

هله صنایع نفیسەیه وبالخاصه رسمه براستعداد خارق‌العاده ایله منهمکدی . ترکجه فارسی پك چوق آثار نفیسه مطالعه ایتمش، پك چوقلرینی حافظەسنده صاقلامش اولدیغی کبی ادبیات غربیەدەکی تتبعاتی‌ده فرانسەنك اعاظم ادباسنی همان کاملا تدقیق ایتمك درجەلرینه وارمشدی . مشاغل رسمیه وخصوصیەسنه انضمام ایدن تنگیٔ معیشت رسـمه ایستدیکی کبی جدی اولەرق چالشمسنه ممانعت ایتمش اولمغله برابر اثر مهـارتی اولان یاغلی بویا برقاچ لوحەیی اك ماهر استادلر تقدیر ایتدیلر . صنایع نفیسەدەکی ذوق سلیمی حقیقةً پك عالی ایدی . استعداد رسامانەدن حائز نصاب کلی برذاتدن ایشتدم ، دیوردی که : یاغلی بویا بررسم یاپمشدر ؛ عدنان بکه کوستردم . فورچەیی آلدی ؛ برقاچ یره دوقاندی ، قیمتی قات آرتدی . ایواه که بواستعداد خارقه ، آثارینك محصولات جدیەسنی ادراکه وقت بولەمدی !

مرحوم ضیابك

اساتذهٔ محررین عثمانیەدن « ابوالضیا » توفیق بکك ضیاسی ، اولادی بوسنه وفات ایتدی ،

مرحوم جمال بك

ضيابك مكمل بربدرك اولادی ، جدی بر تحصيلك ثمره‌سی ، عالی بر قلبك صاحبی جوانمرد بر دليقانلی ايدی ؛ ضياع ايديسنه تأسف خوان اولميان قالمه‌مشدر .

ضيابك استانبولده تحصيلنی ايفادن صوكره اوروپايه عزيمت ايدرك اكماله چالشيوردی ، فقط صدر غيرتنه نچه غدرينی صوقان خسته‌لكدن ضعيف دوشدی ، برخيلی زمان تبديل هوا ايچون ردوسده ، مصرده دولاشدی ، برآز كنديني طوپلادی ، فقط طباً فناً اجرا ايديلن مداوات جديه وهمت متواليه فائده مند اوله‌مدی ، اوعيهٔ رئويه‌سندن برينك قوپمسيله حياته كنج ياشنده ابدياً وداع ايدرك كيتدی .

مرحوم حسين رمزی بك

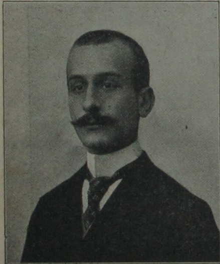
حسين رمزی بك ١٢٥٥ سنه‌سی محرم الحرامنك اونجی كونی قاسم پاشاده قولاقسز

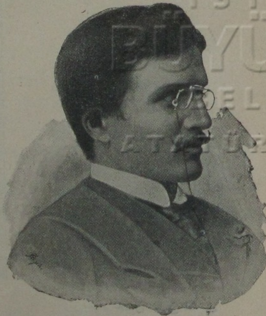
مرحوم عزيز افندی

مرحوم حسين رمزی بك

مرحوم عدنان بك

مرحوم ضيا بك

مرحوم حسن پاشا

مرحوم ثابت پاشا

مرحوم رشاد افندی

مرحوم حسین خاکی افندی

محله‌سنده، فرون زقاغنده تولد ایتمشدر . پدری ترسانهٔ عامره ایش باشیلرندن یوردم اوغلی امیر مصطفی اغا نامنده برفقیر ایدی . یکرمی یاشنده ایکن مکتب طبیه‌یه کیرمشدی .

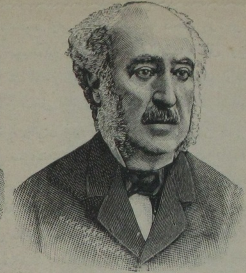
اوزمانلر اعدادیه برنجی صنفی ایکی قسمه منقسم اولوب برنجی قسمه داخل اولانلر لیلی اولمغله برابر معاش والبسه آلیرلر . ایکنجی قسمده‌کیلر ایسه معاش والبسه‌یه نائل اولمیوب ملازم نامیله دوام ایلر ایدی . حسین رمزی بك افندی ابتدا بوایکنجی قسمه قبول اولنمش . فقط اوچ آی صکره برنجی قسمده واقع اولان منحل ایچون اجرا قلنان مسابقت امتحاننده ارقداشلرینه تفوق ایدرك ملازمتدن قورتلمش ویکرمی غروش معاشه نائل اولمش ایدی .

معلم مشار الیه خاطرات ماضیه‌سنك نقلی صره‌سنده آوان صباوتلرینی ضرورت وسفالت ایچنده کچیردکلرینی وحتی مکتبك معاشلی طلبه‌سی اعدادینه ادخال اولندیغنی تبشیر ایچون ناظرك حضورینه چیقارلدقده آوقه‌سنده‌کی اسکی خرقه آیاغنده‌کی یمالی پانطولونله هرکسك نظر حیرتی جلب ایلدکلرینی ، درس کتابلرندن بعضیلرینی معاش ایله تأدیه ایلمك اوزره مکتبدن آلدقلری کبی بعضیلرینی دخی الده‌میوب درس مذاکره ایلدکلری کبرا اولادینك کتابلرندن اوقودقلرینی وتوظیف اولندقدن صکره آلدقلری یکرمی غروش معاشدن اون غروشیله بهر کون کندیلرینه اون پاره‌لق قاتیق وهرجمعه قرنداشلری ایچون اوتوز پاره‌لق یمش آلمغی اعتیاد ایلدکلرینی ودیکر اون غروشنی قوندره تدارکی ایچون بریکدیردکلرینی وجیبنده موم الهبیله‌جك فضله پاره‌سی اولمدیغندن ارقداشلری ایله برابر براز اویودقدن صکره درسه چالشمق ایچون یالکزجه قالقوب قغوشده بنان قندیلی دولابنك اوستنه قویه‌رق « قالق » ترانپته‌سی زمانه دکین چالیشدقلرینی بیان ایدر ایدی . شو فقره‌نك ترجمهٔ حاللری صره‌سنه ادخالنه‌ده بیان مساعده ایتمشلردرکه بودخی علو اخلاقلرینه دلیلدر .

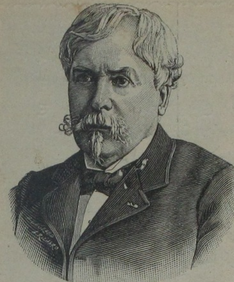
ایشته حسین رمزی بك افندی بونجه ضرورت آره‌سنده بویله برغیرت مصرانه ایله چالیشدقدن صکره ۱۲۸۲ سنه‌سنده باشهادتنامه نشأتله اوچنجی اردوی همایون طبابتنه تعیین بیوریلوب مناستره اعزام اولنمشلر وایکی‌سنه صکره درسعادته معاودتله اجلهٔ رجال دولت علیه‌دن مرحوم عفیف بکك تداویسی مأموریتیله ویانه‌نك « رایخشتاد » قریه‌سنه کیتمشلردر . محل مذکوردن عودتلرنده بحریه‌یه نقل مأموریت ایلیه‌رك بش سنه‌یی متجاوز برمدت جزایر بحر سفیدی طولاشدقدن صکره بیکباشیلق رتبه‌سنه نائل اولمشلردر .

۱۲۹۰ سنه‌سنده مکتسبات علم وعرفانه وسیله اولای مکتب طبیهٔ شاهانه معلم معاونلکنه تعیین اولنمش او آره‌لق علم حیوانات معلمی بولنان خواجهٔ شهیر مرحوم عبداه بکه ایکی سنه قدر وکالت ایتدکدن صکره اصالةً تعیین بیورلمش وبواثناده مکتب فنون حربیهٔ شاهانه‌ده یکیدن تأسیسی قرارکیر اولان حفظ الصحه درسی کندیلرینه احاله قلنمشدر .

مسئلهٔ زائله‌ده مکتبلرك ایام تعطیله‌سندن بالاستفاده اطبای عثمانیه‌یه معاونت ایلمك اوزره واقع اولان استدعاسی اوزرینه منتهی صنف افندیلریله برابر نیش فرقهٔ عسکریه‌سنه التحاقنه مساعده اولنمش وعودتلرنده آلتی آی مروزنده رتبه‌لری قائمقاملغه ترفیع بیورلمشدر .

ژول سیمون

ادمون ده‌غونقور

پرنس لوبانوف

تریقوپی

مؤخراً دارالشفقه مکتب فیض مکسبی طلبه‌سنه مجاناً علم حیوانات تدریسنی درعهده بیورمشلر وبوصره‌ده مکتب مذکورده برده موزه‌خانه تأسیسنه موفق اولدقلری کبی مکتبك امور صحیه‌سنه دخی نظارت ایلمشلردر .

١٢٩٤ سنه‌سنده مکتب ملکیهٔ شاهانه‌ده علم حیواناتك چفتلکلره تطبیقی درسی معلملکنه

متوفی موسیو هومان

تعیین وبالاخره مکتب مذکور ایله طبیهٔ ملکیه وبیطر مکتبلرنده علم موالید وعلم حیواناتی تدریسه مأمور اولمشلردر .

١٣٠٢ سنه‌سی رمضانی ابتداسنده باارادهٔ سنیهٔ حضرت شهریاری طفیلات حیوانیه ووسائل سرایت امراض ساریه وانتانیه وبالخاصه قودوز علتی وتداویسی عملیاتنی کورمك اوزره سعادتلو زوئیروس پاشا حضرتلرینك هیئتیله استاد شهیر موسیو پاستورك دارالعملیاتنه اعزام قلنمشلر و آلتی آی اوراده قالدقدن صکره عودت ایلمشلردر .

١٣٠٥ سنه‌سی محرمنك اوتنجی کونی میر آلایلق رتبه‌سنه نائل اولمش وایکنجی رتبه‌دن مجیدی واوچنجی رتبه‌دن عثمانی ذیشانه مالك اولمشلر ایدی ، ضیاعلری حقیقةً فوق العاده موجب تأسفدر .

مرحوم حسن پاشا

حسن پاشا مرحوم ٤٢ سنه‌سنده اشقودره‌ده تولد ایتمش وپدرلرینك ٤٥ محاربه‌سنده‌کی حسن خدمت فوق‌العاده‌سنه مکافاةً عهده‌سنه رتبهٔ میر میرانی توجیه و احسان و ٦٢ تاریخنده میر میرانلغی رتبهٔ ثانیه صنف ثانیسنه تحویل بیوریله‌رق مکتوبیٔ خارجیه قلمنه چراغ و ٧٢ ده اولی ثانیسی و ٧٤ ده اولی اولی رتبه‌لریله تلطیف اولنوب ٧٨ ده مدللی وسکسان تاریخنده ردوس ، ٨٢ ده مستقل بیغا متصرفلغنه تعیین اولنه‌رق تاریخ مذکورده بیغانك جزایر بحر سفید ولایتنه مرکز اولمسیله وارنه ، ٨٤ ده کوتاهیه ، ٨٨ ده ازمید ، ٨٩ ده نیکده متصرفلقلرینه تعیین اولنمش ایسه‌ده نیکده‌یه عزیمت ایتمه‌دن مأموریتی هرسك متصرفلغنه تحویل و ٩١ تاریخنده قلبه متصرفلغنه تعیین قلنمش و ٩٢ ده رتبهٔ بالا ایله اوتاریخده مستقل لوا اولان معمورة‌العزیز سنجاغنه متصرف و٩٢ سنه‌سی ذی‌الحجه‌سنده رتبهٔ وزارتله وان والیسی اولوب بوراده یدی سنه لاینقطع ایفای وظیفه ایلیه‌رك اوچیوز تاریخنده بالانفصال درسعادته کله‌رك برسنه قدر معزول قالدقدن صکره اوچیوز ایکی سنهٔ هجریه‌سنده سلانیك والیلکنه ، ٣٠٤ محرمنده ملغا نافعه قومیسیونی اعضالغنه ، ٣٠٥ محرم‌الحرامنده حلب والیلکنه تعیین اولنوب ایکی سنه قدر خدمتدن صکره ٣٠٧ سنه‌سی رجب‌الفردنده انفصال و ٣١١ سنه‌سی ذی‌الحجه‌سنده تکرار حلب والیلکنه بالتعیین سنهٔ حالیه جمادی‌الاولاسنده ینه انفصال ایله درسعادته کلمشدر .

مرحوم ثابت پاشا

کچن اغستوس ظرفنده وفات ایدن طوبجی فریق شهیری ثابت پاشا بیك ایکیوز التمش بش سنه‌سنده درسعادتده ایوبده تولد ایتمشدر . سلك عسکری‌یه دخولی بیك ایکیوز یتمش سکزده‌در . صره‌سیله قطع مراتب ایدرك طقسان بشده طوبخانهٔ عامره مجلسی تجربه دائره‌سی اعضالغنه نقل ایلمش وطقسان سکز مارتنده اشبو تجربه دائره‌سی اعضالغی عهده‌سنده بولندیغی حالده میرلوالق رتبه‌سیله باروتخانه‌لر مدیریتنه واوچ یوز اوچ ایلولنده بارادهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهی رتبه‌سی طوبجی فریقلکنه بالترفیع اوچ یوز درت سنه‌سی تموزینك اوچنده دخی مجلس مذکور حربیه دائره‌سی اعضالغنه تعیین بیورلمشدر .

مرحومك فرانسز ، انکلیز ، آلمان وایتالیان لسانلرینه وقوف تامی وار ایدی .

مرحوم حسین خاکی افندی

کچن سنه کانون ثانینك سکزنده ارتحال داربقا ایتمشدر ، وفاتلرندن اقدم پك چوق زمان اسیر فراش اوله‌رق امرار حیات ایتمشلردی . حسین افندی شرکت خیریه‌نك ترقیاتنه فوق‌العاده صرف غیرت ایتمش ونامنی طانتمش ایدی . پك چوق سنه‌لر شرکت خیریه مدیری ایدی .

مرحوم رشاد افندی

شهر اماتی محاسبه‌جیسی ایکن ارتحال ایدن رشاد افندی مرحوم قدمای رجال مالیه‌دن ایدی ، تدریجاً اخذ مراتب ایله رتبهٔ بالایی احراز ایتمش ایدی .

موسیو هومان

برلین موزه‌سی دیرکتورلرندن وعلم آثار عتیقه متخصصلرندن اولوب کچن سنه ازمیرده ترك جامهٔ حیات ایدن آلمانیالی مشهور موسیو (هومان) ١٨٣٩ سنهٔ میلادیه‌سنده پروسیانك رهن ولایتنده (استله) شهرنده تولد ایلمش اولوب برلینده‌کی معمار مکتبنده فن مذکوری تحصیل ایتدکدن صکره نخافت وجودیه‌سندن طولایی معتدل براقلیمده یاشامسی اطبا طرفندن توصیه اولندیغندن ممالك شاهانه‌یه هجرت ایده‌رك برمهندسلکله خدمت دولتده بولنمش وبواثناده برچوق شوسه‌لرك انشا آتنده دلالت وموفقیتی وقوعه کلمشدر .

مؤخراً آیدین ولایتنده دیکیلی - برغمه شوسه‌سنك انشاسیله مشغول اولدیغی صره‌ده برغمه قلعه‌سی اوزرنده‌شهر قدیمك آثار نفیسه‌سندن اولان قبارتمه رسملری کشف ایده‌رك المانیا دولتی نامنه ١٨٧٨ سنه‌سندن ١٨٨٦ سنه‌سنه قدر شهر مذکور داخلنده حفریات اجراسنه دوام ایله علم آثار عتیقه‌یه پك بیوك خدمتلر عرض ایتمش وآثار عتیقه حفریاتنده آچدیغی چیغر الیوم نمونهٔ امتثال اولمقده بولنمشدر .

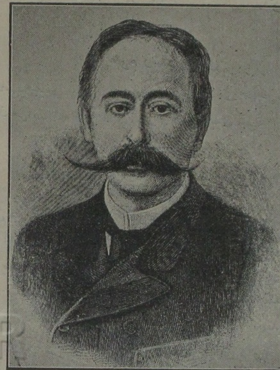
حفریات مذکوره‌ده ظهور ایدن آثارك برطاقمی موزهٔ همایونه نقل ایله موقع تشهیره قونلمش ایدی .

بوندن‌صوکره برلین اقادمیاسی طرفندن انقره ودیار بکر وسوریه ولایتلرنده‌کی آثار عتیقه‌نك تدقیقاتنه مأمور ایدیله‌رك موزهٔ همایون مدیری عطوفتلو حمدی بك افندی حضرتلرینك نمرود طاغنه سیاحتلری اثناده اوطرفه عزیمت ایتمش و ١٨٨٤ سنه‌سنده برلین موزه‌سی دیرکتورلری اعدادینه ادخال ایدیلوب فقط کندیسی ازمیرده اختیار اقامت ایلمشدر .

١٨٨٨ سنه‌سنده حلب ولایتنده واقع زنجیرلی نام موقعده (هیط) قومنه منسوب بر شهر

قديم خرابه‌سنده برلين موزه‌سي نامنه حفريات جسيمه اجرا ايلمش وچيقان آثار موزهٔ همايونه نقل اولنمشدر .

بوندن براز صوكره آيدين شهرنده اجراسنه حصر اشتغال ايلمش اولديغى حفرياتده غايت نفيس بر (اپولون) هيكلنى قسماً كشفه موفق اولمشدر .

بارون هيرش

بونام بزجه پك معلومدر . زيرا معاملات ماليه‌مزده صوك زمانلره‌كلنجه‌يه‌قدر بارون‌هيرش نامى دائماياد اولنور ايدى . بارون اوتوز سنه اقدم اوفاقجه برثروت ايله استانبوله كله‌رك روم ايلى شمندوفرلرى ايشنه كيرمش ، ازوقتده فوق‌العاده پاره قزانمش وپاره پاره‌يى كتيره‌رك نهايت‌اوروپانك اك بيوك زنكينى اولمش ايدى . وفاتنده اولانجه ثروتنى امور خيريه ايله زوجه‌سنه براقمشدر ، زوجه‌سى اخيراً روم ايلى شمندوفرلرى مأمورينه برتقاعد صندوغى تشكيل قلنمق اوزره ايكى ميليون فرانق اعطا ايتمشدر .

ژول سيمون

فرانسه‌نك اك بيوك حكماسندن ايدى ، اثار متروكه‌سى مهم وشايان تدقيقدر . ژول‌سيمون تربيهٔ اطفال‌وحسن اخلاقه دائر پك چوق‌اثر وجوده كتيرمشدر ، دينيله‌بيليركه بو آدمك وفاتيله

فرانسه — حتى بتون عالم مدنيت — اك بيوك حكيمنى غائب ايلدى . ژول‌سيمونك وفاتندن دولايى دنيانك هرطرفندن فرانسه‌يه تعزيه‌لر ياغمشدر .

ژول‌سيمون وفاتنه دكين مطبوعاتله متوغل اولور ايدى . كنديسى اعياندن ايدى .

ادمون دوغونقور

فرانسه‌نك طرز جديد ادبى تأسيس ايدن ارباب قلمدن ايدى ، برادريله مشتركاً وجوده كتيردكارى اثار سهل ممتنع نوعندن برر خارقهٔ ادبيه‌در . اك زياده رومانجيلقله متوغل اولمش ايدى ، كندندن اول وفات ايدن برادرينك تأثر غيوبتندن ادمون‌ده‌غونقور بردرلو متسلى اوله‌مامشدر .

كندى نامنه براقاده‌مى تشكيل قلنمق اوزره مهم بر ثروت ترك ايلمش ايسه‌ده هنوز وصيتى اجرا اولنه‌مدى ، زيرا ثروت مجموعه‌سى تشكلنى ارزو ايلديكى آقاده‌مى‌يه كافى كله‌ميور .

قوجه اديب حسابنده ياكلش وارقامده ايتديكى خطا بر مدت ايچون ارزوسنك حصولنى تأخير ايلمشدر . ادبانك محاسبلكده‌كى خطاسى معذور كورولور دكلمى ؟

پرنس لوبانوف

روسيه خارجيه ناظرى اولوب چار ايكنجى نيقولا حضرتلرى آوروپا سياحتنه چيقدقلرى اثناده فجأةً وفات ايدن پرنس لوبانوف بوعصرك مشاهير سياسيوننددن ايدى ، وفاتى روسيه‌يى پك متأسف ايتمش حتى برچوق وقتلر كنديسنه خلف بولمقده روس حكومتى متردد قاله‌رق خارجيه نظارتنى وكالت صورتيله اداره ايتديرمشيدى ، انجق سال جديد ابتداسنده دانيمارقه سفيرى موراويه‌ف روسيه خارجيه نظارتنه تعيين قلندى . يكى خارجيه ناظرينك پرنس لوبانوفده‌كى افكار سياسيه طرفدارى اولديغى سويلنيور .

تريقوپى

تريقوپى يونانستانك اك برنجى ارباب سياستندن معدودايدى ، شمدى رأس‌كارده‌بولنان دليانى قابينه‌سى پولتيقه‌سنه دائما معارض بولنور واشبو ايكى آدمك رياستى تحتنده‌كى قابينه‌لر متوالياً موقع اقتداره كلير ايدى . تريقوپى فرانسه‌ده تبديل هواده ايكن وفات ايتمشدر .

[ماسه‌ئو]

بوسنه اسپانيايى صورت فوق‌العاده‌ده اشغال ايدن كوبا مسئله‌سنك اوراق حوادثه سرمايهٔ دائمه اولديغى معلومدر ، مسئله‌نك حدوثنه سببيت ويرن رئيس ماسه‌ئو بودفعه وقوعبولان بر محاربه‌ده تلف اولمش اولديغندن كوبا مسئله‌سى

بشقه رنك آلمشدر ؛ مع مافيه جزيره‌يه هنوز سكون كله‌مه‌مش وامريقانك مداخله‌سی دخی محتمل بولنمش اولديغندن ايلروسنك نه‌رنك آله‌جغی بيلنه‌ميور .

[پرنس باتنبرغ]

انكلتره قراليچه‌سنك دامادی اولوب بوسنه وفات ايدن پرنس هانری‌ده باتنبرغ آوروپاده اهل ثروت وساماندن ايدی ، وفاتی انكلتره خاندان قراليسنی زياده متأثر ايتمشدر .

[دوقتور فوول]

بوغاز وقولاق خسته‌لقلرينك طبيب مختصی اولان فرانسه‌لی دوقتور فوول بوسنه وفات ايلدی . اشبو خسته‌لقلرده بر اختصاص تام پيدا ايتمش اولان دوقتورك وفاتی اوروپا عالم طبنی پك متأثر ايتمشدر .

[آرسه‌ن هوسسای]

فرانسه مشاهير محررلرندن ايدی ، بوسنه وفات ايلدی ، آرسه‌ن هوسسايك حكميانه واخلاقيانه عائد پك چوق آثاری واردر . « خاطرات » عنوانلی اثری پك مشهوردر .

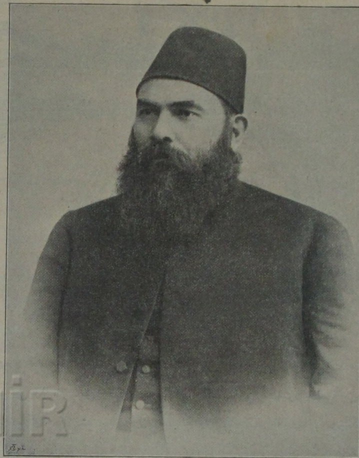

مشاهير محررين عثمانيه

احمد مدحت افندی

حكيم شهيرك كميت آثار اعتباريله يالكز عثمانليلر آره‌سنده دكل دنيانك بتون ارباب قلمی آره‌سنده بر موقعی واردر . فی الحقيقه عطوفتلو احمد مدحت افندی حضرتلری قدر متنوع ، اونك قدر كليتلی يازی چيقارمش بر محررك دها اليوم موجوديتندن خبردار اولمديغمز كبی همان يوقلغنه قائم كبی يز . فن ، فلسفه ، رومان ، فقره ، تاريخ ، مسائل دينيه ، شئون متنوعه ، مباحث لسانيه . بونلرك هيچ بری حكيم شهيرك خامهٔ تعب ناشناسندن قاچه‌مامش ، هپسی او قلم آهنين اوكنده كردنشكستهٔ مقاومت قالمشدر .

احمد مدحت افندی حضرتلرينك ايكی مزيتی واردر كه غير قابل انكاردر : بری بزجه مجهول اولان بر چوق طرق معارفك ابواب ابتدائيه‌سنی آچمش ، وعلی الخصوص رومانجيلق ، فقره نويسلك ، فلسفهٔ حاضره نه اولديغنی بزه اوكرتمش ، فنون متنوعه‌نك طريق تعميمنی كشف ايتمش ، بزم ايشمزه يارايه‌جق يكی بر غزته‌جيلك كوسترمشدر . ايكنجيسی احتياجات زمانيه‌يی هركسدن ايی تقدير وتعيين ايده‌رك افراد عثمانيه‌يی قرائته آليشديرمق چاره‌لرينی دوشونمش ، اولا رومان كبی سهل القرائه لطائف ومخيلات ايله ايشه باشلايه‌رق بعده يواش يواش تاريخه ، فنه ، فلسفه‌يه انتقال ايتمش وعادتا قارئلری اوزرنده — اصول تعليمی پك كوزل بيلن — بر معلم خصوصی وظيفه‌سی اجرا ايلمشدر .

احمد مدحت افندی حضرتلری

برکره کندیسنه بووظیفه‌یی تعیین ایدنجه آرتق اسلوب عالی یه رغبتی بی فائده کوره‌رك بر افادهٔ ساده ایله افهام مرام ایتمش ، وبوندن طولایی بعض ادبانك هدف تعریضی اولمش ایسه‌ده قارئین عدیده‌سنك منت متزایده‌سنی قزانمشدر .

اوچ یوز جلده — اوت ، اوچ یوز جلده ! — قریب اولان آثاری آره‌سنده « سلیمان موصلی » کبی رومانلر ، « مدافعه » کبی اثرلر وعلی الخصوص برکلیات تاریخیه واردرکه قیمتلری الحق بیوك ، پك بیوکدر .

« بشائر » و « نزاع علم ودین » اك مهم اولان آثار اخیره سندندر .

اکرم بك افندی

یکرمی سنه اولکی آثار قلمیه‌مزده بیوك بر تأثیری کورولن رومانتیزمدن محصولات شاعرانه‌سنی حکمت ادبه موافق براعتدال ایله وقایه ایدن یالکز اکرم بك افندی حضرتلری اولمشدر . برآره‌لق کندیسنده برنقیصه کبی کورولمك ایسته‌نیلن بوکیفیتك جدی بر مزیت اولدیغی آنجق بوکونلرده آکلاشلدی ؛ زیرا محافظه ایتدیکی اعتدال قلمی ایله اکرم بك افندی بالآخره رومانتیزمه عارض اوله‌جق تعدیلاتی دوشونمش ، کشف ایتمش اولدیغنی اثبات ایتدی . بونظر ابعاد محیطانه سایه‌سنده آثارینی حوزهٔ حال وآتی یه نقله ، عصر حاضر مجری یه ادخاله موفق اولدی . اکرم بك ، ویقتور هوغونك لسان عنیفنه فرانسوا قوپه‌نك لسان رقیقنی ترجیح ایده‌رك ادبیات حاضره‌نك حق جدیٔ ابوتی قازاندی . بوکون کلمه‌لری بری برینه چارپشدیره‌رق برقعقعهٔ تضاد حاصل ایتمکدن عبارت برشعبدهٔ لفظیه کبی کورونن رومانتیزمه تنقیص اعتبار

ایلدلجه آثار نفیسهٔ استادك موقع قبولی وجدان ادباده وسعت ومکانت آلیور . بوکون مکتبلرده
تدریس ادبیات ایله مشغول اولانلرك اکثر مستشهداتی زمزمه‌دن ، تفکردن اقتطاف اولونیور ؛
چونکه بوائرلر حال ادبی ایله آتیٔ ادبی آره‌سنده بر فصل مشترك تشکیل ایدر ، تعلیم ادبیات
مؤلفی نه مشکلپسند ، نه قاعده شکندر : لسانی شعر وادبه یاقلاشدیرمق ایچون صرف ایدیلان
مساعیٔ مقبوله آره‌سنده برایکی کهنه قاعده‌نك ازیلوب کیدیویرمسنه مع‌الممنونیه قائل اولور ؛ یکی
برفکر نزیهك افاده‌سیچون استعمالی التزام اولنان یکی برلغتی — اکر مجهولی ایسه — قاموسده
ویا برهانده آرامق کلفتنی جانی صیقلمقسزین درعهده ایدر . تجدد ادبینك آثار سابقهٔ قلمیه
ایچون بر سترهٔ نسیان حاضرلامسی ضروری اولدیغی حالده استاد اکرم ترقیات ادبیه‌یی قلبی
برنظر فخر وفرحله تماشا ایدییور ؛ زیرا شواوچ شیدن امیندر : اولا تجددات قلمیه‌نك مساعیٔ
نسیانکسترانه‌سنه اك دواملی برسالتله مقاومت ایده‌جك آثار ادبیه کندینککیلردر ، ثانیاً کندی
آثاری نه‌قدر اختیارلاسه یکی آثار اوزرنده‌کی حق ابوتی پایدار اوله‌جغندن ذات استادانه‌سنه
قارشی برحس منت وحرمت باقی قاله‌جقدر ، ثالثاً استادك کندی آثارندن اول ، کندی آثارندن
زیاده سودیکی شی ادبیات اولدیغی ایچون کندی حسیات قلمیه‌سنی محافظه قیدیله حیات
عمومیهٔ ادبیاتی تعقیب ایتمك الندن کلیور وکلمه‌لیدر . اکرم بك افندی حضرتلری حال ایچون
جالب تحیر بر دهای ادبی ، هرزمان ایچون شایان احترام برخادم جدیٔ ادبیاتدرکه تعلیم ادبیات
هیکل نام وشانه برکرسیٔ ابدی اوله‌جقدر .

~~~~~~

عبدالحق حامد بك افندی

شرقدن وباخصوص مأثر ایرانیه‌دن روکردان اولان ادبیاتمزك اقالیم غربیه‌ده‌کی مجراسنی
تعیین ایدن ، بر آره‌لق متردد ومتحیر قالان قلملره : « ایشته شویله حرکت ایده‌جکسکز ! »
دیین عبدالحق حامد بك افندی اولمشدر . اعتدالسز ، بعضاً متهور ، بعضاً غشی آلود ،
علی الاکثر مستغرق بر دهای عظیم اولدیغندن آثاری یکدیکرینه بر رشتهٔ منطق ایله مربوط
بولنه‌مامش .. بتون یازقلری بری برینه هیچ بکزمین اخوات جمیله کبی قالمشدر ؛ فقط هپسنك
قعرنده عین روح متلاشینك خلجان غیر مطردی محسوس اولور . برکره « طارق » ی ، برکره
« صحرا » یی ، صوکره برکره‌ده « مقبر » ی اوقوملی : سنه‌لرك اوروح مستغرقی نصل دکیشدیردیکی
فی‌الحال بر اعجاز حیرتفرمود ایله تعین ایدر .

~~~~~~

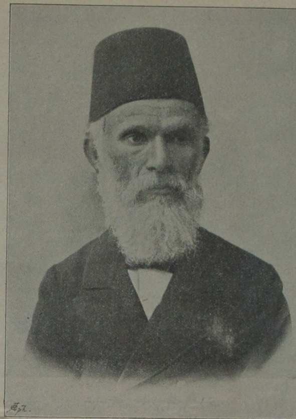
شمس الدین سامی بك افندی

بعض اسملر واردرکه یادی روحه برحس احترام تلقین ایدر : شمس الدین سامی نامی

عبدالحق حامد بك افندی

بونلردندر . اوزاقدن یقیندن معارف عثمانیه‌نك یکرمی سنه‌لك حرکات اخیره‌سنی تعقیب وتتبع
ایدنلر آره‌سنده هیچ کیمسه یوقدرکه قاموالاعلام مؤلفی طانیماسین . برطرفدن شهرتك پك
بیوك برآفت اولدیغی ، دیکر طرفدن سامی بك افندینك آفاقکیر اولان آوازهٔ اشتهاری
دوشونیلور .. برده سامی بکك بوشهرتنه ، شهرتك بوطبیعتنه رغماً هیچ بردیلدن — قاموس
فرانسوی مؤلفنك نامی اوزرینه — برنفوه هجو وتقبیح دوکولدیکی کورولمه‌مش اولدیغی کوز
اوکنه کتیریلیر ایسه « سفیلار » مترجمنك یا پك مسعود وبختیار ویافوق‌العاده اخلاق فاضله ایله
مفطور وممتاز اولدیغنه ویاخدمات قلمیه‌سنك السنهٔ اغیاری مجبور سکوت ایده‌جك قدر بیوکلکنه
حکم ایتمك ضروری اولور . فی‌الحقیقه صوك یکرمی سنه ظرفنده نشر اولنان اك مفید اثرلردن
اکثریسنك قابنده ، نام مؤلف ومترجمه مخصوص اولان یرده « شمس الدین سامی » نام محترمی
کورولور . شمس الدین سامی بك افندی حضرتلری غیرت وقدرتی نسبتده ذکایه مالك اولدیغندن
احتیاجات فکریه‌مزی تعیین ایتمش ومرور زمان ایله اونوتولوب کیده‌جك شیلرله مشغول اولمیه‌رق
هیچ اولمازسه دها برعصر ایچون شدتله محتاج اولدیغمز ، مفید — اما حقیله مفید — اثرلر
وجوده کتیرمشدر . کندیسنه من کل الوجوه ناقابل انتقاد بر مسلك قلمی تخصیص ایتمش ،

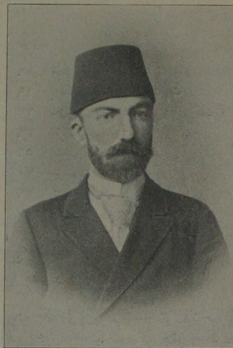

شمس الدين سامى بك افندى

دنيايه چاليشمق ، اوكرنمك ايچون كلمش كبى اومسلكدن ذره قدر انحراف ايتميه‌رك وظائف رسميه‌سى خارجنده يالكز دارلاشتغالى ايله مطبعه‌لرى طانيمشدر . ايشته بونلردن طولايى جدير ومظهر احترام اولمشدركه بومظهريتى هيچ كيمسه‌نك كنديسنه چوق كورمه‌مسى‌ده آيريجه برمظهريت خارق‌العاده‌در .

اسماعيل صفا بك

بر شاعركه مادرزاد ، ديديلر ؛ چونكه بر چوجوق نه طبيعتيله سوز سويلمكه باشلارسه اسماعيل صفا بك‌ده اويله‌جه شعر سويلمكه باشلادى . بز كنديسنه استاد ، ديرز ؛ چونكه ايلك شعرلرى بيله ضرورى كورونن لكنت ابتدائيه‌دن آزاده‌در . بربرده دها ديديكمز وجهله ميدان ادبده شاعر مادر زادك راه متخذى بر خط مستقيم اولمشدر : نصل باشلادى ايسه اويله

دوام ايديور واويله دوام ايدوب كيده‌جكى قوياً محتملدر . بر تپه‌يه چيقمق ايسته‌ين تره‌نلر نصل حس ايتديرمكسزين يوكسليرسه ، نصل آهسته آهسته نطع ارتفاعات ايدرسه صفا بك‌ده جبال تكاملى اويله‌جه طى ايده‌رك قارئلرينى بر دوارهٔ راقيه ايله اخبار ايتمكسزين شاهقهٔ بدايعه چيقارير . اوقورسكز ، دائما عين لسان ، عين ادا ، عين سلاست ... ظن ايدرسكزكه دائما عين روحدر ، دائما عين نقطه‌ده‌سكز . فقط روحكزى تفتيش واستنطاق ايدكز : درحال آكلارسكزكه يوكسلمش ، اويله ارتفاعه كلمشدركه اوراده روح محاسن وبدايعله مماس كبى قاليرى؛ صفا بك سزى يردن آلمش ، براوبقوده كبى ، حس ايتديرمكسزين آفاق استغراقه چيقارمشدر .

اورادن نره‌لرى تماشا ايده‌جكسكز ؟ بونى صفا بكك آثار آتيه‌سى كوستره‌جكدر . شمديدن اخبار ايده‌بيله‌جكمز برجهت وارسه اوده شودر كه صاريشين بر شاعر كوروله‌جك : ياپراقلرله اويناپان باد هوسكذار كبى قافيه‌لرله اويناپور ، شمدى قافيه‌لر ؛ مقيد ، مرصع ، عادتا بر طريقه دها ! بونلرى آليور ، نوازشكارانه بر ضربهٔ قلميه ايله شو مصراعك نهايتنه فيرلاتيور ؛ بو اعتبار ايله عادتا برطفل مسرف !... صوكره اوچ قافيه آراسنه رقيق ، صميمى ؛ شاعرانه برفكر صيقشديرييور ؛ نهايت بونلرك هپسنى بروزن لطيف وبرآهنك ايچنده مست ورقصان ترك ايديوره‌رك باشقه قافيه‌لره ، باشقه فكرلره ، باشقه وزنلره كچيور . فقط دائما مهارت ، دائما شعر ، لاينقطع رقص وترانه !. يالكز برآره‌لق بربولوط ، برطالغه ، برنسس ، برهيچ اوطفل هوسكذارك دهان پرالحاننده برانفعال بوكلومى حاصل ايديور ، غالبا برآزده كوزلرى ياشارييور ؛ اوزمان آهنك دكيشيور : برسحاب حزن وفتور قافيه‌لره ، كلمه‌لره ، هر شيئه عارض اوليور ؛ وزن طورغون ، مأل اوكنه باقار كبى اوليور ؛ قافيه‌لر بر ماتمزده ماركيز كبى تروتندن ، احتشامندن بيله منكسر كورونيور . روح بوچوجوغك ايلك معرفتلرينه آلقيشلر ، صوك مهارتلرينه تسليت بوسه‌لرى كوندرمك ايستيور ... بوچوجوق كيمدر ؟ صفانك دهاى معصومى !

فهرست

نوساله مندرج رسملر

[مجموعی ١٠١ عدددر]

دول معظمه حکمدارانی وزوجه‌لری — دول آوروپائیه حکمدارنی وزوجه‌لری — اثار سفینهٔ حجازیه — صرهٔ همایون — حیدیه الایلری — ادرنه مکتبی — دیون عمومیه — چارسوی کبیر هیئتی — سلانیك النصاق خطنده کوپری — بوغاز — قونیه موقفی — خواجه نصرالدینك تربه‌سی — دلیچای کوپریسی — شامده جامع کبیر تعمیراتی — درسعادت ریختمی — پرنس فردیناند ومهماندارلری — یالوه اشقیاسی — مسابقهٔ فوطوغرافیه — مظفرالدین شاه — پرنس فردیناند — چار ایکنجی نیقولا — تاج — کلیسا — ایمپراطور فرانسوا ژوزف — آمریقا رئیسی — قره طاغ خارجیه ناظری پرنس دەناپل وزوجه‌سی — جیمسون — رونتکن وچانطه — حبش قرالی وزوجه‌سی — نانسن — پشته سرکیسنه عائد درت رسم — برلین سرکیسی — دمیر قپو قنالی — یکی واپور — یکی تراموای .

دولتلو توفیق پاشا — دولتلو عطاءالله پاشا — دولتلو ذهنی پاشا — سعادتلو جورجی پاشا — ارمنی پطریقی افندی — پارطوغمیوس افندی — شاه مغفور ناصرالدین — ابن ثوینی — مرحوم درویش پاشا — مرحوم غالب بك — مرحوم نصرت پاشا — مرحوم سلیمان سودی افندی — مرحوم جمال بك — مرحوم حسین رمزی بك — مرحوم عزیز افندی — مرحوم ضیا بك — مرحوم عدنان بك — مرحوم حسن پاشا — مرحوم ثابت پاشا — مرحوم رشاد افندی — مرحوم خاکی افندی — ژول سیمون — غونقور — لوبانوف — تریقوپی — بارون هیرش — موسیو هومان — ماسه‌ئو — دوقتور فوول — پرنس باتنبرغ — آرسن هوسسای — [مشاهیر محررین عثمانیه] عطوفتلو احمد مدحت افندی — عطوفتلو اکرم بك — عطوفتلو عبدالحق حامد بك — سعادتلو شمس‌الدین سامی بك — شاعر صفا بك .

☚ نوسال ثروت فنونك کچن سنه انتشار ایدن جلدندن اداره خانه‌مزده یوزقرق قدر نسخه واردر ، فیأت موضوعه‌سیله صاتیلیور . درسعادتده ٦ طشره‌ده ٨ غروشدر .

ثروت فنون اداره‌خانه‌سنده موجود کتابلر

ایکی سنه مکتب تعطیلی — فنی رومانلر مؤلف شهیری ژول ورنك اشهر آثارندن اولوب ٩٠ قطعه مکمل رسمله مزین ومکملاً مطبوعدر . مترجمی احمد احسان بکدر . مجلدی ٤٥ اجزاسی ٤٠ غروش ، طشره‌دن پوسته اجرتی آلنمز .

یر التنده سیاحت — بوده ژول ورنك آثارندن ویك زیاده داعیٔ مراقدر . معادن فنی حقنده کوزل معلومات اعطا ایدرك طاتلی برحکایه تصویر ایدر . کاغدی غایت نفیس ورسملری مزیندر . کتاب ٢٢٨ صحیفه‌دن مرکب و ٤٤ رسمی حائزدر . فیأتی اون غروشدر . طشره‌دن پوسته اجرتی آلنمز .

محور ارض — کذا ژول ورنك آثار فوق‌العاده‌سندندر ، برخارقهٔ فنیه‌یی اساس حکایه اتخاذ ایله آمریقا حیاتنی تصویر ایدر . ٢٢ قطعه رسمله مزین ونفیس صورتده مطبوع اولوب احمد احسان بك طرفندن مترجمدر . تکمیلی درسعادتده ١٠ و طشره‌ده ١٢ غروشدر .

جوهواده سیاحت — ژول ورنك بالونجیلغه متعلق غایت کوزل بر رومانیدر . بو اثرك انتشارندن صوکره بالونجیلق فننده دها زیاده ترقی کورولمشدر . مصور اولان کتابك فیأتی درسعادتده ١٧ بچق ولایاتده ٢٢ غروشدر .

چینده سیاحت — ژول ورن چین عالم حیاتنی مکملاً تصور ایدرك غایت تحف اولان بو حکایه‌یی یازمشدر . بوده مصوردر . فیأتی درسعادتده ٢٠ ولایاتده ٢٢ غروشدر .

حسن و آن — آندره توریه‌نك آثار ادبیه‌سندن احمد احسان بك طرفندن برصورت نفیسه‌ده ترجمه اولندی ، اصلنده‌کی رسملرله تزیین قلندی . فیأتی ١٥ غروش اولوب ولایاتدن پوسته اجرتی آلنمز .

کنج فرومون و بیوك ریسلر — مشهور آلفونس دوده‌نك اك مشهور رومانیدر . احمد احسان بك طرفندن ترجمه ومصور اوله‌رق طبع اولندی ، بو اثر فرانسه‌ده غایت شهرتشعاردر . فیأتی ١٧ بچق غروش اولوب طشره‌دن پوسته اجرتی آلنمز .

کنجلك — فرانسوا قوپه‌نك اشهر آثارندندر ، احمد احسان بك طرفندن اصلنده‌کی رسملرله مزین اوله‌رق ترجمه وطبع اولندی ، فیأتی درسعادتده ١٥ ولایاتده ١٨ غروشدر .

کیزلی اطه — اوچ جلددن مرکب ژول ورنك بیوك وکوزل رومانیدر ، غایت جسیم اولدیغی حالده فیأتی ١٦ غروشدن عبارت اولوب طشره‌دن اون سکز غروش آلنور .

سکسان کونده دورعالم — ژول ورنك اك مشهور رومانیدر ، بیوك برجلد تشکیل ایدن بوکتابك فیأتی ٨ غروشدن عبارتدر ، طشره‌دن پوسته اجرتی آلنمز .

عربه ایله دور عالم — کذا ژول ورنك فقط غایت مکمل رسملرله مزین براثریدر ، ژول ورن کلیاتی میانده بو اثرك حسن طبع وتصاویرینه زیاده اعتنا اولنمشدر . فیأتی درسعادتده ١٥ ولایاتده ١٨ غروشدر .

برقادینك روزنامه‌سی — فرانسه مشاهیر حکایه نویسانندن اوقتاوفویه‌نك پك طاتلی بر رومانیدر . آثار مشهورهٔ ادبیه‌دن معدود اولوب فیأتی ٧ غروشدن عبارتدر . مترجمی احمد احسان بکدر .

تحف برخانه — پول‌ده‌قوقك کولمکه مخصوص بر رومانیدر . فیأتی استانبولده ٧ ولایاتده ٩ غروشدر .

آسیای شرقیه سیاحت — استانبولدن ژاپونیایه قدر سیبریا طریقیله اجرا اولنان بر سیاحتی مصور اولوب فیأتی ٥ غروشدر .

نیلده سیاحت — مصرده نیل نهری درونده واپورله سیاحتی مصور اولوب مکمل رسملرله مزین جلدی یالکز بش غروشدن عبارتدر .

هرمین — علکساندر دومازاده‌نك بك كوزل برحكایه‌سیدر • فیئاتی یوز پاره‌دن عبارتدر •

آوروپاده نه كوردم — احمد احسان بكك آوروپا سیاحتنامه‌سیدركه ۹۸ قطعه رسمله مزین و ۶۰۰ صحیفه‌دن متشكلدر ، فیئاتی بعدالتنزیل ۲۵ غروش اولوب طشره‌یه ۳۵ غروش آلنور •

زهرا — مرحوم نابی زاده ناظمك مكمل ملی رومانیدر ، حقیقة آثار نادرهٔ ادبیه‌دندر ، صورت نفیسه‌ده مطبوع جلدی ۱۰ غروشدن عبارتدر ، طشره‌دن پوسته اجرتی آلنماز •

سودای حقیقی — پول بورژه‌دن مترجم ادیبانه وحكیمانه یازلمش برروماندر ، ۶ غروش فیئاتله صاتیلان جلدی مصوردر • طشره‌دن پوسته اجرتی آلنماز •

ناقل — عشاق زاده خالد ضیا بكك منتخبات حكایاتیدر ، ۵ غروشه صاتیلور •

خرسز قادین — تكمی جفتمی — كولله — بونلر برر غروش فیئاتله صاتیلیر اوچ كوچك حكایه‌لردر • طشره‌دن پوسته اجرتی آلنماز •

سینهٔ تسامح — نابی زاده ناظم مرحومك مكمل براثریدركه تقید آثاره متعلق برحكایه‌در • حقیقة نوادر آثار موجوده‌دندر •

علم ثروت — فن ثروته متعلق احمد احسان بكك یازدیغی بوكتاب ۷ غروشه صاتیلیر •

دمیر یوللری — دمیر یوللرینه متعلق اولان بو اثر فنی یوز پاره‌یه صاتیلیور •

مومیه‌نك ازدواجی — فنی اكلنجه‌لر — هربری برر غروشده صاتیلیر ایكی اوفاق شایان استفاده رساله‌در • طشره‌یه ایكیسی یوز پاره‌در •

روز لیز — آندره‌توریه‌دن مترجم مصور برروماندر • یكی نشر اولندی ، مطالعه‌سنی توصیه ایدرز • فیئاتی ۵ غروش اولوب طشره‌دن پوسته اجرتی آلنماز •

كیجه‌لرم — محرر احمد راسم بكك لیال مساعیسنی ناطقه‌در • آثار معتبرهٔ ادبیه‌دن اولوب طشره‌یه ۴ غروشدر •

اورانی — مصور برروماندر ، مترجمی احمد راسم بكدر • درسعادتده ۱۰ طشره‌ده ۱۲ غروش اخذ اولنور •

بر سفیله‌نك اوراق متروكه‌سی — احمد راسم بكك برحكایه‌سیدر ، طامعیك نقد بش غروشه صاتلور •

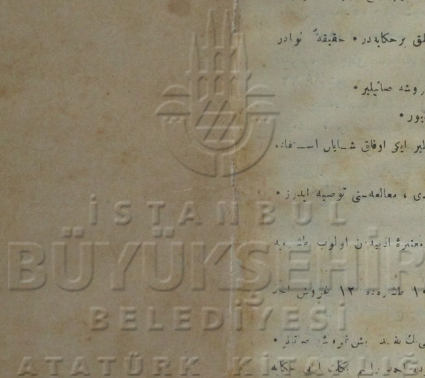
بی چاره كنج — مكتب ارقداشم — تجربه‌سز عشق — بوالرده احمد راسم بكك ایكی حكایه‌لریدر • درسعادتده یوز ولایاتده اوچ غروش اولوب غایت عاشقانه یازلمشدر •

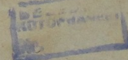
لیال اضطراب — مشاق حیات — كوزل الی — كذلك احمدراسم بكك حكیمانه یازلمش غایت روح آور حكایه‌لردر • اوچنك فیئاتی ولایاتده ۱۲ غروشدر • مشاق حیاتده مؤلفك برقطعه رسمی وادر •

• •

پژمرده — استاد محترم اكرم بك افندی حضرتلرینك صوك اثر ادبیلری اولوب استانبولده ۱۰ ولایاتده ۱۲ غروشه صاتیلور •

تقریضات — كذا استاد محترمك یكی براثر معتبرلریدر • اداره‌خانه‌مز واسطه‌سیله اوچ بچق غروشه صاتیلور • ولایاتده ۴ بچق غروشدر •

فیاتی ٦ غروشدر

ولایات شاهانه‌ده ٨ غروشه صاتیلور

